

“የካልቪኒዝም ጽንሰትና ውልደት፤ ክርስቶሳዊነት ወይንስ እልህና ፖለቲካ?”

“ቫለንቲን ግኖ ስቲካውያን”

1 .ታሪካዊ መንደርደሪያ

ታሪክ ወደ 20 አመተ ኩነኔ ይወሰድል እስራኤላዊ ገዳማውያንን ወይም ኢሴኔሳውያንን ለማገናኘት፡ እነዚህ የእስራኤል ገዳማውያን፡ ፈሪሳውያንና ሰዱቃውያን የእስራኤልን የሃይማኖት ሃይልና ቤተ መቅደሱን በተቆጣጠሩ ጊዜ ወደ ቁምራን ዋሻ በማምራት በዛ፣ ቅዱሳት መጻህፍትን በማጥናት፡ በማባዛትና በማስቀመጥ የተቀመጡ ማህበረሰቦች ነበሩ፡፡ የቁምራንን አካባቢም የመረጡበት ምክንያት በደረቅ አየር ጸባዩ የተነሳ ቅዱሳን መጻህፍትን ሳይበሰብስ ያተርፍልናል በሚል ሃሳብ እንደሆነም ይነግረናል፡፡

ከነዚህም በተጨማሪ ደግሞ በግብጽ ተመሳሳይ ኢሴኔሳውያን ተነሱ፡ ምንም እንኳን ራሳቸውን ኢሴኔሳውያን ብለው ቢጠሩም ካእስራኤል ኢሴኔሳውያን የተለዩ እንደሆኑ የቤተ ክርስቲያን ታሪክ ያስረዳናል፡፡ የግብጽኛ ኢሴኔሳውያን በአይሁድ የአምልኮ ስርአት ላይ የአስማትና የጥንቆላ ልምምዶችን ጨምረው ይተገብሩ ነበር፡፡ ከሌሎች በተቃራኒው እነዚህኞች ኢሴኔሳውያን ገዳማውያን እምነታቸውን በማሻሻል በኡደተ ሰጋዌ(REINCARNATION) በዝገመተ ለውጥ (የቅድስና ደረጃ በጨመረ ቁጥር ወደ እሳተ መለኮትነት ወደማደግ) እንዲሁም አስቀድሞ ውሳኔ(PREDESTINATION) እምነትን አዳበሩ፡፡ ይህንን እምነታቸውን ከሂደዱ እመነት እንደተዋሱት የታሪክ ምሁራን ይናገራሉ፡፡

ስለነዚህ ሰወች ታሪክ ጸሃፊው ጆሴፈስ የሚከተለውን አስፍሯል፡፡

“ራሳቸውን ከወይን የከለክላሉ፡ የአትክልት ተመጋቢወች ናቸው፡ ቁጥቦች ናቸው፡ አካላዊ ትንሳኤን ይክዳሉ፡ መላእክትን በጸሎቶቻቸው ይማጽናሉ፡ የድንጋዮችንና የሰራስሮችን አይነቶች ይማራሉ፡ ርኩሳን መናፍሰትን የማስወጣት ልምምድ አላቸው፡ በአስማትና፡ ድንቆች ልምምዶች ላይ መጻህፍት ነበራቸው፡ ህልምችን ይተረጉማሉ፡ የማለዳ የዘወትር ጸሎት አላቸው፡”

(ጆሴፈስ አንቲቆስ 15:10:5)

2 .ስመኡን ማጉስ(10-65 AD)

ከቀደሙ የቤተ ክርስቲያን አባቶች አንዱ ቅዱስ ቀለሜንጦስ፡ በጥበበ ቀለሜንጦስ 2:5-16 ላይ “ጌታ ከምትባል ሰፈር በሰማርያ አውራጃ የሆነ የመጥሙቁ ዮሐንስ ደቀ መዝሙር የነበረ ሰው ነበረ፡፡ ዮሐንስም በአደባባይ አገልግሎቱን በመጀመር ሰወችን ወደነሰሃ እየጠራ ለመሲሁ ህዝቡን ያዘጋጅ ነበር፡፡ ስምኡንም በቅዱሳት መጻህፍት ትንቢቶችና ህጎች ተማረረ፡ በዚህ ጊዜም በግብጽ ሰላሌት ኢሴኔሳውያን ዜና ይሰማ ነበር፡፡ እነርሱ ዝም ብሎ መሲሁንና የመጠባበቅ አሰልፏ ሁኔታ ውስጥ ሳይሆን በድንቆችና በታምራቶች የታጀበ ኑሮ የኖሩ ነበር፡፡ ወዲያውንም ዮሐንስን ጥሎ ወደ ግብጽ አመራ ስምኡን ከሄደ በሁኋላ መሲሁ መጥቶ በህግና በነብያት ሰለእርሱ የተነገሩትን ፈጸመ፡፡ ዮሐንስም አንገቱ ተቀላ፡ አንዳንዶቹ የዮሐንስ ደቀ መዝሙርትም የኢየሱስ ደቀ መዝሙርቶች ሆኑ፡፡ መሲሁ ተሰቀለ፡ ተነሳ፡ አረገ፤ ቤተክርስቲያንም ተወለደች፡፡ ይህ በሆነ ወደ ሶስት አመት ገደማ ስመኡን ወደ እስራኤል ተመለሰ፡ በመጀመሪያም ወደ ሰማሬኦ አመራ፡፡ ሙሉ ለሙሉ በግብጽውያን ኢሴኔሳውያን አስተሳሰብ ተበክሎ ነበር የመጣው፡፡ ታላቁ የማይገፋው እያለም ራሱን ይጠራ ነበር፡፡ ይህ አገላለጽ በግብጽውያን ኢሴኔሳውያን ዘንድ በትልቅ ደረጃ ከወሸት አካል ሰወችን ወደ እውነተኛ መንገድና አምላክነት የሚመራ ማለት ነበር፡፡ በእርሱ እምነት በዳንኤል 9 የተጠቀሰው መሲህና የብሉይ ኪዳን እግዚአብሔር ከ 30ውኛ እውነተኛና ዘላለማዊ አማልክቶች መካከል ናቸው ብለ ያምን ነበር፡፡ ይህ ሰው ወደ መንደሩ በምምለስ ብዙወችን በድንቆችና በተአምራቶች እያታለለ እንዲያመለከት ያደርግ ነበር፡፡ እንደውም ሐውልት ሰርተው ታላቁ ሰው ብለው በመጻፍ እስከማምለክም ድርሰው ነበር፡፡ ሰወቹን በደንብ እያጭበረበረ ከበዘበዛቸው በኋላ የዮሐንስ ደቀ መዝሙርት ስለመሲሁ ኢየሱስ እርግጠኛ ባለመሆናቸው ደሲጢረሰ በተባለ ሰው መሪነት ቅዱሳት መጻህፍትን እየመረመሩ መሆናቸውን ስማ እርሱም ወደነርሱ ወጥቶ ተገናኝቸው፡ ነገር ግን ስምኡን የሚያደርገውን ነገር ለመቀበል አልፈለጉም፡ አንዳንዶቹም ኋላ ላይ ኢየሱስ በ ዳንኤል 9 የተጠቀሰው መሲህ መሆኑን በማመን የኢየሱስ ተከታዮች ሆኑ፡ እነሱንም በሐዋ 19:1-7 ላይ ኢየሱስን ሲሰብኩ እናገኛቸዋለን፡፡ ነገር ግን ስለ መንፈስ

ቅዱስ ሰጦታ አልሰሙም ነበር። እነርሱም በመጠመቅ የመንፈስ ቅዱስን ሰጦታ ተቀብለው አገልግሎታቸውን ቀጠሉ። ሰምኑም ሐዋርያትን ለመፈለግ ወሰነ። (ሐዋ 8:9-11) ሰምኑን ግን ልቦናው ሁሉ በግብጽ አሴኔሳውያን ስለታወረ አሁንም ልክ እንደ አስማቱ የመንፈስ ቅዱስን ሰጦታ ለመግዛት አዝማሚያ ስላሳየ ተወገዘ። (ሐዋ 8:18-23) ከዛን ጊዜ ጀምሮ ማጉሰ የተባለው ሰምኑን እስከ እለተ ሞቱ ድረስ ክርስትናን ሲቃወም ኖረ። በሞቱ እንኳ ይህ ሰው ቤተ ክርስቲያንን አረፍት አልሰጣትም፤ ከሞተም በኋላ እስከዛሬ ከእሱ ፍልስፍና የወጡ የፍልስፍና ትምህርቶች መለካቸውን ኤፌኤሩ የሱ ጦስ የቤተ ክርስቲያን የኅን ውጋት ሁኖ በበቀለችበት እየበቀለ በገባችበት እየገባ ግሪሳ ሁኖ ቤተ ክርስቲያንን ሲፈታተናት አለ። በዚህ አካሄድ የቲኦሎጂ ትምህርት ቤቶቿን ሳይቀር ተቆጣጥሮ የሄው ዛሬ ድረስ ክርስቲያኖች ቤተ ክርስቲያን ለመግባት የሰመኑን ብቃቶች ፍቃድ ጠያቂ ለመሆን ተገደናል። እነሱ ዛሬ እነማን ናቸው? እንዴትስ ይመሳሰላሉ መልካቸውን እንዴት ቀያየሩ? እየገባን እንደው።

3. የግኖስቲካውያን እምነት

የግኖስቲካውያን እምነት ማጉሰ ከተባለው ሰምኑን እምነት እንደመጣ ይነገራል። ልክ እንደ ሰምኑን ሁሉ ሰላሳ ዘላለማዊ አማልክት እንዳሉ ያምናል። እነዚህ አማልክትም በብሔረ አማልክት (PLEROMA) ከ ጊዜና ሰማይ በላይ እንዳሉ ያስተምራሉ። አምላኪት ሶፊያ የብሉይ ኪዳንን እጅግ ሃያሉን እግዚአብሔርን ፈጠረችው። እርሱም ስለ ሌሎች ዘላለማዊ አማልክት ብዙም እውቀት የለውም። ስለዚህም እሱ አንድ ብቸኛ አምላክ እንደሆነ አሰበ። ሰውንም ፈጠረ። ነገር ግን ሶፊያ ለሰው መንፈስን ሰጠችው። እንዳንዶች መልካም ስራ በመስራት ሲድኑ እንዳንዶች ግን ለገሃነም ተወስነዋል። ግኖስቲካውያን ሰው ከሶፊያ የወጣ መንፈስ ነው ብለው ያምናሉ። ይህም የሚድኑት አስቀድመው ተወስነዋል ሚላውን እምነት እንዲመሰርቱ አደረጋቸው። ስለዚህም የሚድኑት ደህንነታቸውን በምንም ሁኔታ መጥፎ እንኳ ቢሰሩ አያጡም የሚላውን እምነታቸውን እንዲፈለሰፉ አደረጋቸው። ይህም ወደ እነርሱ ሚላወጡትን ሴቶች ለማረከስ አበረታቷቸዋል። ግዙፉ ሰማይና ምድርም ሃጢአት ስለሆነ ይጠፋል ይድን ዘንድም ኤፌታለውም ብለውም ያምናሉ። እግዚአብሔር አዳምና ሔዋንን ባሪያው አድርጎ በገነት ስላስቀመጣቸው በእውቀት ይድኑ ዘንድ ከአምላኮች አንዱ የሆነውን ሰይጣንን ባእባብ መልክ ላከችላቸው።

4. ቫለንቲኖውያን ግኖስቲኮች።

ክግኖስቲክ ክፍሎች አንዱ የሆነው ቫለንቲኖዊ ግኖስቲክ እምነት ከመንፈሳችን ይወጣል ብለው ያምናሉ። ከተመረጡት ውስጥ ከሆነክ ደግሞ የምትወለድ ለመዳን ነው ይላሉ። እንዳንዶች ደግሞ ለገሃነም ተፈጥረዋል ብለው ያስተምራሉ። የተወሰኑት ደግሞ በስራቸው እንዲድኑ ዌም እንዲጠፉ የተተው አሉ ብለው ያምናሉ። መንፈሳቸውን ከሶፊያ ያገኙት በቻ ለመዳን ተመርጠዋልም ይላሉ። ሌሎች ሁሉ ለገሃነም ተወስነዋል በማለት እምነታቸውን ይገልጻሉ። እነዚህ ለመዳን የተመረጡትም ምንም አይነት መልካም ስራ ከነሱ አይጠበቅም ይላሉ።

ከዚህ እንደምንረዳው እንግዲ በቤተክርስቲያን ታሪክ ወስጥ ቀድሞ ስለ ቅድመ ውሳኔ የሰህተት ትምህርትን ያሰገባው ጠንቋዩ ሲሞን ሲሆን እሱን ተከትለው ግኖስቲከኮች ከዛም ሲከፋፈሉ ቫለንቲኖውያን ይህን ሃሳብ አስፍተው ዋና የትምህርታቸው መገለጫ አድርገውታል።

5. የሜኔቃያውን ትምህርት በእውግስጢንና በጽላጊየስ ውዘግብ የተነሳ በቤተ ክርስቲያን ዘልቆ መግባት።

አብዛኞቹ ግኖስቲካውያን በቤተክርስቲያን አባቶች ከፍተኛ የ እቅበተ እምነት ትግል ድምጥማጣቸው እየጠፋ ቢመጣም በሁለተኛው ክፍለ ዘመን መካከል ላይ የቫለንቲያን እና የባሰሊዳውያን የግኖስቲክ ክፍሎች ቀሩ። በነዚህ በሁለቱ ክፍል ላይ ፍጹም የሆነ ተቃርኖ ስለነበር እርስ በእርሳቸው ተበላልተው እንደሚጠፉ ግልጽ እየሆነ ስለመጣ ለቤተ ክርስቲያን ትንሽ እርፈት ሰጥቷል። የሁለቱ አመለካከት የቤተ ክርስቲያንን መጽሐፍ ቅዱሳዊ አስተምህሮ ቆንጽሎ በመውሰድ ጽንፍ ረገጥ ነበር። ቫለንቲያውያን ሰው ከሶፊያ መንፈስ በመወለድ አስቀድሞ ለዘላለም ሂወት እና ወደገሃነም ለመጣል ተወስኗል ሲሉ ባሰሊዳውያን ደግሞ ሰው በራሱ ጽድቅ ስርቶ ይድናል ብለው ያምኑ ነበር። ቤተ ክርስቲያን ምንም እንኳ የቷስን መዘናገትን ብታሳይም ፈጽሞ ግን አላረፈችም። ነበር። ቀስ በቀስም የባሰሊዳዊ እንደምነት እየሞተ መጣ። በተቃራኒው ደግሞ ቫለንቲያውያን እየጠነከሩና እየበረቱ ሌላ የቤተ ክርስቲያን ፈተና ወደመሆን መጡ

በተለይም በግብጽ ተራራማ ሰፍራወች ላይ ጥንካሬያቸው ጎልቶ ነበር። ነገር ግን የህጃው የግጥስቲክ ክፍል ሲበረታ ቤተክርስቲያንም እቅብተ እምነቷን በማጠናከር መልሳ ቀበረችው። በ 216 አ.ም ሜኔ የተባለ ሰው ተወለደ እርሱም ወደ እድገት ደረጃ ሲያድግ ታላላቅ ፍልስፍናወችን አጠና። እራሱንም የእግዚአብሔር ነብይ ነኝ ብሎ አወጀ። ሌላ የግጥስቲካውያን የቤተ ክርስቲያን ፈተናም ከዚህ ይጀምራል።

6. ሜኔቃውያን

በ256 አካባቢ የሜኔ ተከታዮች ሜኔቃውያን በመባል የጠሩ ጀመሩ። እነሱም ክርስትናን ከቫለነቲያን እና የ ፐርሺያ እምነቶችን በመቀየጥ ማስተማር ጀመሩ። ሜኔ እምነቱን ከክርስቶስና ከፐርሺያው ማግ እንደተማረው ይናገር ነበር። ሜኔ ሁለት አምላኮች አሉ እንደኛው ክፉው እና ሁለተኛው መጥፎው አምላክ በማለት ያስተምር ነበር። ኢየሱስም የመጣው ሰውን ከሰይጣን ጋር ለማስታረቅ ነው የመጣ ይል ነበር። ኢየሱስም አልሞተም አልተሰቀለም ብሎም እንደዛሬ ሙስሊሞች ያስተምር ነበር። ሰይጣን የሙሴና የነብያት አምላክ የሆነው እግዚአብሔር ነው በማለትም ያስተምር ነበር። ሰውም ነጻ ፍቃድ የሌለው ፍጡር ነው ሚላው ትምህርቱም እንዲ የትምህርቱ ማእከል ነው። ከእንዳንዶች ለፍጽሞና ትንሽ ሲቀራቸው ከተወለዱት በቀር ሰው ፍጹም ተበክሏል ሚላው ካልሸናዊ ትምህርቱም የሜኔቅ መሰረታዊ ትምህርት ነው። ራሱንም አጽናኝ እኔ ነኝ ይል ነበር። ከማኒ ትምህርቶች ፀሐጥ አትክልት ተመጋቢነት፣ ትዳር፣ ልጆችን መውለድ ሃጢያት ነው ይላል። ቤተ ክርስቲያን የሜኔን ትምህርት ከሰማች በኋላ መናፍቅ መሆኑን በግልጽ አወገዘች። የመጽሐፍ ቅዱስ ትምህርት የሆነውን የሰውን ነጻ ፍቃድ መካዱ ከዋና ዋና ሜኔን ካሰወገዙ ክህደቶች ውስጥ ነበሩ። የቤተክርስቲያን አባት የሆነው ቅዱስ አርቄሎስ

“የቤ ክርስቲያን ፈራጆች ክሜኔኔስ በተቃራኒ በመቆም ሰው ነጻ ፍቃድ ያለው መሆኑን፣ ማኒ ሃጢያት የሚሰራ ስለሆነ ከእግዚአብሔር የወጣ አለመሆኑን መንፈሱም ከእግዚአብሔር የወጣ አለመሆኑን፣ ሰይጣንም ሆነ መላዕክት የእግዚአብሔር ክፍሎች አለመሆናቸውን ወስነዋል” (ARCHELAUS 33) በማለት የቤተ ክርስቲያንን ውሳኔ ዘግቧል። ዘርሰቶሪያኖች እስከሚያሳድዱት ድረስ ሜኔ መልእክቱን በ ፐርሺያ በሙሉ ያስተላልፍ ነበር። ሜኔ በመጨረሻም ቴዎዞ በእስር ቤት በ 277 ሞቷል። ሜኔ ከሞተም በኋላ መልእክቱ እስከሮም ድረስ ተሰፋፋ።

7. የሂጾው አውግጢን

አውግሰጢን እጅግ የምወደውና የማከብረው አባት ነው። ለተመሰጦ የሱን “ኑዛዜ” የተሰኘ መጽሐፍ ዋነኛ ተጠቃሚ ነኝ። ሰማየ ሰማያትን ያዘልቀኛል። የኔን ባዶነት የልኡል አምላክነት ታላቅነት ያስታውሰኛል። ትእቢቴን ያስተነፍሰዋል። ተራራቱን ያሳየኛል። እንዴት እኔን ትንሹን ወደደኝ በየ እስክጤቅ ድረስ የልኡልን ታላቅነት የኔን ባዶነት ነገር ግን ለኔ ያለውን ፍቅር ፍንትው ያደርገልኛል። ሂወቴን በሙሉ የዳሰስ እስኪመሰለኝ ድረስ ማንነቴን ያሰጋብኛል። ድንቅ ነው። ግን ከልኡል በቀር ፍጹም ማን አለና? ከሴት የተወለደ የማይበድል የለም።

በህዳር 20 347 አ.ም አንድ ህጻን ተወለደ። አውግሰጢን የተባለ። በእድገቱ ሁሉ እግዚአብሔርን የማይወድና ዱርየ የነበረ ሰው ነበር። ነገር ግን ሃጢያት ስለሰለቸው ወደ መንፈሳዊ አለም በመግባት ነፍሱን ያሳርፍ ዘንድ ወደደ። ብዙ መጻህፍትንም ካጠና በሁዋላ ሜኔቃውያንን ተቀላቀለ። በሜኔቃውያን እምነት ለ9 አመታት በታማኝነት እያገለገለ ዘለቀ። ነገር ግን የግጥስቲክ ሜኔቃውያን እምነት ለያረካው ሰላልቻለ አውግሰጢን ወደትክክለኛው ክርስትና ተመለሰ። በኋላም “የእግዚአብሔር ከተማ” እና እጅግ ምወድለትንና ሰማያትን ሚያስነካኝን “ኑዛዜ” የተባለውን መጽሐፍ ጻፈ። እነዚህ መጻህፍት ወደ ክርስቶስ ያደረገውን አስቸጋሪ ጉዞ የመስከረባቸው መጻህፍቶቹ ናቸው። በነዚህ መጻህፍቱም ስለሰው ነጻ ፍቃድና ስለ ቅዱሳት መጻህፍት ያለውን ጽኑ እምነት ተናግሯል። ሁሉንም የቫልንቲኖውያንና የሜኔቃውያንን እምነት እንደማይቀበልም አስፍሯል። ብክርስትና ቆይታው እጅግ ተወዳጅ ይቤተ ክርስቲያን ፈላስፋና አቃቤ እምነት በመሆን ለመናፍቅ የራስ ምታት እየሆነ መጣ።

8. ፔላጊየስ

ልክ በአውግስቲን ዘመንም አንድ ጴሊየስ የተባለ ታላቅ መምህር በእንግሊዝ አገር የክርስትና አስተማሪ ሁኖ ያስተምር ነበር። ጴሊየስ በብሪቲን ሁሉ እየዘረ ቅዱሳት መጻህፈትን ያስተምር ነበር። ከዛም ወደ ሮም በማቅናት ትምህርቶቹን ማስራጨት ጀመረ። ጴሊየስ የአዳም ሃጢያት ለልጆቹ መጥፎ ምሳሌ ከመሆኑና የኢየሱስ መሞትና ትምህርት ሃጢያትን ለመጥላት ምሳሌ ከመሆኑ ያለፈ ተግባር የለውም ሰው ፍጹም ሁኖ መኖር ይችላል በማለት ያስተምር ነበር። ይህ ትምህርትም ከባሲሊዳውያን ግኖስቲኮች የተሌ አልነበረም።

አውግስጢን የፕሊኒየስን ትምህርት ሲሰማና እጅግ እየተሰፋፋ መሆኑን ሲመለከት፡ ትምህርቶቹን መቃወም ጀመረ። አውግስጢን በጴሊየስ ላይ ያተረፈው ትንሽ ድል ብቻ መሆኑን ሲመለከት ቫሊቲያውያን ግኖስቲኮች በባሲሊዳውያን ግኖስቲኮች ዘንድ እንዴት ድልን እንደተጎናጸፉ ለመመልከት ታሪክን ወደኋላ በማጠናጠን ማጥናት ጀመረ። በዚህም ቫሊቲያውያን በቅድመ ውሳኔ ትምህርት ላይ በማተኮር እንዳሸነፏቸው ተረዳ። የቫሊቲያውያን ትምህርት ከመንፈስ ከአምላክ(ሶፊያ) የተወለዱ ሊጠፉ አይችሉም በሚለው ትምህርት ላይ ተመስርተው እንዳሸነፏቸው ተረዳ፤ ነገር ግን ይህ ከክርስትና ትምህርት ጋር የማይጣጣም ትምህርት መሆኑን ሲረዳ፡ የተወሰነ ማሻሻያ በማድረግ፡ ለመዳን የእግዚአብሔር ቅድመ ውሳኔ ብቻ ነው ሚያስፈልገው ሰው ለመዳን ምንም ሚጠበቅበት ነገር የለም በእግዚአብሔር ምክንያት ቢሰ ምርጫ ብቻ ነው፤ በሚለው እሱ ራሱ ቀድሞ ሜኔቃውያንን ሲቃወም ያወገዘውን የሰውን ነጻ ፍቃድና የቤተ ክርስቲያንን ትምህርት አፍርሶ ተነሳ። ለዚህም ምክንያቱ ሰው ሙሉ ለሙሉ ስለተበከለ ነው በሚል ለፔሊየስ መልስ ለመስጠት ሲል ብቻ ስህተት ውስጠ ገባ።

9 የቤተ ክርስቲያን ውሳኔ፡

ቤተ ክርስቲያን በጴሊየስና በአውግስጢን መካከል ያለውን እስጣ ገባ ከተመለከተች በኋላ፡ በኤፌሶን ጉባኤ አዘጋጅታ ሁለቱም እንዲሟገቱ መድረክ አመቻቸችላቸው። ቤተ ክርስቲያን የሁለቱን የመግት ነጥብ ካየች በኋላ ሁለቱም ስህተት መሆናቸውን አወጀች።

በውሳኔዋም “ፔሊየስ ስህተቱ ሰው በራሱ ጥረት መዳን ይችላል አዳኝ አያስፈልገውም ማለቱ ሲሆን፡ አውግስጢን ደግሞ ስህተቱ ቅዱሳት መጻህፍት ያስተማሩትን እና አባቶች የተሟገቱለትን እግዚአብሔር የማዳን ጸጋውን ለሰ ሲሰጥ የመቀበልም ሆነ ያለመቀበል ነጻ ፍቃድ አለው ሚለውን ታሪካዊና ቅዱሳት መጻህፍታዊ ትምህርት በመካዱ፡ እንዲሁም ደህንነት ከሚሉዳችን በፊት የተሰጠን ነው በማንኛውም ሃጢያት ውስጥ ብናልፍ አናጣውም በማለቱ” መሆኑን አወጀች።

ከኤፌሶን ጉባኤ አስራ ምእት አመታት በኋላ የሮማ ካቶሊክ በአውሮጳና በኤዢያ ሃይሏ የፈረመበትና አዛዥ ናዛዥ የሆነችበት ጊዜ ነበር። አስቀድሞ ግን የምስራቅ ኦብያተ ክርስቲያናት በዚህ የሮማ ቤተ ክርስቲያን ሁሉን አውቃለሁ አልሰትም ባይነቷ ምክንያት ተለይታለች። የሮማ ካቶሊክ ሃይሏን ለማጽናት ስተል የማእቀብ ስርአት ነዳፋ ነበር። ቤተ ክርስቲያንቱ እንደነ ነገር ካልወደደች በፍጥነት ንጉስ ነገሰቱ የማስቆም ሃላፊነት ጭናቡትም ነበር። ንጉሱ ይህን ካላደረገ ጳጳሱ ህዝቡን ለንጉሱ እንዳይታዘዙ ያወግዛል። በፍጥነትም ህዝቡ ንጉሱን ያገለገሉ። ህዝቡ በጳጳሳቱ ውግዘት ውስጥ የሞተ ሰው ወደ ሲኦል እንደሚገባም ያምን ስለነበር ጳጳሱን ከንጉስ በላይ ይታዘዛል። ስለዚህም ህዝቡ ንጉሱን ገድለው ሌላ በጳጳሱ ፍቃድ የተቀባ ንጉስ ይሾማሉ። በተመሳሳይም ህዝቡ ለጳጳሱን ለንጉስ በሚከፍሉት የተጋነነ አስራት በኩራት እና ግብር እጅግ ተማረው ነበር። ነገር ግን ከዛ በላይ ጳጳሱ ወደ ገሃነም እንዳይልካቸው በመፍራት ዝምታን መረጠ።

10, ጆን ካልቪን

ካልቪን ዝም ምንድን ነው ሚለውን ከማየታችን በፊት የካልቪንዝም መሰራቹን የጆን ካልቪንን ታሪክ በምጠኑ እንይና ወደ ትምህርታቸው ከዛም ወደ ግምገማው ከዛም ከመጸሐፍ ቅዱስ በሚያነሷቸው ጥቅሶች ላይ መልስና አጻፋው እናልፋለን።

ጆን ካልቪን በ ሐመሌ 10 1509(ምጠቀምባቸው ካሌንደሮች የአውሮጳውያን ናቸው) በፈርንሳይ ኖሮን በተባለች ሰፍራ ተወለደ። እድሜው 14 ሲሆን ወደ ፈርንሳይ በመጓዝ የጥንታዊ ፍልስፍናዊ መዛገብትን

አጠና፤ ካልቪን በሙግት ቸሎታው እጅግ የተካነ ነበር በዚህ የተነሳም አባቱ በ19 አመቱ ጥብቅና እንዲያጠና አባቱ ወደ ኦርሊያንስ ዩኒቨርሲቲ ላከው። በ 1531 አባቱ ሲሞት ካልቪን ወደ ፍርንሳይ በመመለስ እብራይስጥና የጥንት ምዛግብት ጥናት ጀመረ። በዚህ ጊዜ ነበር ካልቪን ወደ ተሐድሶ ልቡ እንደሸፈተ ሚነገርለት። እሱ “ድንገኛ ለውጥ” በሎ ከገለጸው ጊዜ በኋላ ካልቪን ተሐድሶን በሙሉ ሃይሉ ማራመድ ጀመረ። ከ1529-1534 ድረስ ካልቪን በፓሪስ ቀንደኛ የተሐድሶ ሰባኪ ሆነ። ነገር ግን የፈረንሳይ መንግሥት ይህን የሚታገስ ሁኖ አላገኘውምና ጆን ከገዢዎቹ በትር ለማምለጥ ከሃገር ሃገር ለመሰደድ ግድ ሆነበት። ከብዙ መንከራተት በኋላም ወጣቱ ጆን በሰዊዘርላንድ መንግሥት ቦታ ተሰጦት እፎይታን አገኘ። በዚህም ሰፍራ በመሆን በካሊቪናውያን ዘንድ ትልቅ ክብር ያለውንና እንዲያውም እንደምጸሐፍ ቅዱስ ሚጠቅሱትን “Institutes of the Christian Religion.” የተባለውን የመጀመሪያውን ቅጅ የጨረሰው። ካልቪን የመጀመሪያውን ቅጅ ሲጽፍ የተበራራ የተሐድሶ እምነት አቋምን በቻ ያሰበ ቢሆንም በኋላ ላይ እጅግ አስፍቶታል።

ካልቪን በተሐድሷዊው መምህር ጌይለም ፋሬል(1489-1565) ጋባዥነት ወደ ወደ ከተማ ጄኔቫ አቀና። በዛም ትምህርቱ ተቀባይነት አገኘ ካልቪንም ቷዳጅነትን በማገኘቱ የቤተክርስቲያን መሪ እንዲሆን ተመረጠ። በጄኔቫም ሳለ ባለ 21 አንቀጽ የተሐድሶ የእምነት አቋምም ኑዛዜ አዘጋጅ ይህንንም እያንዳንዱ ዘጋ ቃል በመግባት እንዲቀበለው ግዴታ አሰደረገ። በ 1542 የመጀመሪያውን መሰረተ እምነት ጻፈ፤ እሱም ለበዙ ተሐድሷዊ አቢያተ ክርስቲያናት የእምነት መገምገሚያ ሁኖ ያገለግላል።

የጆን ጠንካራ የእምነት አቋምና መርሆ ስነ ምግባር በወንድሞች መካከል እጅግ የሰፋ መከፋፈልን ማምጣቱ አልቀረም። ይህ መከፋፈል ከካቶሊክ ወንድሞች ጋር በቻ ሳይሆን ከተለያዩ የተሐድሶ መምህራንን የሰነ መለኮት ምሁራንም ጨምሮ ነበር። ለምሳሌ በጌታ ራት ዙሪያ ከማርቲን ሉተር ጋር የነበረው ልዩነት ወንድሞችን ለተራን እና ተሐድሶአውያን በሚል ከፈለ። ሌላው በካልቪን ታሪክ ላይ ጠባሳ አሻራ ጥሎ ያለፈው የታሪክ ገጠመኝ ደግሞ በግጻዊ መለኮት ላይ ከካልቪን ጋር በመለያየቱ በቻ ስፔናዊውን ስነ መለኮታዊ በ 1553 ሚካኤል ሰርቪቱስ ተቃጥሎ እንዲገደል ማድረጉ ነው። የካልቪን አቋማዊነት በራሱ ተከታዮች ዘንድ እንኩዋ መከፋፈል አምጠዋል።

በእጭሩ

ካልቪን የሮም ቤተ ክርስቲያንን ሚያዳክምበትን መንገድ የጥብቅና እውቀቱን በመጠቀም ማንሰላሰል ጀመረ። የእውግሰጢንን መጻህፍት እስኪያጠና ድረስ ግን ምንም ዓይነት ሃሳብ ሊመጣለት አልቻለም። የእውግሰጢንን ትምህርት ካጠና በኋላ፡ ለመቀበል አዳጋች የሆኑትን የግኖ ስቲክ አመለካከት ያላቸውን የሜኔቃውያንንና የቫላንቲናውያንን አመለካከት ከእውግሰጢን አሻሽሎ የቅድመ ውሳኔን ትምህርት ለህዝቡ ቢያስተምር የሮምን ቤተ ክርስቲያን እጅጉን ሊያዳክማት እንደሚችል ተረዳ። ምክንያቱም እግዚአብሔር አስቀድሞ የሚጸድቁትንና ወደ ገሃነም ሚጣሉትን ከወሰነ ጳጳሱ ወደገሃነም ሊጥል እንደማይችል ህዝቡ ይገነዘባልና። መክንያቱም አስቀድሞ የተወሰነ ከሆነ ጳጳሱ ሊለውጠው የሚችለው ነገር ሊኖር እንደማይችል ይረዳሉና። ከዛም ካልቪን የመጀመሪያው መጽሀፉ የሆነውን “የክርስትና ሃይማኖት ተቁእም”(INSTITUTION OF CHRISTIAN RELIGION) ሚለውን መጽሐፉን አሳተመ። በዚህም የፕሮቴስታንታዊ ተሐድሶን ሃይማኖት እጅጉ ሰፋ። ብዙ ህዝብም የሮምን ቤተ ክርስቲያን እየተወ ወጣ።

የግኖ ስቲካውያንን ትምህርት ቅድመ ውሳኔን በቤተ ክርስቲያን ዘውግ በማቅረብ ና የቤተ ክርስቲያንን ታሪካዊና ቅዱሳት መጻህፍታዊ መልእክትም በመካድ ካልቪን የተሳካለት ሰው ነበር። እነዚህን ትምህርቶችም ከቅዱሳት መጻህፍት ሚመሰሉለትን በመፈለግ እና ቆራርጦ በማቅረብ ካልቪን የፈለገውን ጸላቲካዊ ገብ ለማሳካት ቻለ።

11. ጥንታውያን አበው ለዚህ አመለካከት ምን ዓይነት ምላሽ ሰጥተው ነበር?

ከካልቪንና ከእውግሰጢን በፊት የቅድመ ውሳኔንና የምክንያተ ቢስ ምርጫን አመለካከት፡ በቤተ ክርስቲያን ውስጥ አሰረገው ሊያስገቡ በብዙ የሞከሩ የቤተ ክርስቲያን ግሪሳወች ግኖ ስቲካውያን መሆናቸውን የቤተ ክርስቲያን ታሪክ ያሳየናል። አባቶች እንዲያለ ትምህርት ሲገባ ግን ቤት ለእግዚር በለው አሳንበለው ሳይሆን

የተቀበሉት ለቤተ ክርስቲያን በመቆርቆር አስቀድሞ ውሳኔ ሚባልን አስተምህሮ ደም እስከማፍሰስ ተዋግተውት በኤፌሶን ጉባኤም አውግዘውት አለፈዋል።

ግና ስቲኮች አስቀድሞ ለገሃነም የተወሰኑትን ሰወች ልብ እግዚአብሔር ደፍኗል በማለት 2ኛ ቆሮ 4:3 ላይ “ወንጌላችን የተከደ ቢሆን እንኳ ለሚጠፉት ነው” ሚለውን ይጠቅሱ ነበር ለዚህም ቅዱስ ኢራኒየስ “እግዚአብሔር ሃሳባቸውን ያሳወረው ላለማመን የመረጡትን ብቻ ነው። ላለማመን ራሳቸው መርጠዋልና። በሮሜ ላይ እግዚአብሔርን ለማወቅ ያልወደዱትን እነርሱን ለማይገባ አምሮ ሰጣቸው ይላልና። በሁለተኛው ተስሎንቄ 2:9-10 “ይድኑ ዘንድ ያውነትን ፍቅር ስላልተቀበሉ ለሚጠፉት፡ ያደርሱ መምጣት በተአምራትና በድንቆች በአመጽም መታለል ሁሉ እንደሴጣን አስራር ነው” እንደሚል ለማመን ያለፈለጉ ስህተትን እንዲያምኑ የስህተት አስራር የላክባቸዋል። እግዚአብሔር ሁሉን አዋቂ በመሆኑ አስቀድሞ የማያምኑትን ቁጠራችውን እንኳ ያወቃል። ስለዚህም ላለማመን አሳልፎ ሰጣቸው።” (መናፍቃን 4:29)

“ስው መለካምና ከፋን ለመለየት አቅሙ አለው። አቅሙም በነጻ ፍቀዱ የተነሳ የእግዚአብሔርን ፈቃድ ለመፈጸም ያስችለዋል። ይህም በ ሮሜ 2 የተብራራ ነው እግዚአብሔር ማንንም እንዲድን እያስገድድም፡ ስለዚህም የተታለሉም በራሳቸው ነው። እግዚአብሔር ራሳቸውን እንዲያሳውሩ ፈቅዶላቸዋልና።” (መናፍቃን 4:39)

“ጽድቅን በነጻነት ለመምረጥ ለሰው የተሰጠ ችሎታ ነው። እውነተኛ እምነትም ንስሃን ይወልዳል” (ቅዱስ ቀለሜንጦስ ዘ አሌክሳንደሪያ፡ ስቶርማታ 2:4)

“ጳውሎስ በሮሜ 3:10-18 ሚጠቅሳቸው ራሳቸውን ያሳወሩትን አይሁድና አህዛባ ነው እንጂ ማንም በዚህ ሁኔታ ኤይወለድም” (መናፍቃን 1:19)

“እግዚአብሔር ሰውን ከመጀመሪያው ነጻ ልኡክ አድርጎ ነው የፈጠረው፡ ይህ ከጥንት የነበረት የሰው ነጻነት ነው። በእግዚአብሔር ዘንድ ማስገደድ የለምና። በሰውና በመላእክት ዘንድ የመምረጥን ሃይል አነሯል። የግና ስቲካውያን እንዳንዱ ለመጥፎው እንዳንዱ ለመልካም ተፈጥረዋል ሚለው ስህተት ነው። ማንም ወንጌልን ለመቃወን ነጻነት አለው። ልክ እግዚአብሔር ነጻ ፍቃድ እንዳለው ሁሉ እኛም አለን። በእርሱ አምሳል ተፈጥረናልና። እግዚአብሔርን የሰውን ምርጫ ነጻ አድርጎታል። በእርሱ ቁጥጥር የምንሆነውና ወደ ፍጽምና ምንመጣው በትንሳኤ ነው።” (መናፍቃን 4:37)

ከቤተ ክርስቲያን ታሪክ እንደምንረዳው፡ የአስቀድሞ ውሳኔ ጀማሪወች ግና ስቲካውያን ሲሆኑ፡ የቤተ ክርስቲያን አባቶችም በጥብቅ ተቃውመውታል። በጉባኤም አውግዘውታል። ነገር ግን ይህ ግሪሳ አስተምህሮ ከቤተ ክርስቲያን ውልደት ጀምሮ በበቀለችበት እየበቀለ፡ በሄደችበት እየሄደ፡ በአውግስጢን እልህ ወደ ቤተ ክርስቲያን ተመልሶ ዙፋን ሲይዝ ቤተ ክርስቲያን ብታሰወጣውም በ ካልቪን ፖለቲካዊ አላማ ተመልሶ በቤተ ክርስቲያን ዙፋኑን በመቆጣጠር ዛሬ ድረስ በኢትዮጵያ ቤተ ክርስቲያን ቲሎጀዎች ሳይቀር በመግባት ቤተ ክርስቲያንን ረፈት ነሰቷታል። ዛሬም ድረስ ቤተ ክርስቲያንን እንዳታደግ ማነቆ ሁኖ አሰር አላስተነፍሰ ብሎ የአይን ሞራ፡ የጉሮሮረ ሳንካ፡ የሳንባ ኮሮና፡ የእግር እንቅፋት ሁኖ ተለጥፎ እንደ መቼግር ደሟን እየመጠመጠ አለ። ይህንን ለመታገል ደግሞ የቤተ ክርስቲያን ለጆች እጅ ለእጅ መያያዝ የአባቶቻችን ለጆች መሆን ይጠበቅብናል።

የእምነት አቋማቱ።

ካልቪናውያን አምስት TULIP(አበባ) ብለው ሚጠሩዋቸው የእምነት አቋማት አሏቸው። እያንዳንዱ ፊደል የሚቆሙላቸው ቃላት አሏቸው፡ T=Total hereditary depravity.(ጠቅላላ የዘር ብክለት) U=unconditional election.(ሁኔታ ቢስ ምርጫ) L=limited atonement.(ውስን ቤዘውት) I= Irresistible grace(የማይገረስስ ጸጋ) P=perseverance of saints.(የቀዱሳን ዘላለማዊ ጸደቅ)።

እነዚህን አቁዋማት እንድንገኝ በእንደላ ለማየት እንሞክራለን።

1. Total Hereditary Depravity. (ጠቅላላ የዘር ብክለት)

ይህኛውን አስተምህሮ አብዛኛዎቹ ቤተ እምነቶች የኔዋን ሙሉ-ወንጌልና ኦርቶዶክስን ጨምሮ ሚያስተምሩት ካልሸናዊ ትምህርት ነው። በሃገራችን የዚህ ትምህርት ሚታወቅበት ዋና የዳቦ ስሙ “የውርስ ሃጢያት” የባለል። ኦርቶዶክስ እንዳውም ይህን ትምህርት የክርስቶስን ቢዌዛት ዋጋ ቢሰ ለማድረግ ትጠቀምበታለች።(ኢየሱስ የሞተው ለውርስ ሃጢያት በቻ ነው እንዲሉ)።

ካልሺን ይህን ትምህርት ሲያስተምር ሶስት ነገሮች ላይ አስምሯል፡

1. “ግለሰቦች ተበክለዋል፤ ተጠመደዋል፤ የሃጢያት ተጠቃሚ ናቸው።
2. “አጠቃላይ በጠቅላላ ተበክለዋል፤ ከውስጣቸው ምንም በጎ የለም”
3. “የሃጢያት ሁኔታቸው ብክለታቸው በውስጣቸው ያለው ሁሉ በዘር የተላለፈ ነው። ከወላጆቻቸው ወደ እነሱ መጥቷል።”

የዌስት ሚኒስተር ኑዛዜ፡-

“አዳም እና ሔዋን የሰው ዘር ስር ስለሆኑ ሃጢያተኝነት ገባ ሞትና የተፈጥሮ ብክለትም ከዘር ዘር በትውልድ ሁሉ ወደዘሮቻቸው ሁሉ ተላለፈ። በዚህ የቀደም በክለት የተነሳ ታመምን፤ ተጎዳን፤ የበጎ ሁሉ ተቃራኒ ተደረግን ለክፋት ሁሉ ተሳብን፤ ከህጉ ውጭ የሆነውን ሁሉ አደረግን”

የፊሎፊዴያ የእምነት አቁዋም፡-

“የመጀመሪያዎቹ አባቶቻችን በሃጢያት ከመጀመሪያው ጸድቅና ከእግዚአብሔር ሕብረት ወደቁ፡ እኛም በእነሱ ወስጥ ነበርን በዚህም ሞት ወደ ሁሉም መጣ፤ በሃጢያት ሁሉም ሙት ሆነ። በጥቅላላ ማንነታችን ረከስ የነፍሰና የሰጋችን ሁሉ” (ገጽ 24)

የአውግስብርግ የእምነት አቁዋም፡፡

“ከአዳም ወደቀት ጀምሮ ሰው ሁሉ በሐጢያት ይወለዳል ያም ፈሪሐ እግዚአብሔር አለመኖር ነው፡ እናም ይህ በሽታ ወይም ወንጀል መሰረት በእውነቱ ሃጢያት ነው አሁን እንኩዋ ዳግም ባልተወለዱት ላይ የዘላለምን ፍዳ እና ሞት እያመጣቸው ነው።”

ጆን ዊስለ፡

“ገና መለካምና ክፉን ሳንለይ ተፈርዶበናል። ምን እንደሆነ ሳናወቅ ጀምረን በእርግማን ስር ነበርን”

“ (ትምህርት የውርስ ሃጢያት ገጽ 340)

መጽሐፍ ቅዱስ ምን ይላል?

መጽሐፍ ቅዱስ ሰው ያለሃጢያት እንደሚወለድና በተለያዩ የሂውት ልምምዶች ከቤተሰቡ ከማህበረሰቡ ነገሮችን እንደሚማርና በለቡ እንደሚቀመጡ የናገራል፡ በዚህም በተደጋጋሚ ከሌላው መንግረባቸውን የሰውነት ከፍሎቻችንን እንድንጠብቅ ያሳስበናል።

በዘጸ 32:31-33

“ሙሴም ወደ እግዚአብሔር ተመልሶ፡- ወዮ! እኒህ ሕዝብ ታላቅ ኃጢአት ሠርተዋል፤ ለራሳቸውም

የወርቅ አማልክት አድርገዋል፤ አሁን ይህን ኃጢአታቸውን ይቅር በላቸው፤ ያለዚያ ግን ከጻፍኸው መጽሐፍህ እባክህ ደምስሰኝ አለ። እግዚአብሔርም ሙሴን፡- የበደለኝን እርሱን ከመጽሐፌ እደመስሰዋለሁ።”

በዚህ ክፍል ላይ ሙሴ በህዝቡ ሃጢአት እሱን እንዲገድለው እና ህዝቡ እንዲደኑ ይለምነዋል፤ እግዚአብሔር ግን ሃጢአትን የሰራውን ራሱን እንደሚያጠፋ ይነግረዋል።

ዘዳግም 1:34-39

“እግዚአብሔርም የቃላችሁን ድምፅ ሰምቶ ተቆጣ። ለአባቶቻችሁ እስጣት ዘንድ የማልሁላቸውን መልካሚቱን ምድር ከእነዚህ ሰዎች ከዚህ ክፉ ትውልድ ማንም አያይም፤ ከዮፎኒ ልጅ ከካሌብ በቀር እርሱ ግን ያያታል እግዚአብሔርን ፈጽሞ ተከትሎአልና የረገጣትን ምድር ለእርሱ ለልጆቹም እስጣለሁ ብሎ ማለ። እግዚአብሔርም ደግሞ በእናንተ ምክንያት በእኔ ተቆጣእንዲህም አለ፡- አንተ ደግሞ ወደዚያ አትገባም በፊትህ የሚቆም የነዌ ልጅ ኤያሱ እርሱ ወደዚያ ይገባል እርሱ ለእስራኤል ምድሪቱን ያወርሳልና አደፋፍረው። ደግሞ። ለምርኮ ይሆናሉ ያላችኋቸው ሕፃናቶቻችሁ፤ ዛሬም መልካሙን ከክፉ መለየት የማይችሉ ልጆቻችሁ፤ እነርሱ ወደዚያ ይገባሉ፤ ምድሪቱንም ለእነርሱ እስጣለሁ ይወርሱአታልም።”

እግዚአብሔር እስራኤላውያን በሃጢአታቸው ወደ ተሰፋይቱ ምድር እንደማይገቡ ነገር ግን ለጆቻቸው እንደሚገቡ ይናገራል፤ ይህ ሚያሳየን ሃጢአት በራስ እንጅ በዙፉ ላይ እንደማይቆጠር አመላካች ነው። ሃጢአታቸው በልጆቻቸው የሚቆጠር ቢሆን እውነትም እነዚህ “መልካምና ክፉን የማያውቁ” ብሎ እግዚአብሔር ባልጠራቸው ነበር በአባቶቻቸው በመጣው ሃጢአት ከፋን አውቀዋልና ክፍጥረታቸውም የቁጣ ለጆች ነበሩና ሂወትንም ባላዩ ነበር።

መክብብ 7:29

“እግዚአብሔር ሰዎችን ቅኖች አድርጎ እንደ ሠራቸው፤ እነሆ፤ ይህን ብቻ አገኘሁ፤ እነርሱ ግን ብዙ ብልሃትን ፈለጉ።”

እግዚአብሔር ሰውን ቅን አድርጎ እንደፈጠረው ሰው ግን ክጥረቱም ቅንነት ያለበት እንዳደረገው ነገር ግን ወደሃጢአት ያዘነበሉት በገዛ ፈቃዳቸው ብልሃትን በመፈለግ የተነሳ ቅዱስ ቃሉ እየተናገረ፤ የቃሉን ባለቤት መናቅ ብሎም ከእርሱ ማመጽ ካለሆነ “እግዚአብሔር ሰዎችን ሃጢአተኛ አድርጎ ሰራቸው ማለት” ፈጽሞ ትእቢት ነው ወይ ደግሞ ያህዌ አምላክ ሰዎችን አለፈጠረም ብሎ ፈጣሪነቱን መካድ ነው።

ማቴዎስ 18:1-5

“በዚያች ሰዓት ደቀ መዛሙርቱ ወደ ኢየሱስ ቀርበው፡- በመንግሥተ ሰማያት ከሁሉ የሚበልጥ ማን ይሆን? አሉ ሕፃንም ጠርቶ በመካከላቸው አቆመ እንዲህም አለ፡- እውነት እላችኋለሁ፤ ካልተመለሳችሁ እንደ ሕፃናትም ካልሆናችሁ፤ ወደ መንግሥተ ሰማያት ከቶ አትገቡም። እንግዲህ እንደዚህ ሕፃን ራሱን የሚያዋርድ ሁሉ፤ በመንግሥተ ሰማያት የሚበልጥ እርሱ ነው። እንደዚህም ያለውን አንድ ሕፃን በሰሜ የሚቀበል ሁሉ እኔን ይቀበላል፤ ”

ጌታችን ኢየሱስ በግልጽ ቃል እንደዚህ ሀጻን ያለ ነው መንግሥተ ሰማያት ሚገባ ካለ ያ ሀጻን ንጹህ ነው ማለት ነው ለመንግሥቱም በቂ ነው። ለዚህ ያደረሰው ምን ነው ብለን ብንጠይቅ የነፍሱ ንጽህና ነው። ይህ ሀጻን ትዕቢት አያውቅም የትእቢትን ሃጢአት አልተማረምና።

ሮሜ 7:9-11

“እኔም ዱሮ ያለ ሕግ ሕያው ነበርሁ፤ ትእዛዝ በመጣች ጊዜ ግን ኃጢአት ሕያው ሆነ እኔም ሞትሁ”

ሐዋርያው ጳውሎስ ሃጢአት የሚመጣው በህግ የተነሳ መሆኑን በሮሜ 5 በደንብ ያብራራል። እንግዲህ መጠየቅ ያለብን የአዳም ልጆች ወይም እኛ ህጉ ተሰጥቷል ወይ ህጻናትን ህግ ይገዛቸዋል ወይ ብለን ብንጠይቅ ማንም አመክኦታዊ ሰው መልሱ ሊሆን የሚችለው “እረ በጭራሽ ነው። ታዲያ ያለ ህግ ሃጢአት የለም ያለንን አምላካችንን እግዚአብሔርን፤ የለም በልጅነታችንም ሃጢአት ሳንሰራ ህግም ሳይሰጠን ሃጢአተኞች ነበርን፤ ሐዋርያውም ተሳስቶ እንጅ መልካምና ከፋን አውቆ ህግን ከመቀበሉ በፊት ሃጢአተኛ ነበረ ከማለት በላይ ምን ኢክርስቲያናዊነት ይኖር ይሆን?

1 ቆሮ 14:20

“ወንድሞች ሆይ፥ በእእምሮ ሕፃናት አትሁኑ፤ ለክፋት ነገር ሕፃናት ሁኑ እንጂ በእእምሮ የበሰሉ ሁኑ።” ሐዋርያው በዚህ ከፍሉ ላይ በእእምሮ እንደህጻናት ሁኑ ያለው ለክፋት ነገር ነው ይህ ሚያሳየን ሐዋርያው ፈጽሞ የውርስ ሐጢአት አመለካከት እንደሌለው ነው ይህ ጸሁፍ ትኩረቱ ለማንኛውም አንባቢ በመሆኑ እንጅ የውርስ ሃጢአት አማካኝነትን ጠለቅ በለን ሰናገቸው “ሰው ፈጽሞ ጥሩ መሆን አይችልም ምክንያቱም ሰው መልካም ለመሆን ሃጢአቱ ይገድበዋል” ብለው ያምናሉ ይህ ደግሞ ከሐዋርያው አመለካከት ፈጽሞ የተቃረነ ሁኖ እናገኛለን።

1 ዮሐ 3:4

“ሃጢአትን የሚያደርግ ሁሉ ዐመጽን ያደርጋል፡ ሃጢአትም ዐመፀ ነው”

ሐዋርያው ሃጢአትን ሲያሰረዳ ድርጊትና አመጽ መሆኑን በማያሻማ መንገድ ይገልጻል የህም ድርጊት ነው በማለት ነው። እንግዲህ ህጻናት በዚህ ድርጊትና አመጽ የሌሉ መሆኑን አመክንዮታዊ እምሮ ሁሉ ይረዳዋል። ድርጊቱ ውስጥ የሌለ በሃጢአት የለበትም ማለት ነው። የአምላክ ቃል ይህን በግልጽ እያሰረዳን የለም ሃጢአት የሚወረስ ነው ብሎ መሟገት አመጽ ነው አመጽም ሃጢአት ነው ስለዚህ የውርስ ሃጢአትን ማመን በራሱ ሃጢአተ ነው።

“የቀደሙ የቤተ ክርስቲያን አባቶች በሰው ሃጢአትና ተፈጥሮ ላይ ምን ተናገሩ?”

በሰው የሃጢአት ተፈጥሮ ላይ እጅግ የምወደው የቤተ ክርስቲያን እና የአውሮጳ ተሐድሶ አባት ቅዱስ አውግስጢን(የካልቪን አብዛኛው ትምህርቶች አመንጮ) ቢናገርም አልተሳሳተም ወደሚል ግን አልደርሰም፡ እርሱ ክ ፕላኒየስ በተቃራኒ የግሪክ እውቀት ስለሌለው እና ከሂወቱ ልምምዶች(ከወጣትነት የሴስኝነት ስሜት ክርስቶስን በማመኑ ነጻ መውጣት) ለዚህ ድምዳሜ መድረሱ ይነገርለታል፡ አብዛኛው ምስራቃውያን የቤተ ክርስቲያን አበውም በግሪክኛ ስለ ጻፉ ፕላኒየስ የነሱን በመውሰድ በጣም ለጥጦ እንዳሰተማረና በራስ ሰራ መዳን እንደሚቻል ለማስተማር እንደበቃና የእግዚአብሔርን ጸጋ እንዳላሰፈላጊ እንደተረዳ ይነገርለታል። ይህ ማለት ግን ጥንታውያን አበው ስለ ውርስ ሃጢአት አስተምረዋል ወደ ሚል ድምዳሜ እንደገደርሰ አያበረታታም። የተወሰኑትን ለማቅረብ ልሞክር።

የሐዋርያው ዮሐንስ ደቀ መዝሙር የእንጾቂያው ኤጲስ ቆጶስ ኢግናጢዮስ(35-107)

“ሁለት አየነት ሰው አለ ማለቱ አደለም ይልቁንም #ሁሉም ሰው አንድ ነው እንጅ፤ አንዳንዴ ለእግዚአብሔር እንዳንዴም ለሴቴጣን ይሆናል፤ ሰውየው መንፈሳዊ ከሆነ ለእግዚአብሔር የተገባ፤ ኢ-ሃይማኖት ከሆነና ምንፈሳዊም ካልሆነ ለሰይጣን ይሆናል ይህ ደግሞ #በተፈጥሮ_ሳይሆን በምራጫው ነው”(ወደ መግኒሳውያን የ ኢግናጢዮስ መልእክት ም 5)

“በፊታችን ሂወት ለእግዚአብሔር በመታዘዝ እና ሞት ባለመታዘዝ ተቀምጦልናል እናም ሁሉም

#ወደመረጠው ወደዛይሄዳል ከሞት አምልጣችሁ ሂወትን ምረጡ” (ዝኒ ከማሁ)

ኢራኒየስ(120-202)

“ሰው ነጻ ፍቃድ ከመምረጥ ችሎታ ጋር ተችሮታል፤ ሰው በተፈጥሮው አንዱ ጥሩ ሌላው መጥፎ ነው ሚባለው ስህተት ነው፡፡” (ተቃውሞ መናፍቃን መጸሐፍ 4)

“ሰው መልካምና መጥፎን ለመለየት ችሎታ የተሰጠው ነው፤ ስለዚህም ያለ ተጽእኖ እግዚአብሔርን መታዘዝ ይችላል” (ዝኒ ከማሁ XXXIX)

‘እነዚህ በጎ ያላደረጉት ከእግዚአብሔር ፍርዳቸውን ያገኛሉ ምክንያቱም የማድረግ ችሎታው እያላቸው በጎውን አላደረጉምና፡፡’(ዝኒ ከማሁ 37 የሰው ታሪክ)

ሰማኦቹ ጀስቲን(110-165)

“ሰው ሃጢያትን እመቤ ማለት ባይችል ኑሮና ጸድቅን መምረጥ ባይችል ኑሮ ለሰራቸው ተጠያቂ ባይሆኑም ነበር>>> መጥፎም ሆነ በጎ ለመሆን ቀደም ተወስኖ ለትስባ ቢሆን ኑሮ ሁለቱም ተቃራኒውን ለማድረግ ባልቻሉም ነበር፡፡”(እቅበተ እምነት 1 ም 43)

“ሁሉም ሰው ሃጢያትም ሆነ በጎን ሚያደርገው በፍቃዱ ነው፡፡”(እቅበተ እምነት 2 ም 72)

“ማንም ቢሆን የሚቀጣው በራሱ ሃጢያት ነው ጽድቁም ለራሱ ነው”(ዝኒ ከማሁ ም 160)

ቀለሜንጦስ ካልኦይ(80-140)

“ስንወለድ መጥፎም ጥሩም ሳንሆን ነው” (ቅጽ 8 ANTE NICEAN FATHERS P 273)

የኦሌክሳንድሪያው ቀለሜንጦስ(150-225)

“ነፍስ ሳትመርጥ ብትቀጣ ፍርዱ ልክ አደለም”

ጢጢያን ዘኢሲሪያ(120-180)

“መጥፎ የሆነ ሁሉ(በተፈጥሮው) በእግዚአብሔር የተፈጠረ አደለም”

ቅዱስ ላክታንቲየስ(240-320)

“ማንም ሃጢያተኛ ሁኖ አልተወለደም”

ከቀድሞ አባቶች ሰው በተፈጥሮ ከምንም ነጻ ሁኖ እንደተፈጠረ የተናገሩ ቢሆንም ብንዘረዝረው ቦታ እይበቃም ለፊስቡክ ፕላትፎርምም ኤሌሆንም፡፡

“ካልቪኖውያን ለጠቅላላ የዝር ብክለት ሚያቀርቧቸው ጥቅሶችና መልሶቻቸው፡፡”

እንደማንኛውም የሰህተት አስተማሪዎች ሁሉ ካልቪኖውያን ለሰህተት ትምህርታቸው እንዲያመቻቸው የሚጠቅሱዋቸው ጥቅሶች አሉዋቸው፡፡ ለነሱም በተቻለ መጠን መልስ ለመስጠት እንሞክራለን፡፡

ዘፍ 6:5

“እግዚአብሔር አምላክ የሰው አመጽ በምድር ላይ የበዛና የልቡም አሳብ ዘወትር ወደክፋት ብቻ ያዘነበለ እንደሆነ ተመለከተ።”

ይህን ጥቅስ ከአወዱና ከክፍሉ ሃሳብ ነጥሉን ያየነው እንደሆነ፤ የካልቪናውያንን ሃሳብ የሚደግፍ ሊመስለን ይችላል። ነገር ግን አውዱን ስናየው ፈጽሞ ከካልቪናውያን ሃሳብ በበዙ ማይልስ የራቀና ሆድና ጀርባ መሆኑን ይልቅንም ሰው በፍቃዱ በሚሰራው ሃጢአት እንጂ የወረሰው ሃጢአት የሚቀጣ እንዳልሆነ እንረዳለን።

1.ኛ ካልቪናውያን የክፍሉን ጉልህ ገጸ ባህርይ ኖህን ይረስታል፤ ኖህ ሰው አደለም ለማለት ተፈልጎ ካልሆነ በቀር በውርስ ሃጢአት ቢሆን ኑሮ የሰው ዝንባሌ ክፉ የሆነው ኖህ ራሱ ሰው ነውና ዝንባሌው እርሱም ፈጽሞ ክፉ ሊሆንና ሊጠፋ የገባው ነበር። ነገር ግን የሰው ዝንባሌው ክፉ የሆነው ከራሱ ፈቃድ ነበርና ኖህ እግዚአብሔርን በምመረጥ አካሄዱንም ከእርሱጋ በማድረግ ደኗል።

2ኛ. ቀ 12 ላይ ስናይ “ሰው ሁሉ አካሄዱን አበላሽቶ ነበር” እንጅ የተባለው በወረሰው ሃጢአት የተነሳ ነው ሚጠፋው ወይንም ሃጢአት ሚሰራው አልተባለም። ስለዚህ እያንዳንዳችን ምንጠየቀው በራሳችን አካሄድ እንጅ በአዳም አደለም። በክፍሉም አዳም አልተወቀሰበትምና እኛ አምላክን እናወቅለሃለን ብለን ባንወቅሰው ባንወቅሰለትም የሻላል።

መዝ 51:1-5

“እነሆ በአመጸ ተጸነሰሁ እናቴም በሃጢአት ወለደችኝ”

በዚህም ምንም አይነት የውርስ ሃጢአት አናገኝም፤ የዳዊት እናት ዳዊት ሲወለድ ወይም በምን እንደወለደችው እናወቅም፤ እሱም በሃጢአት ወለደችው ማለት ዳዊት ሃጢአትኛ ነው ሚል ምንም እየነት አመክንዮታዊ መንገድ አይኖርም።

መዝ 53:1-3

“ስነፍ በልቡ አምላክ የለም ይላል። ረከሱ በበደላቸውም ጎስቆሉ፤ በጎ ነገርን የሚያደርጋት የለም። የሚያስተውል እግዚአብሔርንም የሚፈልግ ያይ ዘንድ እግዚአብሔር ከሰማይ የሰው ልጆችን ተመለከተ፡ ሁሉ በደሉ አብረውም ረከሱ እንድስ እንኳ በጎን የሚያደርጋት የለም”

በዚህ ክፍል የውርስ ሃጢአትን ከሚያሳይ ይልቅ ነጻ ፍቃድን ሚያሳይ ክፍል ተብሎ ሊጠቀስ የገባው ነበር፤ እንዲያው ስንጠቅስ አይን ጥርስ እንልም ማለት ነው። በዚህ ክፍል ሰወች ሰወች ስናያቸው የጎስቆሉት በገዛ በደላቸው መሆኑን ነው ሚናገው፤ እግዚአብሔር ለዚህ ነው ተስፋ በማድረግ ወደ ሰወች ያየው ፍቃድ ሰጧቸዋልና ይህን ፈቃዳቸውን ወደርሱ ያደርጉ እንደሆኑ።

መዝ 58:3

“ሐጥአን ከማህጸን ጀምረው ተለዩ፡ ከሆድም ጀምረው ሳቱ ሐሰትንም ተናገሩ”

በመጀመሪያ ደረጃ ይህን ጥቅስ ለመረዳት መዝሙረ ዳዊት መን አይነት መጸሐፍ ነው ሚለውን መረዳት ያስፈልጋል፤ ይህ መጸሐፍ የጥባብና የቅኔ መጸሐፍ ነው፤ የጥበብና የቅኔ መጻህፍት ደግሞ “ግነት” የተባለውን የቋንቋ ህግ ይጠቀማሉ(ቅኔን ቅኔ ከሚያስኘው አንዱ)። ለምሳሌ “ሐሰትን ተናገሩ” ሲል ከማህጸን ውስጥ ሁነው ሲያወሩና ሲቀሹ ፊቱ ላይ ድቅን ሚልበት ሰው አለ ይሆን? ስለዚህ የህ እንደግን ሚወስድ እንቀጽ ሁኖ በዛ ላይ “ሳቱ” በማለት በራሳቸው ስህተትን እንደፈጸሙት እንጅ እንዳልወረሱት ያስረዳል።

ሮሜ 3:19

“እኛም ሁሉ ይዘጋጃን ዘንድ አለምም ሁሉ ከእግዚአብሔር ፍርድ በታች ይሆን ዘንድ ህግ የሚናገረው ሁሉ ከህግ በታች ላሉት እንዲናገር እናወቃለን”

ታዲያ ይህ ክፍል የቱጋ የሆነ ስለ ውርስ ሃጢአት ሚያወራው? የህ ክፍል ባጠቃላይ ሚያወራው አህዛብም ሆኑ አይሁድ ሃጢአት #እንደሰሩ እንጅ እንደወረሱ አደለም። መሰራት ደግሞ የምርጫ ጉዳይ ዕንጅ የመውረስና ያለመውረስ ጉዳይ አደለም።

ሮሜ 5:12-21

በዚህም ክፍል አንድም ቦታ ላይ ሃጢአት ከአዳመ ይወረሳል ወይም የወረሰ አለ አይልም። “ሞት በአንድ ሰው ወደ አለም ገባ” ሚላውም ከሆነ አዳም የሞት መግቢያ በር እንደሆነ እንጅ ለሌሎች ሞት ምክንያት እንደሆነ አይገልጽም የሌሎች ሞት ምክንያት ሲገልጽ “ሁሉ ሃጢአት #ሰላደረጉ ሞት ለሰው ሁሉ ደረሰ” ይላል፤ ስለዚህም ሁሉ የሞቱት ራሳቸው ሃጢአት ሰላደረጉ እንጅ አዳም በውክልና የሰራላችው ሃጢአት ሰላለ አደለም።

ማንም ክርስቲያን ያልሆነ ሰው በጎ አደለም።

ካልቪናውያን ዳግመኛ ያልተወለደ ሰው በጭራሽ በጎ አይሰራም ብለው በመደምደም ክርስቲያን ከሌላው ማህበረሰብ ጤነኛ ያለሆነ ገንኙነት እንዲኖረው እንዲሁም፤ እንዲቀበለው ሲያደርጉ ይሰተዋላል። እኔ እንደውም ክርስቲያን ያልሆኑትን እንድንጠላ፤ የጨለማውም ሰለሆኑ ፈጽሞ እንዳንቀበላቸው ያበረታታኝ ካልቪናዊ አጋጥሞኛል።

ይህ ትምህርት ስለ እግዚአብሔር የተዛባ አመለካከት እንዲኖረን ያደርጋል፡

እግዚአብሔርን ሃጢአት ያልሰሩትን ሃጢአት እንደሰሩ እንደሚቆጥርና ያላዩትን ያልሰመትን ያላደረጉትን ነገር እንዳደረጉ ሚያሰብ አምላክ እንደሆነ እንድናስብ ሚያደርግ የተሳሳተ አመለካከት ነው። ይህ ትምህርት እኛ ሃጢአተኞች ነንና እራሱ ይምጣ ብለን እግዚአብሔርን እንደ ቆርነሌወስ፤ እንደ ነቢዮቹ ሐና፤ አረጋግጠው ስምን መዳንን እንዳንጠባበቅ ያደርጋል፡ ይህ ትምህርት የወረሰኩት ነው እያልን ሃጢአትን እንድንለማመድ ያደርጋል። ባጠቃላይ ክርስቶሳዊ ያልሆነ ትምህርት ነው ይህ ትምህርት።

Unconditional Election(ምክንያተ ቢስ ምርጫ)

መግቢያ

ይህኛው ሁለተኛው የካልቪናዊአን የእምነት አቋም ሲሆን ከጠቅላላ ብክለት ተከታይ የሆነ የእምነት አቋማቸው ነው። የጠቅላላ ብክለትን አምኖ ይህን አለማመን የሚቻል አይመስለኝም። የኦርቶዶክስን የካቶሊክ አማኞች የጠቅላላ ብክለትን ባያምኑም በብክለት ግን ያምናሉ። የካልቪኒዝም በክለት ጠቅላላ ብክለት በመሆኑ ሰው ፈጽሞ መልካም ማድረግ አይችልም ብለው ያምናሉ የኦርቶዶክስና ካቶሊክ ብክለት ደግሞ ሰው ሃጢአትን ወርሷል ነው መጽሐፍ ቅዱስ ግን ሁለቱንም በአንድም ክፍል አያስተምርም ይህን በመጀመሪያው ክፍላችን አይተነዋል። በዚህ ዘሪያ ሰናጠና ደግሞ ካቶሊክም ሆኑ ኦርቶዶክስ የሚቀበሉት ሁኖ አናገኛቸውም።

የካቶሊክ ቤተ ክርስቲያን በትሬንት ጉባኤ ይህን ትምህርት በሰው ጠርታ፡-

“ማንም የጽድቅ ጸጋ የሚገኘው ቅድሚያ ለህይወት በመወሰን ነው ነገር ግን ሌሎች የተጠሩት ሁሉ በርግጥ ተጠርተዋል ነገር ግን በመለኮታዊ ወሳኔ አስቀድመው ለክፉ ተወስነዋል ብሎ ሚያምን ቢኖር የተወገዘይሁን” (CANON XVII)

በማለት አውግዛለች። የኦርቶዶክስ ቤተ ክርስቲያንም ይህን በጉባኤ ባትገለጽም አቡነ ሸኖዳ “MANY YEARS WITH PEOPLE’S QUESTIONS II” (ገጽ 10-15) በተባለው መጽሐፋቸው ላይ ስለ ሰው ነጻ

ፍቃድ ስፋ አድርገው አቅርበዋል ካነሱት ነጥብ ውስጥም

1ኛ. The existence of God's commandment is a proof that man has a free will.

(የእግዚአብሔር ፍርድ መኖር የሰው ነጻ ፍቃድን ያረጋግጣል)

2ኛ. The existence of sin is a proof that man has a free will. (የሃጢአት መኖር የሰው ነጻ ፍቃድን ያረጋግጣል)

3ኛ. The existence of a condemnation is a proof that man has free will. (የፍርድ መኖር የሰው ነጻ ፍቃድን ያረጋግጣል) ብለው አብራርተዋል።

በኮፕት ኦርቶዶክስ የመዳን ትምህርት ገጽ 71 እና 72 ደግሞ ስለ ቅድመ ውሳኔ ሲያብራሩ “የአውግስጢን ቅድመ-ውሳኔ(እንደኔ ቅድመ-ድምዳሜ) ደግሞ መጽሐፍ ቅዱሳዊ የጸጋ ትምህርት ጋር የተቃርን ነው ብለው ያወግዛሉ።

ስለዚህ በቤተ ክርስቲያኒቱ ኦፊሴላዊ መግለጫ እስካልተሰጠ ድረስ በኦርቶዶክስ ና በፕሮቴስታንት አብያተ ክርስቲያናት ደግሞ አንድ ሰው የቤተ ክርስቲያንን ትምህርት መወሰን ስለማይችል ትምህርቷ ምን እንደሆነ ምናውቀው ነገር የለም ማለት ነው። ነገር ግን ለጊዜው የአቡነ ሸኖዳን ትምህርት እና የመዳን ትምህርት ቅጽቸውን እንደ ቤተ- ክርስቲያኒቱ አቋም ከወሰድነው ቤተ ክርስቲያኒቱ በዚህ ትምህርት አታምንም ብሎ መደምደም ይቻላል ማለት ነው።

በመሰረቱ መጽሐፍ ቅዱስ ቅድመውሳኔን በትክክል ያስተምራል፤ ነገር ግን የካልቪኖውያን ትምህርት መጽሐፍ ቅዱሳዊው ቅድመ ውሳኔ ሳይሆን፡ የመናፍቃን “ቅድመ ድምዳሜ” ነው።

2.1 የካልቪኖውያን ምክንያተ ቢስ ምርጫ አስተመህሮ

ከላይ እንደገለጽኩት የካልቪኖውያን ቅድመ ድምዳሜ አስተምህሮ ከመጽሐፍ ቅዱስ ቅድመ-ውሳኔ ጋር ሳይሆን ከእስልምናውና ከሜኔቃውያን ቅድመ ድምዳሜ ጋ ተመሳሳይነት ያለው በመሆኑ ለዚህ ምክንያተ ቢስ ምርጫ ለተባለው የሰህተት አስተምህሮ አጋልጧቸዋል።

ምክንያተ ቢስ ምርጫ እግዚአብሔር የሰውን ነጻ ፍቃድ በመሻር በሉአላዊ ምርጫው አንዳንድ ሰዎችን ለዘላለም ህይወት እንዳንድ ሰዎችንም ለገሃነም ወስኗል ብለው የሚያስተምር ትምህርት ነው። ይህ ውሳኔ ደግሞ ግለሰቦችን በመልክ በቁመት በቆዳ ቀለም በቁጥር ውስን ያደረገ ምርጫ ነው ብለው ያምናሉ። ስለዚህም ይህ ቅድመ ምርጫ በምንም ተአምር እንደማይቀየር ያምናሉ። ይህንም እነሱ የእግዚአብሔር ሉአላዊ ቅድመ ውሳኔ ነው በማለት ይጠሩታል።

የዌስት ሚኒሰተር የእምነት መግለጫ

“እግዚአብሔር በቅድመ ውሳኔወ አንዳንድ ሰዎችን እና መላእክትን እንዲሁ በጸጋው እና ፍቅሩ እምነታቸውን ሰራቸውን እንዲሁም በነሱ ያለውን ጽናት ሳያይ ለዘላለም ሂወት ወስኗቸዋል። ሌሎችንም ለዘላለም ሞት ወስኗቸዋል የሁለቱም (ለዘላለም ሂወትም ለሞትም የተወሰኑት) በቁጥር የተወሰነ ስለሆነ በቁጥር አይጨምርም አይቀንስምም” (Chap. III, art. 3,4 &5; Chap. X, art. 2)

የ ፕሪሰባይቴሪያን ቤተ ክርስቲያን የዕምነት መግለጫ USA

“እግዚአብሔር ከዘላለማ በቅዱስ ምክረ ፍቃዱ የሚሆነውን ሁሉ ያለተጸእኖ በማይቁር ሁኔታ ወስኖታል። ክብሩ እንዲገለጥ በእግዚአብሔር ውሳኔ የተወሰኑ ሰዎችንና መላእክትን ለሂወት፡ ሌሎችንም ለዘላለም ሞት ወስኗቸዋል። ዕነዚህ መላእክትና ሰዎች በማንነት በማይቁር ሁኔታ ተወስነዋል፤ ቁጣራቸውም ውስን ስለሆነ አይጨምርም አይቀንስም።” (ም 3)

INSITUTION(ካልቪን)

“ሁሉም በዕኩል ሁኔታ የተፈጠሩ አደሉም አንዳንዱ ለዘላለም ሂወት የተፈጠሩ ናቸው ሌሎችም ለዘላለም ጉስቁልና፤ እያንዳንዱም ለእንዲ ወይም ለሌላው እንዲሁ መጨረሻው ይሆናል። ዕኛ ዕርሱ ለሂወትና ለሞት ወስኗል እንላለን።”

2.2 ምክንያተ ቢስ ምርጫ እውነት ቢሆን ኑሮ

1ኛ ጽድቅ የቶምቦላ ሎተሪ ይሆን ነበር

እግዚአብሔር አስቀድሞ ውሳኔው በቅድመ እውቀቱ(ማን እንደሚያምን እና እንደሚጸና ቀድሞ በማወቁ) ላይ ቢሆን ምንም ችግር ባልነበረው ነበር ነገር ግን ከላይ ካልሸናውያን አማኞች እንደሚሉን ከሆነ ግን ገና እምነቱንም ሆነ ስራውን ጽናቱንም ሳያይ ይመርጠዋል ነው ይህ ደግሞ ልክ እንደ ብሔራዊ ሎተሪ በዘፈቀድ ነው ማለት ነው። እንዲህ ያለ አመለካከት ፈጽሞ በመጸሐፍ ቅዱስ የሌለ ጽድቅ በዕምነት ነው። እርሱን አምኖ በመምጣት ነው የሚለው የወንጌልን ጠቅላላ መልእክት ገደል ሚከት ነው።

2ኛ ወንጌል መስበክ አያስፈልግም።

ማንቶሬ እና ፓስተራ ልጁ ለምን እግዚአብሔርን እንደካደ ጠየኩት፤ የመለሰልኝ መልስ አስደነገጠኝ

“የኔ ካልሺኒስትነት ነበር ለጀን ከሃዲ ያደረገው”

አለኝ በሰእቱ ግራ በመጋባት ድጋሚ ጠየኩት “እንዴት?”፤ በትካዜ ትንሽ ወደኋላ ጋለብ፤ እኔም የሃሳቡን ፈረስ ለጓመን እስኪይዝ ጠበኩት፤ ከትንሽ ሰከንዶች በኋላ ትእግስቱ ሳያልቅ ራሱ እየባነነ።

“ልጄን ካልሺኒስታዊ አመለካከት እጭንበታለሁ ብየ ከሃዲነትን ጫንኩበት፡ እየህ ካልሺኒዝማዊ አመለካከቶችን ሰናወራ ምን ስንል ነበር ድንገት ግን የሆነ ቀን ‘እግዚአብሔር ሁሉን አስቀድሞ ወስኖ ከሆነ የኔ ማመንም አለማመንም ጥቅማ አልባ ነው’ አለኝ ያልጠበኩት ስለሆነ ደነገጥኩ ይሄወ በዚህ የተነሳ ልጄ ‘እግዚአብሔር ከመረጠኝ ማመኔ አይቀርም ካልመረጠኝም ማመኔ ጥቅም የለውም’ ብሎኝ የአለም ለጅ ሁኗል” አለኝ

እኔም “ካልሺኒዝም እውነት ቢሆን የልጄህን ወሳኔ እኔም እወስን ነበር” ስለው ደነገጠ። (በነገራችን ላይ ካደረገኳቸው ትልልቅ ነገሮች አንዱ ፓስተራን ከካልሺኒዝም አመለካከት ማውጣቱ ነው።)

እውነት ነው እግዚአብሔር አስቀድሞ ስለወሰነው ነገር ብዙዎች ሂወታቸውን ገብረው ስለምን ወንጌልን ይሰብካሉ? ኢየሱስ ወደ አለም ሁሉ ሄዱ ወንጌልን ለፍጥረት ሰበኩ ብሎ ማዘዝ ለምን አስፈለገው? አረ ክአለም አስቀድሞ ለጽድቅ ለተወሰኑ ሰዎች ስመዋት ለምን አስፈለገው? አንዴ በመልክ በቁመት በቁጥር ሳይቀር ተወስነው ሳለ የሚቁር ነገር እንደማይኖር እያወቅ እግዚአብሔር ለምን እንደያ ለጄን እንዲሞት አደረገ?

3ኛ ከእግዚአብሔር ጨካኝ አምላክ እንጅ ፍቅር አይሆንም ነበር

በምክንያተ ቢስ ምርጫ መሰረት እግዚአብሔር እንዳንዶቹን ያለጥፋታቸው ለገሃነም አለም ሳይፈጠር ወስኗል፡ በዚህ መሰረት ደግሞ እግዚአብሔር ሰዎችንና መላእክትን ለራሱ ከብር ሲል ያነዳቸዋል እንዲህ አይነት አምላክ በቁራን እንጂ በመጸሐፍ ቅዱስ በእንደም ሰፍራ አናገኝም። ደግሞ ሰ ፍቅር የተባለው አምላክ እንዴት እንዲህ ኤፔነት የጭካኔ ባህርይ ሊገኝበት ይችላል? IMPOSSIBLE. ወንጌል ደግሞ እግዚአብሔር ፍቅር መሆኑን ከማስተማሩ ፈጽሞ የተቃረነ ነው።

4ኛ ባልንጀራህን ውደድ ሚለው ወርቃማው የወንጌል መልእክት ልክ ኤሆንም ነበር።

ወንጌል መልእክቱ ሁሉ ስለ ፍቅር ነው፡ እንዳውም የወንጌል መልእክት ሚለው “ፍቅር ከእምነት ይበልጣል” ነው። 1 ቆሮ 13:13 በዚህ የወንጌል ቃል መሰረት ደግሞ እኛ ባልንጀሮቻችንን እንዳወም ጠላቶቻችንን እንኳ እንድንወድ ታዘዋል። መጽሐፍ ቅዱሳችን ደግሞ እግዚአብሔርን እንድንመስል ያስተምረናል (ዘሌ 11:45፤19:2 20:7: 1ጴጥ 1:15-16)

ታዲያ በዚህ መሰረት እግዚአብሔር ጠልቷቸው ወደ ገሃነም የጣላቸውን እኛ እንወድ ዘንድ በውኑ እኛ ከእግዚአብሔር ይበልጥ ዳድቅ ልንሆን ነው?

5ኛ ከክርስቲያኖች በላይ ራስ ወዳድ አይኖርም ነበር

ራስን መውደድ ና ስለ ራስን ብቻ መውደድ ይለያያሉ(እዚጋ ራስን መውደድ ስል ምጠቀመው ራስን ብቻ መውደድን ነው)፤ ብዙ ጊዜ ካልቪኒስቶችን ሳስብ ምን ያህል ራስ ወዳድ መሆናቸው ነው ደቅን ሚልብኝ፡፡ አስቡት እስኪ ዕኔ እድናለሁ በሎ ሌላው ግን ለገሃነም ይገባል ብሎ ሌላውን ከመኮነን እና ከማግለል በላይ ምን ራስ ወዳድነት አለ? “ሰወች እንዲያደርጉላችሁ የምትወዱትን ሁሉ እናነተ ደግሞ እንዲሁ አድርጉላቸው”(ማቴ 7:12፤ ሉቃ 6:31) የሚለውን ቅዱስ ቃል የሻረ እምነት ከካልቪኒዝም በላይ ከወዳት ይገኛል? እኔ ገሃነም መግባት ሳልፈለግ እንዴት ሌሎች ለገሃነም ተወስነዋል ሚል እምነት ይኖረኛል? አይ እኔ አልመኝላቸውም ካሉ ታዲያ እነሱ መልካም ከሆኑላቸው እግዚአብሔርም እንዴት አብዙቶ ቅዱስ መንፈሱን አይመኝላቸውም?

6ኛ እግዚአብሔር ታማኝ አምላክ አይሆንም ነበር

እግዚአብሔር የሚደኑትን በመልክ በቁመት በቁጥር ከወሰነና ማይቀየር ከሆነ እኔ ከነዚህ ውስጥ መሆኔን እንዴት ላውቅ እችላለሁ?

በማመንህ ወይም በፍሬ የሚል መልስ ብዙ ጊዜ እስማለሁ በዚህ አይነት ደግሞ ጆን ካሊቪን ራሱ የዳነ አደለም ማለት ነው ምክንያቱም ጆን ካሊቪን ምናልባት ወደፊት ምናየው ወይም በ ላምፒስ ህብረት ፔጀ እንደምናካፍለው ካሊቪን ብዙ ወንጀል ያለበት ሰው ነው፡፡ እሱም አልዳነም ማለት ነው በካልቪኒዝም እምነት መሰረት ደግሞ ካልዳነ ሰው ፈጽሞ ምንም በጎ የለምም አይወጣምም ስለዚህ ካልቪኒዝም በጎ ያልሆነ አስተምህሮ ነው ማልት ነው(COMMON SENSE)

በተጨማሪም መጽሐፍ ቅዱስ በ ዕብ 6: ሰብራውያን 6:4-6 “እንድ ጊዜ ብርሃን የበራላቸውን ሰማያዊውንም ሰጦታ የቀመሱትን ከመንፈስ ቅዱስም ተካፋዮች ሆነው የነበሩትን መልካሙንም የእግዚአብሔርን ቃልና ሊመጣ ያለውን የዓለም ኃይል የቀመሱትን በኋላም የካዱትን እንደገና ለንስሐ እነርሱን ማደስ የማይቻል ነው፤ ለራሳቸው የእግዚአብሔርን ልጅ ይስቅሉታልና ያዋርዱትማልና፡፡” እንዲሁም 2ኛ ጴጥሮስ 20-21 “በጌታችንና በመድኃኒታችን በኢየሱስ ክርስቶስ እውቀት ከዓለም ርኩሳት ካመለጡ በኋላ ዳግመኛ በእርስዋ ተጠላልፈው የተሸነፉ ቢሆኑ፤ ከፊተኛው ኑሮአቸው ይልቅ የኋለኛው የባስ ሆኖባቸዋል፡፡ እውቀዋት ከተሰጣቸው ከቅድስት ትእዛዝ ከሚመለሱ የጽድቅን መንገድ ባላወቁት በተሻላቸው ነበርና፡፡” ስለሚል የዳኑት የተባሉት ራሱ የመዳን ተስፋ የላቸውም ማለት ነው፤ ስለዚህ ወይ እግዚአብሔር ታማኝ አምላክ አይሆንም ወይ ደግሞ የዳኑት ከቁጥር ይጎድላሉ ማለት ነው፤ ይህ ደግሞ የካልቪኒዝምን “በቁጥር የተወሰኑ ስለሆኑ ኤጨምሩም ኤግድሉም ሚለው ልክ አደለም ማለት ነው”

2.3 መጽሐፍ ቅዱስ ስለተመረጡት ይናገራልን?

በማይታበል ሁኔታ መጽሐፍ ቅዱስ የተመረጡ እንዳሉ ይናገራል፡፡ ነገር ግን መጽሐፍ ቅዱስ ውስጥ ስለ ምርጫ ሲያወራ በአዲስ ኪዳን ከሆነ ስለቤተ ክርስቲያን ወይ ደግሞ በብሉይ ኪዳን ከሆነ ስለ እስራኤል ነው፡፡ እያንዳንዱን የሚያነሷቸውን ጥቅሶች የምናይ ቢሆንም ለጥናታችን ሲባል ግን የ ኤፌሶንን መልእክት 1:4 እዚህ አምጥተን እንየው፤ ቃሉ እንዲህ ይላል “ዓለም ሳይፈጠር፤ በፊቱ ቅዱሳንና ነውር የሌለን በፍቅር እንሆን ዘንድ በክርስቶስ መረጠን፡፡” በመሰረቱ የኤፌሶንን ሰወች ላጠና ሰው ከሁለት አካል(ከአህዛብና ከአይሁድ) አንድ አካልን(ቤተ ክርስቲያንን) እንደመሰረተ(ኤፌ 2:16፤ ኤፌ 2፤14-15 ኤፌ 3:5-6) ስለመሰራቱ ሚናገር ክፍል ነው፡፡ ስለዚህም ከአህዛብ ወደ ክርስቲያን የተቀየሩ ምእመናን ክርስቶስ በመስቀሉ የጥልን ግድግዳ በመስበሩ የተመረጠው ህዝብ አካል መሆን እንደሚችሉ ይህ የአህዛብና የአይሁድ ጥምረት የሆነቸው ቤተ ክርስቲያንም ነውር የሌላት እንድትሆን በክርስቶስ የተመረጠች እንደሆነች እየተናገረ እንጅ እግዚአብሔር በቁመትና በቆዳ ቀለም በድምጽና በግዝፈት ለይቶ የመረጣቸው ሰወች እንዳሉ እየተናገረ አደለም፡፡ ይህን ያለው ስለ ቤተ ክርስቲያን

ስለ ህብረቷ እየተናገረ መሆኑን ደግሞ

“እድፈት ወይም የፊት መጨማሪያ ወይም እንዲህ ያለ ነገር ሳይሆንባት ቅድስትና ያለ ነውር ትሆን ዘንድ ክብርት የሆነችን ቤተ ክርስቲያን ለራሱ እንዲያቀርብ ፈለገ።” ኤፌሶን 5:27 በማለት በጅማሬው ላይ ስለማን እየተናገረ መሆኑን በግልጽ ያሳያል።

በመሰረቱ ክፍሉን ራሱ ካየነው ተመረጥን ሚለው ላይ “ቅዱሳንና ነውር የሌለን በፍቅር እንሆን ዘንድ” እና “በክርስቶስ”

የሚሉ ወሳኝ ነጥቦች እናገኛለን፤ ከዚህ ምንረዳው የተመረጡት ቅዱሳንና ነውር የሌላቸው ይሆኑ ዘንድ ነው። ይህ ምን ልዩ ምዕመንታዊ ተብሎ ቢጠየቅ። 1ኛ ማንንም በክርስቶስ መረጠው እንጅ በክርስቶስ እንዲያምን እንደመረጠው አይናገርም። ይህም ማለት ለውጤቱ እንጂ ለመንስኤው የተመረጠ እንደሌለ መረዳት እንችላለን። ስለዚህ መንኤው ለኛው የተተወ ነው ማለት ነው፤ ያም እምነት ነው፤ ስለዚህ ስናምን በፊቱ ቅዱሳንና ነውር የሌላት ትሆን ዘንድ የተመረጠችው አለማቀፋዊት ቤተ ክርስቲያን አካል እንሆናለን ማለት ነው። ይህም እኛን የዚህ ወጤት ተሳታፊ ያደርገናል።

“በክርስቶስ” ሚለውን ያየን እንደሆነ ደግሞ የዚህች ቤተ ክርስቲያን የቅድስናዋ ያለነውር የመሆኗ እና የመመረጧ ምንጭ የሆነው አካል ይገለጻልናል። ክርስቶስ በእግዚአብሔር የተመረጠ ነው።

“እነሆ ደግሞ የያዘሁት ባሪያዬ፤ ነፍሴ ደስ የተሰኘችበት ምርጤ፤ በእርሱ ላይ መንፈሴን አድርጌአለሁ፤ እርሱም ለእሕዛብ ፍርድን ያወጣል።”

— ኢሳይያስ 42:1

“ከደመናውም፡- የመረጥሁት ልጄ ይህ ነው፤ እርሱን ስሙት የሚል ድምፅ መጣ።”

— ሉቃስ 9:35

የቤተ ክርስቲያንም የመመረጧ የቅድስናዋ ያለነውር የመሆኗ ምንጭ ይሄው ከክርስቶስ ጋር በመንፈሳዊ ጋብቻ ተጣምራ እንድ አካል መሆኗ ነው። ኤፌሶን 5:31-32 “ስለዚህ ሰው አባቱንና እናቱን ይተዋል ከሚሰቱም ጋር ይተባበራል ሁለቱም አንድ ሥጋ ይሆናሉ። ይህ ምሥጢር ታላቅ ነው፤ እኔ ግን ይህን ስለ ክርስቶስና ስለ ቤተ ክርስቲያን አላለሁ።” ከዚህ ክፍል ምንረዳው። የተመረጠው ክርስቶስ መሆኑን፤ ቤተ ክርስቲያንም የርሱ አካል በመሆን ያለነውር እንድትሆን እንተመረጠች እና ማንም በነጻ ፍቃዱ በክርስቶስ በማመን የተመረጠችው ቤተ ክርስቲያን ብልት መሆን እንሚችል ነው። ስለዚህ ስለምርጫ በመጽሐፍ ቅዱስ ስናገኝ የቤተ ክርስቲያን እንጅ ስለሆኑ ግለሰቦች አለመሆኑን እኛ በእግዚአብሔር ጸጋ ምርጡን በመላክ የዚህ አካል በመሆን በክርስቶስ የእግዚአብሔር ምርጥ ለመሆን እድሉ የተሰጠን ደካም ሃጢአተኞች የሆንን የምርጡ የክርስቶስ ጽድቅ ቅድስና ያለነውር መሆን እንዲሁ በጸጋው የተቆጠረን መሆናችንን መገንዘብ ያስፈልጋል እንጅ እኛ ስላደረግነው ስለመልካም ስራችን አደለም።

2.4 መጽሐፍ ቅዱስ ምን ይላል?

1ኛ እግዚአብሔር ለሰው የመምረጥ ነጻነትን ሰጥቷል።

ሀ. እግዚአብሔር ለአዳምና ሔዋን የመምረጥ ነጻነትን ሰጥቷል።

እግዚአብሔር ሰውን ሲፈጥውና ሂወትን ሲሰጠው አስፈቅዶ አደለም ስለዚህም ደግሞ፤ ሂወቱን የመንሳትና ወዳለመኖር(ሞት) የመሄድ ነጻ ፍቃድን ሰጥቶታል፤ ስለዚህም እግዚአብሔር ለአዳም የዚህን ምርጫ እጽ በለሰን በገነት ዛፎች መካከል በማስቀመጥ ሰጥቶታል። ዘፍ 2:16-17 የአዳም እና የሔዋን የራሳቸው ምርጫ ካሉበት ሁኔታ ይልቅ አምላክነትን በመመኘት ወደ አለመኖር ምትወሰዳቸውን እጽ በሰይጣን አታላይነት ቀጥፈው በሉ። ነገር ግን የነሱ አላማ አምላክነት እንጅ ሞት ባለመሆኑና ተታለው ስለበሉ እግዚአብሔር ሌላ እድል ሰጥዋቸዋል። አሁን በዚህ የእግዚአብሔር ቃል መሰረት እግዚአብሔር አስቀደሞ ወሰናት ከሆነ ተጠያቂው እግዚአብሔር እንጅ እነሱ ወይም ሰይጣን ኤፌሆንም ነበር። ነገር ግን ቅዱሱ መጽሐፍ “ማንም ሲፈተን በእግዚአብሔር እፈተናለሁ አይበል እግዚአብሔር በክፉ አይፈትንምና” ያዕ 1:13 ስለሚል እግዚአብሔር በቅድመ ውሳኔም ሆነ በምንም መንገድ እጁ የለበትም።

ለ. ከውድቀትም በኋላ ሰው የዘላለም ሂወትና ሞት ምርጫ አለው

ዘዳግም 30:15-20 “ተመልከት፤ ዛሬ በፊትህ ሕይወትንና መልካምነትን፤ ሞትንና ክፋትን አኑራለሁ። በሕይወትም እንድትኖር እንድትባዛም፤ አምላክህም እግዚአብሔር ልትወርሳት በምትገባባት ምድር

እንዲባርክህ፡ አምላክህን እግዚአብሔርን ትወድድ ዘንድ፡ በመንገዱም ትሄድ ዘንድ ትእዛዝና ሥርዓቱን ፍርድንም ትጠብቅ ዘንድ ዛሬ እኔ እዝዛሃለሁ። ልብህ ግን ቢሰት አንተም ባትሰማ፡ ብትታለልም፡ ለሌሎችም አማልክት ብትሰግድ ብታመልካቸውም፡ ፈጽማችሁ እንድትጠፉ እኔ ዛሬ እነግራችኋለሁ፤ የጥላታ ስን ተሻግረህ ትወርሳት ዘንድ በምትገባባት ምድር ዘመናችሁን አታሰረዝሙም በፊታችሁ ሕይወትንና ሞትን በረከትንና መርገምን እንዳስቀመጥሁ እኔ ዛሬ ስማይንና ምድርን በአንተ ላይ አስመስክራለሁ፤ እንግዲህ አንተና ዘርህ በሕይወት ትኖሩ ዘንድ ሕይወትን #ምረጥ፤ እግዚአብሔርም ለአባቶችህ ለአብርሃምና ለይስሐቅ ለያዕቆብም እንዲሰጣቸው በማለላቸው በምድሪቱ ትቀመጥ ዘንድ፡ እርሱ ሕይወትህ የዘመንህም ርዝመት ነውና አምላክህን እግዚአብሔርን ትወድደው ትጠባበቀውም ቃሉንም ትሰማ ዘንድ #ምረጥ_ ።” በማለት እግዚአብሔር ሂወትን እንዲመርጡ እግዚአብሔር አመላክ ለእስራኤላውያን የሞት ናየሂወት የመኖርና ያለመኖር ምርጫ ይሰጣቸዋል። ይህ ህዝብ የተመረጠ ህዝብ መሆኑን እግዚአብሔር አምላክ ደጋግሞ ቢናገርም መመረጡ በህዝብ ደረጃ እንጂ በግለሰብ ደረጃ ባለመሆኑ በግለሰብ ደረጃ ሂወትን እንዲመርጡ ደጋግሞ ያሳስባቸዋል።

ሐዋርያው ቅዱስ ጳውሎስም ይህ ክፍል ለአዲስ ኪዳን እንደሚያገለግል ሮሜ 10:5-14 “ሙሴ ከሕግ የሆነውን ጽድቅ የሚያደርገው ሰው በእርሱ በሕይወት እንዲኖር ጽፎአልና። ከእምነት የሆነ ጽድቅ ግን እንዲህ ይላል፡- በልብህ፡- ማን ወደ ሰማይ ይወጣል? አትበል፤ ይህ ክርስቶስን ለማውረድ ነው፤ ወይም፡- በልብህ፡- ወደ ጥልቁ ማን ይወርዳል? አትበል፤ ይህ ክርስቶስን ከመታን ለማውጣት ነው። ነገር ግን ምን ይላል? በእፍህ በልብህም ሆኖ ቃሉ ቀርቦልሃል፤ ይህም የምንሰብከው የእምነት ቃል ነው። ኢየሱስ ጌታ እንደ ሆነ በእፍህ ብትመስክር እግዚአብሔርም ከመታን እንዳስነሣው በልብህ ብታምን ትድናለህና፤ ሰው በልቡ አምኖ ይጸድቃልና በአፉም መስክሮ ይድናልና። መጽሐፍ፡- በእርሱ የሚያምን ሁሉ እያፍርም ይላልና። በአይሁዳዊና በግሪክ ሰው መካከል ልዩነት የለምና፤ አንዱ ጌታ የሁሉ ጌታ ነውና፡ ለሚጠሩትም ሁሉ ባለ ጠጋ ነው፤ የጌታን ስም የሚጠራ ሁሉ ይድናልና እንግዲህ ያላመኑበትን እንዴት አድርገው ይጠሩታል? ባልሰሙትስ እንዴት ያምናሉ? ያለ ሰባኪስ እንዴት ይሰማሉ?” በማለት ይጠቅሰዋል። በዚህም ክፍል ሐዋርያው ሳይሰሙ እንዴት ያምናሉ? በማለት የሚያምኑት በእግዚአብሔረ ቅደመ ወሳኔ ሳይሆን ቃሉን ስምተው በፍቃዳቸው በመወሰን መሆኑን ያብራራል። በመጽሐፈ ኢዎሱ ደግሞ መሰፍኑ ኢያሱ፡-

“እግዚአብሔርንም ማምለክ ክፉ መሰሎ ቢታያችሁ፡ አባቶቻችሁ በወንዝ ማዶ ሳሉ ያመለኩአቸውን አማልክት ወይም በምድራቸው ያላችሁባቸውን የአሞራውያንን አማልክት ታመልኩ እንደ ሆነ፡ የምታመልኩትን ዛሬ ምረጡ። እኔና ቤቴ ግን እግዚአብሔርን እናመልካለን።” በማለት የሚያመልኩትን እንዲመርጡ ያሳስባቸዋል በቅድመ ውሳኔ ቢሆን እግዚአብሔር ለምን ይህን ሁሉ ድራማ መሰራት አስፈለገው?

በራእይ 3 ጌታችን ሰባቱን አብያተ ክርስቲያናት ለንስሃ ጥሪ ከተጣራ በኋላ ራእይ 3፡20 “እነሆ በደጅ ቆሜ እንኳኳለሁ፤ ማንም ድምፃን ቢሰማ ደጅንም ቢከፍትልኝ፡ ወደ እርሱ እገባለሁ ከእርሱም ጋር እራት እበላለሁ እርሱም ከእኔ ጋር ይበላል።” ይላል እንጂ በአባቴ ቅድመ ወሳኔ በመሆኑ አታሰቡ ባትፈልጉም ንስሃ መግባታችሁ አይቀርም አላላቸውም።

በራእይ 22፡17 “መንፈሱና መሸራይቱም፡ ና ይላሉ። የሚሰማም፡- ና ይበል። የተጠማም ይምጣ፡ የወደደም የሕይወትን ውኃ እንዲያው ይውሰድ።” በማለት “የወደደ” ለዘላለም ለመኖር የህይወት ውሃ ክርስቶስን በማመን እንዲሁም በመናፈቅ ወደና ፈቅዶ መኖር እንደሚችል እንጂ በተደመደመበት ላይ እንደማይሆን በግልጽ አስቀምጦልናል።

ሐ. እግዚአብሔር ፍትሐዊ አምላክ ነው

እግዚአብሔር ለሰው ፊት አያደላም 2 ዜና 19፡7 “እሁንም እግዚአብሔርን መፍራት በእናንተ ላይ ይሁን፤ በአምላካችንም በእግዚአብሔር ዘንድ በደልና ለሰው ፊት ማድላት መማለጃም መውሰድ የለምና ሁሉን ተጠንቅቃችሁ አድርጉ አላቸው።” እግዚአብሔር ለሰው ፊት በማድላት ገና ቀደም አይወሰንባቸውም። መጽሐፍ እንደሚል ወጫዊ ገጽታን ወይም ሌላን ወይም ሌላን አይቶ ሚወስን ባለመሆኑ በፊቱ መጠንቀቅ ያስፈለጋል የኛ አጻፋ ነውና ይእግዚአብሔርን ውሳኔ በኛ ላይ ሚያሰከትለው። ካልሺኒዘም እውነት ቢሆን እግዚአብሔር ገና ምንም ሳይሰሩ የተወሰኑትን ለሂወት የተወሰኑትን ለሞት በመወሰኑ ለሰው ፊት የሚያደላ አምላክ ነው ባልነው ነበር።

“ጴጥሮስም አፋን ከፍቶ እንዲህ አለ፡- እግዚአብሔር ለሰው ፊት እንዳያደላ ነገር ግን በእሕዛብ ሁሉ እርሱን

የሚፈራና ጽድቅን የሚያደርግ በእርሱ የተወደደ እንደ ሆነ በእውነት አስተዋልሁ።”

— ሐዋርያት 10፡34-35

“እግዚአብሔር ለሰው ፊት አያዳለምና።”

— ሮሜ 2፡11

“ለሰው ፊትም ሳያደላ በእያንዳንዱ ላይ እንደ ሥራው የሚፈርደውን አባት ብላችሁ ብትጠሩ በእንግዲነታችሁ ዘመን በፍርሃት ኑሩ።”

— 1ኛ ጴጥሮስ 1፡17

መ. መታዘዝ የሰው ሃላፊነት እንጅ የእግዚአብሔር አደለም።

“ፍርድ ከእግዚአብሔር ቤት ተነሥቶ የሚጀመርበት ጊዜ ደርሶአልና፤ አስቀድሞም በእኛ የሚጀመር ከሆነ ለእግዚአብሔር ወንጌል የማይታዘዙ መጨረሻቸው ምን ይሆን?”

— 1ኛ ጴጥሮስ 4፡17

ተብሎ ተገልጿል እግዚአብሔር መቸም በራሱ ላይ እንዲያድሙ አያደርግም ይህን ካደረገ በኋላ ደግሞ ለፍርድ ካመጣችው፤ ከላይ እንደገለጽነው እግዚአብሔር ራሱ እንጂ ሰዎች አደሉም ማለት ነው የተሳሳቱት። “ለምክንያተ ቢስ ምርጫ ሚያቀርቧቸው ጥቅሶችና መልሶቻቸው።”

1ኛ. ዮሐ 10፡26 “እናንተ ግን እንደነገርኳችሁ ከበጎቹ ሰላልሆናችሁ አታምኑም (አላመናችሁም) በጎቹ ድምጹን ይሰማሉ እኔም አውቃቸዋለሁ” (እንግሊዘኛው YE BELIEVE NOT ሰለሚል በቅንፍ አላመናችሁም በሚለው አሰፍሪያለሁ።)

ካልሸናውያን ይህን ቃል ይዘው ኢየሱስ አስቀድመው የተወሰኑ በጎች አሉት ማመን “ሚችሉ” እነሱ “ብቻ” ናቸው ብለው ያሰባሉ በትምህርተ ጥቅስ ያስቀመጥኳቸው ቃላት ካልሸናውያን ለማሳሳታት ሚጨምሯቸው ቃላት ስለሆኑ ነው። የካልሸናውያንን ጸሁፍ ስታነቡም ሆነ ሺዲዮ ስታዩ በጣም እንድትጠነቀቁ ምመክራችሁ እንዲህ አይነት እርሾ በመጨመር በጣም የተካኑበት ስለሆነ ነው። ካልሸናውያን መጽሐፍ ቅዱስን ሲያነቡላችሁም ሆነ ሲጻፉላችሁ መጽሐፍ ቅዱሳችሁን ከፍታችሁ አንብቡ ይህን ወደ ፊት በምመጣባቸው ጊዜያት ሁሉ እንዲህ ያለ ጥቃቅን ልናስተውላቸው ና ልናስባቸው ማንችላቸው የቃላት ጭማሪወችን ያደርጋሉ። ቃሉን በቃላችሁ ብታስታውሱት እንኳ ቃሉን ከፍታችሁ አንብቡ። ወደ ቀደመ ነገራችን ስንመለስ፤ ይህ ንግግር ሚጀምረው ከ ም 9 መጨረሻ ላይ ሲሆን ንግግሩንም ሚያደርገው ከፈሪሳውያን ጋር ነው። ይህም “የማያዩም እንዲያዩ የሚያዩም እንዲታወሩ መጣሁ” ብሎ ለተፈሰው አይነ ሰውር ሲነግረው “እኛ እውሮች ነን?” ብለው ከሚጠይቁበት ክፍል ጀምሮ ነው። እዚጋ ልናስምርበት ሚገባን ነጥብ ኢየሱስ “ዕውሮችህ ብትሆኑ ሃጢያት ባልሆነባችሁ ነበር አሁን ግን እናያለን ትላላችሁ ሃጢያታችሁ ይኖራል” በማለት የፈሪሳውያንን ግብዝነት ይናገራል እንግዲህ ጌታችን ኢየሱስ የፈሪሳውያን ያለ ማመን ምክንያት ግብዝነታቸው ለጽድቅ እንደከለከላቸው ያስምራል። (ይህን ክፍል ይበልጥ ለማጥናት ስለ ፈሪሳውያን እንደታጠኑ አበረታታለሁ።) ም 10 ቁ 1 ላይ “ወደ በጎች በረት በበሩ የማይገባ በሌላ መንገድ ግን የሚጣ እርሱ ሌባ ወንበዴም ነው” ይላቸዋል በሩም ራሱ ጌታችን መሆኑን “በሩ እኔ ነኝ” በማለት በእርሱ በኩል ካልሆነ በቀር በሌላ መንገድ (በህጌ፤ በሰራቸው፤ መጻህፍትን በመመራመር) ወደ በረቱ (መንግስቱ) ለመግባት ሚሞክር ሁሉ ወንበዴ መሆኑን ይነግራቸዋል። እንግዲህ በጎች ክርስቶስ ከመምጣቱም በፊት እንደነበሩ በቁ 8 ላይ ይናገራል በጎቹ የማን ሁነው ነው የኖሩ? ብለን ብንጠይቅ “በጎቹ” በማለት የአብ በግ እንደሆኑ ይናገራል። እንግዲህ በጎች ክርስቶስ ከመምጣቱ በፊት የአብን ቃል በትክክል እያመኑ የኖሩ ከእርሱ የተማሩ እንደሆኑ ይገልጻል። ፈሪሳውያን ታዲያ አብን አያውቁምን? ብለን ብንጠይቅ እነርሱ መሲሁን ለመዳን ተስፋ ከማድረግ ይልቅ በራሳቸው ጽድቅ የሚመኩ ነበሩና መጻህፍትን ቢያነቡም ቢመረምሩም ስለክርስቶስ እንደሚናገሩ ባለማወቃቸው በጎች መሆን አልቻሉም ስለዚህ ኢየሱስን አላመኑም “ሙሴንስ ብታምኑ እኔን ባመናችሁ ነበር፤ እርሱ ስለኔ ጸፏልና። መጻህፍትንስ ካላመናችሁ ቃሉን እንዴት ታምናላችሁ?” ስለዚህ። እንግዲህ በጎች ያለመሆናቸው ሚስጥር ግልጽ ነው።

LOGICAL CONCLUSION 1

1.ኛ የአብ በጎች ሰላልሆኑ ነው

2.ኛ የአብ በጎች ያልሆኑት ከአብ ሰላልተማሩ (መጻህፍትን ሰለማያውቁ) ነው።

3.ኛ ኡብ የራሱን በጎች (የኡብን ፈቃድ የሚያደርጉትን) ለወልድ ሰጥቶታል። ዮሐ 10:29

ድምዳሜ፡ የኢየሱስ በግ ለመሆን ከኡብ መማር (በቅዱሳት መጻህፍት የተነገሩትን መቀበል) ከዛም በጉ መሆን ያስፈልጋል፤ ኡብም ለክርስቶስ ይሰጠናል። ስለዚህም የክርስቶስ በጎች እንሆናለን።

እመክንዮው ይህ ነው እንጅ በዚህ ቦታ እንደም ቦታ አስቀድሞ ስለወሰናቸው ወይም ራሱ በምክንያተ ቢስነት የመረጣቸው በጎች እንዳሉ አይናገርም።

እስኪ ካልሸናውያን ይህን ይመልሱልን? አማኞች ሁሉ የኢየሱስ በጎች ለመሆን ቀድመው ከተመረጡና ድምጹንም ቀድሞውኑ ሚያውቁት ከሆነ ለምን ወንጌል ሲሰበክላቸው በእንዴ አሜን ብለው አይመጡም? ድምጹን የሚያውቁት አይሉምን?

2.ኛ “በቀባኸው በቅዱሱ ብላቴናህ በኢየሱስ ላይ ሄሮድስና ጴጥሪየስ ያደረጉት ጸላጦስ ከእሱነቱና ከእስራኤል ሕዝብ ጋር፤ እጅህና አሳብህ እንዲሆን አስቀድመው የወሰኑትን ሁሉ ሊፈጽሙ፤ በዚች ከተማ በእውነት ተሰበሰቡ።”

— ሐዋርያት 4፡27-28

REALY? አስቀድሞ መወሰን ሚባል ሲያዩ በቃ ምንም አይቀራቸውም ጠቅለልል አድርገው ይጠቅሳሉ። እውነት ይህ ክፍል እግዚአብሔር ነው ወይንስ ሰወቹ ናቸው የወሰኑት? ሰወቹ ታዲያ እዚህ ምን ቅድመ ውሳኔ ይታያል? ምናልባት “እጅህና አሳብህ እንዲሆን” ከሆነ ታዲያ ይህ ምን ነው ችግሩ? እግዚአብሔር ለጂ በሃጢያተኞች ሰፍራ እንዲሞት አሳቡ አደለምን?

3ኛ. ሐዋ “እሕዛብም ሰምተው ደስ አላቸው የእግዚአብሔርንም ቃል አከበሩ፤ ለዘላለም ሕይወትም የተዘጋጁ ሁሉ አመኑ፤” ሐዋርያት 13፡48

ካልሸናውያን እዚህ “ለዘላለም ሕወት የተዘጋጁ” ሚለውን ይይዘና እንደተለመደው እንዲት አሳሳች ቃል ይጨምሩባታል እስኪ እነሱ ሲያነቡ ሚሉትን እና ቃሉ ሚለውን አንብቡ፡ እንዲህ ነው ሚያነቡት እነሱ “እሕዛብም ሰምተው ደስ አላቸው የእግዚአብሔርንም ቃል አከበሩ፤ ለዘላለም ሕይወትም በእግዚአብሔር የተዘጋጁ ሁሉ አመኑ፤” እግዚአብሔር የሚጨምሯት ቃል አንድ ስለሆነች ቃሉ ግን ተመሳሳይ ስለሆነ በቃላትን ብናውቀው እንኳ የሚጨምሯትን ቃል ለማስተዋል ጊዜ አይኖረንም። ከላይ ያለው ኦሪጅናሉ ቃል “በእግዚአብሔር” ሚል የለውም። ታዲያ ሰው ራሱን ለዘላለም ሂወት ሊያዘጋጅና ሊያዘጋጅ ይችላል ወይ? ብለን ብንጠይቅ መልሱን እዛው ላይ ከፍ ብሎ ቁጥር 46 ላይ “ጳውሎስና በርናባስም ገልጠው፡- የእግዚአብሔር ቃል አስቀድሞ ለእናንተ ይነገር ዘንድ ያስፈልጋል፤ ከገፋችሁትና የዘላለም ሕይወት እንዳይገባችሁ በራሳችሁ ከፈረዳችሁ ግን፤ እነሆ፤ ወደ እሕዛብ ዘወር እንላለን።”

ሐዋርያት 13፡46

በማለት የዘላለም ሕወት እንዳይገባቸው አይሁድ #በራሳቸው ራሳቸው ላይ ፈርደዋል እንጅ እግዚአብሔር አስቀድሞ አልወሰነላቸውም። ስለዚህ ቁጥር 48 ም በተመሳሳይ አውድ CONTRARY ሁኖ ስለምናገኘው ራሳቸውን ያዘጋጁት ራሳቸው እንጅ እግዚአብሔር ነው የሚል ምንም አይነት መሰረትም ሆነ ሐሳብ የለውም። ቃሉም የለም አውዱም የለም። ተዘጋጁ መባሉም ቀድመው ወንጌልን ተሰብከው ነበርና ይህ ያመኑበት እለት በሁለተኛው ሰንበት ስለሆነ ሳምንቱን የሰመትን ቃል እንሰላስለውበት የመጡት መሆኑን ለማመልከት ነው። ከአውዳዊ ጥናት በተጨማሪ “የተዘጋጁ” ሚለውን ግሪክኛውን ስናየው τάσσω “ታሶ” የሚል ሁኖ እናገኘዋለን፤ ይህም ቃል በአዲስ ኪዳና ውስጥ 8 ጊዜ ብናገኘውም እንደም ቦታ ቅድመ ውሳኔን እያሳይም ሁሉም መታዘዝን፡ መቅረጥን ወይም መገዛትን እንጅ ማቴ 28:16 ኢየሱስ እንዳዘዘቸው ለቃ 7:8 የመቶ አለቃው የሚገዛው ሰው እንዳለው ሐዋ 15:2 ሐዋ ወደ ኢየሩሳሌም እንዲመጡ መቆረጡን ሐዋ 22:10 እና የመሳሰሉት እንጅ ቅድመ ውሳኔን ሚያመለክተው προορίζω “ፕሮሪድድ” ሚለው ቃል አልዋለም። ስለዚህ እነዚህ ሰወች በእግዚአብሔር በቅድመ ውሳኔ ያመኑ ናቸው ለማለት ሚያስችል ምንም አይነት ነጥብ አናገኝም።

4ኛ ሮሜ 8:28-30

“አስቀድሞም የወሰናቸውን እነዚህን ደግሞ ጠራቸው፤ የጠራቸውንም እነዚህን ደግሞ አጸደቃቸው፤ ያጸደቃቸውንም እነዚህን ደግሞ አከበራቸው።”

እግዚአብሔር የመረጠው ማንን ነው በማለት ያንኑ ክፍል ብንጠይቅ "አስቀድሞ ያወቃቸውን መምረጡን" ክፍሉ ያስረዳል፤ ስለዚህ እዚህ እግዚአብሔር አስቀድሞ ያወቃቸው የተባሉት እነማን ናቸው? ይህን ለመመለስ ሁለት አማራጮች አሉን እንደኛው *ጥቃሌ* ሲሆን *በክርስቶስ ማወቅ* ደግሞ ሁለተኛ ሁኖ ይከተላል የመጀመሪያውን ጥቃሌውን ሰናው እግዚአብሔር ሚያውቃቸው የፈጠረውን ፍጥረት ሁሉ ወይንስ ያጸድቃቸውን ብቻ? ብሎ መጠየቁ ራሱ ወደመልሱ ያደርሰናል አምላክ በመሆኑ ራሱ እግዚአብሔር ሁሉን ያውቃልና ሁሉም ይጸድቃሉ ወደሚል ደምዳሜ ያሰገባናል ምናልባት አይ እግዚአብሔር ሓጥያተኞችን አስቀድሞ አያውቅም እንዳትልመጽሐፈ ኢዮብ 11:11 "ምናምንቴዎችን ሰዎች ያውቃልና፤ በደልንም ሲያይ ዝም ብሎ አይመለከትም።" በማለት እግዚአብሔር እውቀቱ በሃጢአተኞች ላይ ውስንነት ያለበት እንዳልሆነ ይመሰክራል።፤ ሌላው እና ተከታዩ ደግሞ በክርስቶስ የሚያውቃቸውን ከሆነ ደግሞ ሚያውቃቸው ፈቃዳቸውን ተጠቅመው እርሱን በመቀበል ላይ የተመሰረተ እንደሆነ ቅዱሳን መጻህፍት ደጋግመው ያስረዳሉ የዮሐንስ ወንጌል 1:11 ይህን ሲያስረዳም "የእርሱ ወደ ሆነው መጣ፤ የገዛ ወገኖቹም አልተቀበሉትም። ለተቀበሉት ሁሉ ግን፤ በሰሙ ለሚያምኑት ለእነርሱ የእግዚአብሔር ልጆች ይሆኑ ዘንድ ሥልጣንን ሰጣቸው፤" በማለት ፍቃዳቸውን ተጠቅመው በመቀበልና ባለመቀበል ላይ የተመሰረቱ እንደሆኑ ይናገራል።

5ኛ ሮሜ 9:11-16

"ልጆቹ ገና ሳይወለዱ፤ በጎ ወይም በፋ ምንም ሳያደርጉ፤ ከጠሪው እንጂ ከሥራ ሳይሆን በምርጫ የሚሆን የእግዚአብሔር አሳብ ይጸና ዘንድ፤ ለእርሱም ታላቁ ለታናሹ ይገዛል ተባለላት። ያዕቆብን ወደድሁ ኤሳውን ግን ጠላሁ ተብሎ እንደ ተጻፈ ነው። እንግዲህ ምን እንላለን? በእግዚአብሔር ዘንድ ዓመፃ አለ ወይ? አይደለም። ለሙሴ፡- የምምረውን ሁሉ እምረዋለሁ ለምራራለትም ሁሉ እራራለታለሁ ይላልና። እንግዲህ ምሕረት ለወደደ ወይም ለሮጠ አይደለም፤ ከሚምር ከእግዚአብሔር ነው እንጂ"

ካልሸናውያን ለዚህ ክፍል አውዱን ያልተከተለ ፍች አላቸው። ይህም ቃሉ ስለግለሰቦች ምርጫ እንደሆነ አድርገው ነው። በመሰረቱ ይህ ክፍል ሚያወራው ስለ አሕዛብና አይሁድ ምርጫ እንጂ ስለ ግለሰቦች ምርጫ አይደለም እንዲህ ያለ ነገርም አያነሳም። ይህን "የምህረት እቃወች አይሁድ ብቻ አይደለም ከአይሁድ ደግሞ የጠራን እኛ ነን" ቁ 24 "እንግዲህ ጽድቅን ያልተከተሉ አህዛብ ጽድቅን አገኙ እርሱ ግን ከእምነት የሆነ ጽድቅ ነው" ቁ 30 በማለት ያሳያል ይህን ክፍል በስፋት ሰናጠናው የተመረጡ ህዝቦች አይሁድ ሆነው ሳለ እንዴት አህዛብ ይጸድቃሉ ለሚለው OBJECTION መልስ እየሰጠ ነው። ጳውሎስ ሲመልስ "እግዚአብሔር የምምረውን እምረዋለሁ የምራራለትን እራራለታለሁ ይላል" ስለዚህም ለአህዛብ ለመራራትና ምህረት ለማድረግ የእግዚአብሔር ለአላዊ ፍቃድ ነው አንተ ምን አገባህ? ነው ቁም ነገሩ። "ሕዝቤ ያልሆነውን ሕዝቤ ብየ ያልተወደድኩትንም የተወደድኩት ብየ እጠራለሁ" ቁ 25 በማለት ይህ ክፍል ስለ NATION እንጂ ስለግለሰብ እንደማያወራ ይናገራል እንዲያውም እግዚአብሔር ዘር ባያስቀር ኑሮ እስራኤል ይጠፋ ነበር የለናል በ ቁ 29 ለምን? ብለን ሚለውን ሲመልስ በስራ እንጂ በእምነት ጽድቅን ስላልተከተሉ ነው ይለናል። አህዛብስ ለምን ተመረጠ? ሚለውን ደግሞ በ ቁ 30 ሲመልስ "ከእምነት የሆነ ጸድቅን" ስለተከተሉ መሆኑን ያስረዳናል። ስለዚህ እግዚአብሔር በህዝብ ደረጃ አህዛብ የተመረጡ አልነበሩም አሁን ግን ተመርጠዋል። ማንም ሰው ለምን ብሎ አህዛብ በእምነት በኩል ይመረጣሉ ብሎ መጠየቅ አይችልም ምክንያቱም ይህ የእግዚአብሔር መብት ነውና። ነገር ግን ተመርጫለሁ ብሎ ብለው አህዛብ ደግሞ በትእቢት አይሁድን እንዲይንቁ መቸም አልወደቅም እንዲይሉ ሮሜ 11:19-22 "እንግዲህ፡- እኔ እንደገባ ቅርንጫፎች ተሰበሩ ትል ይሆናል። መልካም፤ እነርሱ ከአለማመን የተነሣ ተሰበሩ አንተም ከእምነት የተነሣ ቆመሃል። ፍራ እንጂ የትዕቢትን ነገር አታሰብ። እግዚአብሔር እንደ ተፈጠሩት ለነበሩት ቅርንጫፎች የራራላቸው ካልሆነ ለአንተ ደግሞ አይራራልህምና።" "እንግዲህ የእግዚአብሔርን ቸርነትና ጭከና ተመልከት፤ ጭከናው በወደቁት ላይ ነው፤ በቸርነቱ ግን ጸንተህ ብትኖር የእግዚአብሔር ቸርነት በአንተ ላይ ነው፤ ያለዚያ አንተ ደግሞ ትቆረጣለህ።" በማለት በግለሰብ ደረጃ ግን ከተመረጠው ህዝብ መካከል ተቆርጠህ እንደምትጣል(እንደምትጠፋ) ይገልጻል። ስለዚህ ይህ አውድ የሚያስተምረው በህዝብ ደረጃ እንጂ በግለሰብ ደረጃ መመረጥ እንደሌለ ነው። ስለዚህ ማንኛውም ሰው ከተመረጠው ህዝብ መካከል ማንም በእምነት መጣበቅ ይችላል ማንም ደግሞ ተቆርጦ ሊጣል ይችላል። ለምሳሌ ሊቨርፑል ሚባል ክለብ አለ እንደ የሊቨርፑል ተጫዋች ከሊቨርፑል ሊገባም ሊወጣም ይችላል፤ ዘንድሮ ሊቨርፑል ዋንጫ ቢበላ ተጫዋቾች ኖሩም ለቀቁም የ 20202 ሻመፒየን ሊቨርፑልነቱ አያቆምም፡ የዛሬ 10 አመት እንደ አዲስ ተጫዋች ለሊቨርፑል ቢፈርም በ

2020 ዋንጫ በልተናል ብሎ መናገር ይችላል ምክንያቱም ነገሩ የግሩፕ እንጂ የግለሰብ አደለምና።

በነገራችን ላይ በ ምክንያተ ቢስ ምርጫ መሰረት እግዚአብሔር ሉአላዊ አምላክ አደለም

ጌታችን ኢየሱስ በማቴ 5:48 “እንግዲህ የሰማዩ አባታችሁ ፍጹም እንደሆነ እናንተ ፍጹማን ሁኑ ይላቸዋል” “እንግዲህ” ምትለው ቃል ከላይ የቀጠለ መሆኑን ያሳያል። ከላይ ምን ይላል ብንል ቁጥር 44 ላይ “በሰማይ ላለ አባታችሁ ልጆች ትሆኑ ዘንድ ጠላቶቻችሁን ወደዱ” ይላል። እንግዲህ የእግዚአብሔር ፍጹምና ጠላቶቹን መውደዱ ላይ ነው። “የመረጣችሁትን ጠላቶቻችሁ ወደዱ” ይላል? አደለም። “ጠላቶቻችሁን” በማለት እንጂ እንግዲያስ እግዚአብሔር ጠላቶቹን እንዴት እንደሚወድ አሳየ? ያለልዩነት “በክፋወችና በበጎወች ላይ ፀሐይን ያወጣልና፤ በጸድቃንና በሃጢአተኞች ላይ ዝናቡን ያዘግባልና” በማለት ይገልጻል። ክፉም ሆነ በጎ ጻድቅም ሆነ ሃጢአተኛ እርሱ ያለ ልዩነት ይወዳልና ይህ የእግዚአብሔር ፍጹምና ነው። እንግዲህ ሁሉን ከወደደ እግዚአብሔር ለጽድቅ ጊዜ 1ኛ የሚወደውን ሁሉ ለማጽደቅ ነጻ አደለም ግማሹን ለማጽደቅ ግማሹን ግን ለፍርድ ለመመደብ ግዴታ ተጥሎበታል ማለት ነው። ማን? ይህ የካልቪኒስቶች ችግር ነው። የኛ አይሆንም። እንከያስ እግዚአብሔር ሃጢአተኛው ይጠፋ ዘንድ ፍቃዱ ስለሆነ ነው? ይህም ፈቃዱ አደለም “ሕዝ 18:23 “በውኑ ሃጢአተኛው ይሞት ዘንድ እፈቅዳለሁ? ይላል ጌታ እግዚአብሔር ከሃጢአቱ ይመለስና በሐወት ይኖር ዘንድ አይደለም?” በማለት ፈቃዱን ይነግረናል። እንግዲህ በካልቪናውያን መሰረት ሰው ብቻ ሳይሆን እግዚአብሔርም ነጻ ፈቃድ የለውም። ምክንያቱም እንዲሞት የማይፈቅደውን ሃጢአተኛ ባለመምረጥ አንድ ካልቪናውያን ብቻ ሚያውቁት የበላይ አካል እንዳይመርጠው አግዶታል። የታል የአምላክ የፈቃዱ ፍጻሜ? በውኑ ያታለ? 1ኛ ጢሞ 2:3-4 “ሰወች ሁሉ ሊድኑ እና እውነቱን ወደማወቅ ሊደርሱ በሚወድ በእግዚአብሔር” ይላል ሐዋርያው። እንግዲህ እግዚአብሔር ሐጢአተኞችን “ይወዳል፤ ፈቃዱ ሕይወትን እንዲወርሱ ነው፤ እንዲድኑም ይወዳል”። በምክንያተ ቢስ ምርጫ ግን ይህ ሁሉ የእግዚአብሔር ምርጫ ተሸር፤ እግዚአብሔር ሃጢአተኞችን አይወድም ምክንያቱም እግዚአብሔር የወደደውን ያደርጋልና መዝ 135:6።

6ኛ የኤፌሶን መልእክት ነበር ሃሳባችንን ለማሰረዳት ሰንል በ አንቀጽ 2.3 “መጽሐፍ ቅዱስ ስለተመረጡት ይናገራልን በሚለው ርእስ ስር መልሰናል።

“LIMITED ATONMENT”(ውሱን ቤዘወት)

መግቢያ

እውነት ለመናገር እንደዚህኛው ክፍል ካልቪኒዝምን ለመገምገም ያስቸገረኝ ክፍል የለም ይህን ጽሁፍ ለማዘጋጀት በጣም ብዙ የካልቪናውያንን ጽሁፎች ለማየት ሞክሪያለሁ። ነገር ግን ይህንን በጣም ፈታኝ ሚያደርገው በዚህ ጉዳይ ላይ ቋሚ የሆነ የካልቪናውያን አመለካከት የለም። አንዳንዶቹ በዚህ ዓመትም እንደውም ካልቪን ራሱ በውሱን ቤዘወት(ኢየሱስ ለተመረጡት ብቻ መሞቱን) አለማመኑ በራሱ ገርሞኛል። ገላ 5:12 ን ሲተረጉም “...እግዚአብሔር ለሰው ሁሉ ያለምንም ልዩነት መዳን ክርስቶስ ለአለም ሁሉ እንደሞተ አዘናልና” ቆላስያስ 1:14ን ሲተረጉም “በመስዋእታዊ ሞቱ የአለም ሃጢአት ተወገደ” ሮሜ 5:18ን ሲተረጉም “ክርስቶስ ለአለም ሁሉ ተሰቃየ በእግዚአብሔር በጎነት ለአለም ሁሉ ተቸረ ነገር ግን ሁሉ አልተቀበሉትም” ብሏል ይህ ለኔ እንግዳ ስለሆነ በዚህ ጉዳይ ላይ ጊዜ ሰጥኝ ማሰብን አበረታቸኛል፤ እንዲሁም አንዳንዶች እንደ LEWIS SPERRY CHAFER የዳላስስ ቲኦሎጂካል ሴሚናሪ መሰራች ያሉት ራሳቸውን “ባለ አራት ነጥብ ካልቪኒስቶች” (lewis sperry chefer, systematic theology ,dallas Texas seminary press 1948, 3:184) ብለው ጠርተዋል። ለአንዳንዶች ይህን መቀበል ያቃታቸው በጣም ደካማው የካልቪኒዝም ነጥብ በማለት ነው። በዚህ የተነሳ “ይህን ነጥብ እንርሳው በመዳን ላይ የእግዚአብሔር ሉአላዊነት ጦርነት ላይ ተሸናፊወች ሆንን።”(ካልቪኒስቶች በመዳን ላይ የእግዚአብሔርን ሉአላዊነት እንደሚያጎሉ ስልሚያምኑ መሰለኝ ይህ ያለው) በማለት እነ ጆሴፍ ተነዘዋል(Joseph .M willson “How is the atonement Limited?” the baptist examiner, December 9, 1989) ጆን ማካርተር በበኩሉ “እግዚአብሔር ሁሉ እንዲድኑ ፈቃዱ ነው ነገር ግን እንዲድኑ የወደደውን ሁሉ

አልመረጣቸውም አስቀድሞም አልወሰናቸውም”(John MacArthur study bible , Nashville: word publishing, 1997) 1862:: በማለት ገልጿል ነገሩ በካልቪናውያን ዘንድ ግራ አጋቢ ሚያደርገው ደግሞ በአምላክ ሉአላዊነት እናምናለን በሚለው የካልቪኒዝም ክፍል ዘንድ ይህ መባሉ እንግዳ ነው:: እግዚር ያሳያችሁ እንግዲ በካልቪኒዝም መሰረት ይህ እግዚአብሔር ፈቃዱንና የሚወደውን እንኳ ማደረግ የማይችል አምላክ ነው ታዲያ ሉአላዊነቱ ምን ላይ ነው? ብለን በክፍል 2 “ለ” መጠየቃችን ይታወቃል አሁን ደግመን እንጠይቃለን:: ሉአላዊነቱ ምን ላይ ነው? ካልቪናውያን እንዲህ አንዱ ከአንዱ የተለየ አቋም ስላላቸው አንዱ አንዱን HYPER CALVINIST እያለ ይከሰዋል:: ሁሉም ስለሚባባሉ እኔ ሁሉንም በሚጠራሩበት ስም HYPER CALVINIST እላቸዋለሁ::

በቤተ ክርስቲያን ትውፊት ላይ ደግሞ ካልቪናውያን ይህንን ትምህርት እንደሌላው(በተለይ አጠቃላይ ብክለት) አለማግኘታቸው ለካልቪናውያን ሌላው ትልቁ ፈተና ነው:: የፕሪስ ባይቲሪያን ጸሐፊ walter Elwell “የጠቅላላ ቤዘወት ተሟጋቾች ከታሪካዊው የቤተክርስቲያን ነው ነጥባቸውን ሚጀምሩት ከብዙ ቲኦሎጂያን: ተሐድሷል: ወንጌላውያን እና በዕርግጥ አውግስጢን ባይኖርበትም ከአባቶች በመነሳት በደምዳሜው ከተሐድሶ በፊት ያሉትን ጸሐፊወች እስከዛሬ ድረስ ቤተ ክርስቲያን ደረሰ ይይዛል:: ከተሐድሶ ሰወች መካከል(ትምህርታቸው) ከሉተር: ሜላንኮቶር ቡሊንገር: ላትመር: ኮቬርዳል: ካልቪንም ጨምሮ በአንዳንድ ማብራሪያወቹ ይገኛል::” (walter Elwell, Evangelical dictionary of theology: Atonment, Grand Rapids MI: Eardman, 1994. ገጽ 97) በማለት አረጋግጧል:: ጀምሰ ዋይት ደግሞ ዴቭ ሀንት ጋር በነበረው መግት “በቤተ ክርስቲያን ትውፊት የተጨከነ ትምህርት” ብሎታል(አስቂኝ)

በአለም አቀፍ ቤዘወት የማያምኑትን(የሚያምኑ ሰላላ) ካልቪናውያን ለምን ነው ክርስቶስ ለአለም አልሞተም ብላችሁ አታምኑም ብላችሁ ብታቀርቡላቸው 1ኛ አለም ሚለው ቃል ብዙ ትርጉም አለው ይላሉ(STARANGE) 2ኛ. ለአለም ከሞተማ አለም በሙሉ ይድናል ይላሉ(የሰውን አጻፋዊ ምላሽ የዘነጋ አስተሳሰብ: ወይም በካልቪናዊ ትምህርት ጥልቅ ስትልና እግዚአብሔር በሉአላዊ ፍቃዱ ለሰው ነጻ ፍቃድን እንደሰጠ ስትዘነጋ ሚገጥመህ):: በነገራችን ላይ ውሱን ቤዘወት “ጠቅላላ ብክለት” ጋ ሚጋጭና ሚደመስስ ትምህርት ነው ምክንያቱም ክርስቶስ የሞተላቸው ሁሉ ድንዋል ከተባለ ተበክለዋል ወይም በእግዚአብሔር አምጸዋል ማለት እንችልም ምክንያቱም ክርስቶስ ሞተላቸዋልና ንጹሃን ናቸው:: ሌላውን ነጥባቸውን በመልስ ክፍላችን አብረን ምናየው ይሆናል::

1. ካልቪናውያን ምን ብለው ያምናሉ?

Curtis C. Thomas.

“የክርስቶስ የቤዛነት ስራ ለተመረጡት ብቻና ለነርሱ ጥቡቅ ደህንነት የታለመ ነው:: ሞቱ ለተወሰኑ ሃጢያተኞች የሃጢያት ቅጣት ምትካዊ መስዋእት ነበር:: የክርስቶስ ቤዛነት የህዝቡን ሃጢያት ከማስወገድም በተጨማሪ ደህንነታቸውንና ከእርሱ ጋር ያጣበቃቸውን እምነት ያረጋገጠ ነው:: የእምነት ሰጦታ በትክክል በመንፈስ ቅዱስ ክርስቶስ ለሞተላቸው ተከናውኗል በእርሱም መዳናቸው ተረጋግጧል:: (The Five Points of Calvinism, Defined, Defended, Documented, p. 17)

“ስናየው ክርስቶስ ለሁሉ አልማለደም ለሁሉም አልሞተም::” (John Owen, the deth of Christ,, works of John Owen Volume 10)

ከዚህ እንደምንረዳው ካልቪናውያን “እግዚአብሔር የሞተው በእግዚአብሔር ዘንድ በምክንያት ቢሰነት ለተመረጡት ብቻ እንደሆነ:: እግዚአብሔር የመረጣቸው ጥቂቶች እንደመሆናቸው መጠን ልጁን ለአለም መላክ አስፈላጊ አስፈላጊ እንዳልሆነ ወይም ሞኝነት እንደሆነ:: ስለዚህም ክርስቶስ የሚሞተው ለምርጦቹ ብቻ መሆኑ ትክክለኛ እና መጻሐፍ ቅዱሳዊው የወንጌል መልእክት እንደሆነ ነው::

2. ውሱን ቤዘወት እውነት ቢሆን ኑር

2.1 ኢየሱስ አማላጅ አይሆንም ነበር።

ብዙ ካልሺናውያንን ሳናግር ባኢየሱስ አማላጅነት ያምናሉ። የተለያዩ አመለካከት ያላቸው እንደመሆናቸው መጠና ደግሞ አንዳንዶቹ “የኢየሱስ ሞት ብቻ ለመዳን በቂ ነው ብለው የሚያምኑ ናቸው” ይህ ደግሞ ሊቀ ካህንነቱን መካድ ነው ምክንያቱም ሊቀ ካህናቱ ከመስዋእት ማቅረብ በተጨማሪ ማማለድ አንዱ አገልግሎቱ ስለሆነ። ሁለትም ኢየሱስ አሁን በሰማይ ባለችው መቅደስ አገልጋይነቱን መካድ ነው። አንዳንዶቹ ደግሞ ኢየሱስ ሚያማልደው ለተመረጡት ብቻ ነው ብለው ያምናሉ የተመረጡት ደግሞ አንዱ በሰማይ በአካል በቁመትና በቆዳ ቀለም የተወሰኑ በመሆናቸው ኢየሱስ ለዘላለም ለማማለድ በሂወት መኖር ባላስፈለገው ነበር። መጽሐፍ ደግሞ ለማማለድ ለዘላለም ሕያው ሁኖ እንደሚኖር ይነግረናል።

2.2 ኢየሱስ ሕግን መፈጸም እያስፈልገውም ነበር።

ኢየሱስ ሕጉን የፈጸመው ሕጉን መፈጸም ላልቻሉ ሃጢአተኞች ነው ኢየሱስ ደግሞ የሞተው ለተመረጡት ከሆነ የተመረጡት ደግሞ በማንነታ የሚታወቁ ስለሆኑ ከልጅነታቸው ጸድቃን ናቸው አለዚያ ግን የኢየሱስ ሞት ከንቱ ነበር ማለት ነው።

2.3 የተመረጡት ሞትን ሊቀምሱ አይገባም ነበር።

የሞት አስፈላጊነት ሃጢአት ሚስራ ሰውነትና አጥፍቶ ሃጢአትን የማይሰራ ሰውነትን መተካት ነው። ምክንያቱም ሃጢአት የሰራ ሰውነት(ምድራዊው) ፍርጃው ሞት ስለሆነና ስለሚበሰብስ ሃጢአትን ማይሰራ ሰውነት(መንፈሳዊ) ይሰጠናል። 1 ቆሮ 15 ሙሉውን ማንበብ በቂ ነው ይህን ለመረዳት። ነገር ግን ክርስቶስ የሞተው ለተመረጡት ብቻ ስለሆነ። እነዚህ የተመረጡት ደግሞ ክርስቶስ ሃጢአታቸውን በቅድመ ውሳኔ ስለደመሰሰ ሃጢአት ቢሰሩም ሃጢአት ስለማይሆንባቸው ፍጹማን ስለሆኑ ሞትን መቅመሳቸው ምክንያታዊ አደላም።

2.4 ክርስቶስ ከሞት መነሳት አልነበረበትም።

ምክንያቱም የክርስቶስ ትንሳኤ አላማ።(KEEP IN MIND UNCONDITIONAL ELECTION WITH THE FOLLOWING REASONS MEANS FAITH IS OUT OF COMPOSIT)

1. እኛን ስለማጽደቅ(ሮሜ 4:24-25) (ከአለም አስቀድሞ ለጽድቅ ስለተመረጡ ትንሳኤው እያስፈልገንም።)
2. ለእኛ የመታን በኩር ለመሆን ወይም የእርሱ ሞትን ድል ማድረግ ለእኛ ለማካፈል።(ቆላ 1:18)(ለተመረጡት ክርስቶስ ስለሞተ እነርሱ ሃጢአታቸው በመስቀል ስለተደመሰሰ ሞት ሊነካቸው ስለማይገባ)
3. ለያማልድልን(የሰማይቱ መቅደስ አገልጋይ ለመሆን)(ዕብ ም7 እስከ9) ስለሃጢአታቸው ክርስቶስ አንዱ ስለሞተላቸው ሃጢአታቸው ስለማይቆጠር። መቆጠር ከጀመረ ደግሞ ክርስቶስ ለተወሰኑ ሰወች መሞቱ ግቡን አልመታም ማለት ነው።

በውሱን ቤዘወት መሰረት የክርስቶስ ትንሳኤ አላማ ቤትኛውም መሰፈርት ግቡን አይመታም። የክርስትና አሰኳል አላማ የእርሱና የምእመናን ትንሳኤ ስለሆነ በካልሺኒዝም መሰረት ክርስትና ከንቱ ነው። ክርስቶስን ማመናችንም ከንቱ ነው ማለት ነው።

2.5 የኢየሱስ ሞት ማንንም አይጠቅምም።

በውሱን ቤዘወት መሰረት የኢየሱስ ቤዘወት የተወሰኑ ለሚባሉት እንኳ የሚጠቅም ሁኖ እናገኘውም የዚህ ምክንያቱ ደግሞ እግዚአብሔር ከአለም አስቀድሞ ለጽድቅ የወሰናቸው ሰወች አሉ እነዚህን ሰወች ደግሞ የኢየሱስ ሞት ሳይሆን የእግዚአብሔር ቅድመ ውሳኔ ከክርስቶስ ሞት በፊት ሰላጸደቃቸው እና በቁጥር እና በማንነት ስለሚያውቃቸው የክርስቶስ

ሞት ሊያመጣው የሚችለው ለውጥ አይኖርም፡፡

2.6 በሰው እና በእግዚአብሔር መካከል ፍቅር አይኖርም ነበር

ፍቅር የሚጸናው በሁለት አካላት አጻፋ ነው፡፡ ሙሽራው ሙሽሪትን፡ ሙሽሪትም ሙሽራውን በመውደድ የተመሰረተ ነው፡፡ እንዲሁ ብቻ ወደ ሁለተኛው ካልወደደ ፍቅር አደለም፡፡ ፍቅር በመፈቃቀድ ላይ የተመሰረተ ነው፡፡ እንግዲህ በእኛና በእግዚአብሔር መካከል ያለው ያለውም ፍቅር ይህን ይመስላል፡፡ 1ኛ ዮሐ 4:19 እርሱ አስቀድሞ ወደደን ከዛም እኛ እንወደዋለን፡፡ ነገር ግን እንድንሰው እግዚአብሔር አስቀድሞ ወስኖ ቢቤዝው እንዴት ይህ ፍቅር እንዴት ይባላል? የተወሰኑት ሰወች ያለመውደድ ምርጫ የላቸውም ማለት ነው፡፡ ምርጫ ከሌላቸው ደግሞ ሲጀመር አፍቅረዋል ማለት እንችልም ፍቅር የምርጫ ጉዳይ ነው እንጂ፡፡ ዮሐንስ ደግሞ አስቀድሞ እሱ ወደናል ስለሚል ቀድመን እንወደውም ነበር ኋላ ፍቅሩን አይተን ወደነዋል ማለት ነው ይህ ነው ፍቅር(በምርጫ)፡፡ ተገድጆ እኔ ሳልፈልገው ሃሳቤ ተቀይሮ እንደወደው ከተደረገኩ ግን ከሰውነት ወደ ሰሜት አልባ(የመጥላትና የመውደድ ምርጫና ፍላጎቴ ተነጥቆ) በመለወጡ ርቦት ሁኛለሁ የሮቦት(ፕሮግራም የተደረገውን ብቻ ሚያረግ) ፍቅር ደግሞ ተሰፋ የለበትም፡፡ ምክንያቱም እርግጡ ሁኗልና፡፡ ፍቅር ደግሞ ሁሉን ተሰፋ ያደርጋል 1 ቆሮ 13:7

እንግዲህ ከላይ ባየናቸው አመክንዮታዊ እሳቤወች መሰረት ክርስትና መሰረቶቹ በሙሉ ይናዳሉ ማለት በውሱን ቤዘወት የሚጸና የእምነት ክፍል የለም፡፡ ሁሉም ፈርሰዋል፡፡

“መጽሐፍ ቅዱስ ምን ይላል?”

በመጽሐፍ ቅዱስ በአንድ ሰፍራ እንኳ ክርስቶስ ለተወሰኑት ብቻ ቤዛት ከፈለ ሚል በአንድ ሰፍራ በአንድ ጥቅስ እንኳ አናገኝም፡፡ በተቃራኒው ግን በቅዱሱ መጽሐፍ ክርስቶስ ስለ ሁሉ እንደሞተ ይናገራል፡፡ መጽሐፍ ቅዱስ እንዲሁም በማያሻማ ሁኔታ እንዲህ ያለውን ትምህርት ድምጥማጡን ያወጣዋል፡፡ ለዚህ ይመስለኛል ብዙ ካልቪኒስቶች “ባለ 4 ነጥብ ካልቪናውያን ብለው ይህን ነጥብ የጣሉት፡፡ በእርግጥ ይህ ባለ አራት ነጥብ ካልቪናውያን በባለ 5 ነጥብ ካልቪናውያን ዘንድ “ቅዱስ ኢተደጋጋፊነት” ተብሎ ተተክቷል፡፡ ወደምጽሐፍ ቅዱስ ሰናል፡፡

1.ኛ “ነገር ግን በእግዚአብሔር ጸጋ ስለ ሰው ሁሉ ሞትን ይቀምስ ዘንድ፤ ከመላእክት ይልቅ በጥቂት እንሶ የነበረውን ኢየሱስን ከሞት መከራ የተነሣ የክብርና የምስጋናን ዘውድ ተጭኖ እናየዋለን፡፡”
— ዕብራውያን 2፡9

በዚህ ክፍል ሐዋርያው “ስለሰው ሁሉ ሞትን ይቀምስ ዘንድ” በማለት ሞቱ ያለምንም ልዩነት ለሰው ሁሉ የተሰጠ ሰጦታ እንጂ ለጥቂቶች ብቻ ወይም አስቀድመው ለተወሰኑት ሁሉ አይልም፡፡ ኢየሱስ ከመላእክት እንሶ ሞትን የቀመሰው ለሰው ዘር ነው ብሎ ሐዋርያው ጳውሎስ በግልጽ ባብራራበት ሁኔታ እኛ የራሳችንን ፍልስፍና በመጨመር ለጥቂቶች ነው ማለት ከላይ ካየናቸው የክርስትና መሰረቶች በተጨማሪ እግዚአብሔርንና ቃሉን ምስክሮቹንም ሐሰተኛ በማለት ለሰህተት መዳረግ ነው፡፡

2.ኛ “ይህን ስለቆረጥን የክርስቶስ ፍቅር ግድ ይለናልና፤ እንዲሁ ስለ ሁሉ ሞተ፤ እንግዲያስ ሁሉ ሞቱ፤”
— 2ኛ ቆሮ 5፡14

ክርስቶስ ሲሞት ይዙት የሞተው የሰው ልጆችን ህይወት ነው ምክንያቱም ሁሉ ሞተዋልና ያንን ሞታቸውን ስለተሸከመ፡፡ ክርስቶስ የሁላችንን ሞት እንደሞተ ትንሳኤው ደግሞ በእርሱ በማመን ይቆጠርልናል ስለዚህም እኛ በክርስቶስ መኖር እንችላለን፡፡ እንግዲህ በጳውሎስ ትምህርት መሰረት ክርስቶስ የሞተው ስለሁሉ ነው፡፡ እንጂ ስለተወሰኑ ምርጦች ብቻ ነው የሚል ምንም አይነት ክፍልም ሆነ ቦታ አናገኝም፡፡

3.ኛ “እንግዲህ ልጆቼ በሥጋና በደም ስለሚካፈሉ፤ እርሱ ደግሞ በሞት ላይ ሥልጣን ያለውን በሞት

እንዲሽር፡ ይኸውም ዲያብሎስ ነው። በሕይወታቸውም ሁሉ ስለ ሞት ፍርሃት በባርነት ይታሰሩ የነበሩትን ሁሉ ነጻ እንዲያወጣ፤ በሥጋና በደም እንዲሁ ተካፈሉ።”
— ዕብራውያን 2፡14-15

ክርስቶስ ማንን ነጻ እንዲያወጣ ነው በስጋና በደም የተካፈለው ብለን ሐዋርያውን ብንጠይቀው ምን የሚመልስ ይመስላችኋል? “በሕይወታቸው ሁሉ ስለሞት ፍርሃት በባርነት የታሰሩትን ሁሉ” ይለናል። ታዲያ ማን ነበር ስለሞት ፍርሐት በባርነት ያልተያዘ? ሃጢያትን ያልሰራ ነበርን? ስለሞት ፍርሃት ያልታሰሩ ክሌሉ እንኪያስ ክርስቶስ ያለ ልዩነት ስለሁሉ ሙቷል። ከዚህ ማምለጥ የምንችልበት መንገድ የለም ምክንያቱም ክርስቶስ ስለሁሉ ሞቷል ምክንያቱ ደግሞ ሃጢያታቸው ነው ካለን ያልሞተላቸው አሉ ለማለት ሃጢያት የሌላባቸው ስለሞትም ፍርሐት የሌላባቸው መሆናቸው ግድ ነው። እንዲያስ ከሆነ ክርስቶስ ለማንም አልሞተም። እኒህም አስቀድመው በእግዚአብሔር ተመርጠዋልና። እነዛም በሂወታቸው ጻድቅ ናቸውና። ነገር ግን ለሁሉም ስለሚያስፈልግ “ሁሉ” ብሎ አስመረ።

4ኛ. “እርሱም የኃጢአታችን ማስተሰሪያ ነው። ለኃጢአታችንም ብቻ አይደለም፤ ነገር ግን ለዓለሙ ሁሉ ኃጢአት እንጂ።”
— 1ኛ ዮሐንስ 2፡2

ሐዋርያው የኃጢአታችን ማስተሰሪያ ነው ካለ በኋላ በቃ ለዳንነው ብቻ ነው አበቃ አለቀ አላለም ለአለም ሁሉ ነው እንጂ በማለት ይጨምራል ለተወሰኑት ብቻ ነው የሚለውን ትምህርት ፈጽሞ ሚደመስሰ ትምህርት ነው። ክርስቶስ ለተወሰኑት ብቻ ሞተ ሚለው ትምህርት ይቀብረዋል “ለኛ ብቻ አይደለም” በማለቱ። እንኪያስ ለአለም ሁሉ መሆኑን እንመን ወንጌልንም ስንሰብክ ለሁሉም መሆኑን በአንቅኦ ያህልና ይህ የአብ ፍቅር ለአለም ሁሉ የተገለጠ መሆኑን በአንዳች እንጠራጠር። ለእኛ ብቻ አይደለምና። ለአለም ሁሉ እንጂ።

5ኛ. “በእርሱ የሚያምን ሁሉ የዘላለም ሕይወት እንዲኖረው እንጂ እንዳይጠፋ እግዚአብሔር አንድያ ልጁን እስኪሰጥ ድረስ ዓለሙን እንዲሁ ወደክልና።”
— ዮሐንስ 3፡16

እግዚአብሔር አለሙን ብሎ በእንደ ቃል ዘጋው። አለሙን(THE WORLD) ብሎ ይህን አለም አመለከተ ሌላ አለምን እንዳንገል የላከው የሰው ልጆችን መሆኑን ለማመልከት “አለምን” አለ ጆን ማካርተር ይህንን ቃል ሰውን ሁሉመሆኑን መካድ አልቻለምና ይህን ሲያብራራ “ሰዎችን ሁሉ ሕይወትን እንዲካፈሉ ይጋብዛልና ስለዚህም ያላመኑትን ምክንያት ሁሉ በዚህ ያጠፋል”(Love of God ገጽ 195) ብሏል ነገር ግን ጆን አስቀድሞ የወሰናቸው ብቻ እንደሚያድን እያመነ እንዴት ይህን ሊል ቻለ?(እንግዳ ነው) እኔ እሱን ብሆን “የእኛን ውስን ቤዘወት አማኞችን ምክንያት በዚህ ያጠፋል” ብየ እተረጉም ነበር።

6ኛ “እንግዲህ በአንድ በደል ምክንያት ፍርድ ለኩነኔ ወደ ሰው ሁሉ እንደ መጣ፤ እንዲሁም በአንድ ጽድቅ ምክንያት ሰጦታው ሕይወትን ለማጽደቅ ወደ ሰው ሁሉ መጣ።”
— ሮሜ 5፡18

የእግዚአብሔር ሰጦታ ይህ ነው በደል ወደ ሰው ሁሉ መጥቷል። ያልበደለ ማንም የለም። ሁሉም ለበደል ተላልፎ ተሰጥቷል በዚህም ሰው ሁሉ ወደ ኩነኔ ገባ። ስለዚህም ሰውን ሁሉ ደግሞ ለማጽደቅ ደግሞ የእግዚአብሔር ሰጦታ ክርስቶስ ነበር። እንግዲህ ኩነኔ ያለውም ሕይወትን ለማጽደቅ ያለውም ሰው ሁሉ ማለቱን ልብ እንበል። እንጂ ከሰው ደግሞ ለተመረጡት ብቻ ሰጦታው መጣ አላለም። ሰው ሁሉ በማለት ዘጋው እንጂ። እንግዲህ ማንም የተጠማ ቢኖር(ያለተጠማ የለም) ወደዚህ የአብ ሰጦታ ይምጣ።እንዲያው በነጻም በእምነት ብቻም ይውሰድ።

7ኛ. “አንድ እግዚአብሔር አለና፤ በእግዚአብሔርና በሰውም መካከል ያለው መካከለኛው ደግሞ አንድ አለ፤

እርሱም ሰው የሆነ ክርስቶስ ኢየሱስ ነው፤ ራሱንም ለሁሉ ቤዛ ሰጠ፤ ይህም በገዛ ዘመኑ ምስክርነቱ ነበረ፤" 1ኛ ጢሞቴዎስ 2፡5-6

“በእግዚአብሔርና በሰው” መካከል አለ እንጂ በእግዚአብሔርና በተመረጡ ሰዎች መካከል አላለም። ቀጥሎም ራሱን ለሰው ሁሉ ሰጠ በማለት ሰጦታው ለሰው ያለውን ደግሞ ሁሉ በማለት አጸናው። ከሰዎች መካከል ቤዛቱ ያልደረሰው ማንም የለምና ሁሉም የቤዛቱ ተጠሪዎች ናቸው። ቤዛት ያልተሰጠው ከሰው ወግን አንድ እንኳ የለም። ሁሉ በማለት የተዘጋውን የተወሰኑ በማለት ደግሞ ማንም ቃሉን አይሻር ይህ ክርስቶስን ቤዛቱን ማሳነስ ደመንም ማክፋፋት ነው።

“ነገር ግን ሐሰተኞች ነቢያት ደግሞ በሕዝቡ መካከል ነበሩ እንዲሁም በመካከላችሁ ደግሞ ሐሰተኞች አስተማሪዎች ይሆናሉ፤ እነርሱም የዋጃቸውን ጌታ እንኳ ክደው የሚፈጥንን ጥፋት በራሳቸው ላይ እየሳቡ የሚያጠፋ ኑፋቱን አሹልከው ያገባሉ፤”

— 2ኛ ጴጥሮስ 2፡1

ማንም በክርስቶስ ያልተዋጀ የለም ሁሉም ተዋጅቷል፡ ሐሰተኛ ነቢያትና ሐሰተኛ አስተማሪዎች እንኳ ተዋጅተው ከሆነ ማን ነው ክርስቶስ ለተወሰኑት ብቻ ነው የሞተው ብሎ ሚደፍረው? እኒህ ሐሰተኛ ነቢያትና ሐሰተኛ አስተማሪዎች ከተመረጡት ናቸው ማለት ነው? እንኳ ስለ ከኩርንችት የወይን ፍሬ ይለቀማልን? እንዴትስ እነዚህ የክርስቶስ ቤዛት ለእነርሱ ነው ተባለ? ሐሰተኞች እንኳ ሁነው ሐዋርያው ክርስቶስ ለእነርሱም ቤዛት መመቱን አልካደም። ሞቱ ስለኛ ስለ ሃጢያተኞች ነው። ይህም ሰውን ሁሉ ይልቁንም የሚያምኑትን (FAITH THAT WORKS WITH LOVE IS THE CONDITION) የሚያድን ህያው አምላክ ልጁን ሰጥቶናል “ይህን ለማግኘት እንደክማለን፤ ስለዚህም እንሰደባለን፤ ይህም ሰውን ሁሉ ይልቁንም የሚያምኑትን በሚያድን በሕያው አምላክ ተስፋ ስለምናደርግ ነው።”

— 1ኛ ጢሞቴዎስ 4፡10

ተጨማሪ ከጸሎት ጋር ማንሰላሰያዎች፡፡

“የእግዚአብሔር እንጀራ ከሰማይ የሚወርድ ለዓለምም ሕይወትን የሚሰጥ ነውና አላቸው።”

— ዮሐንስ 6፡33

“ከሰማይ የወረደ ሕያው እንጀራ እኔ ነኝ፤ ሰው (anyone) ከዚህ እንጀራ ቢበላ (If...eats of) ለዘላለም ይኖራል፤ እኔም ስለ ዓለም ሕይወት የምስጠው እንጀራ ሥጋዬ ነው።”

— ዮሐንስ 6፡51

በእኔ የሚያምን ሁሉ በጨለማ እንዳይኖር እኔ ብርሃን ሆኜ ወደ ዓለም መጥቻለሁ። ዓለምን ላድን እንጂ በዓለም ልፈርድ አልመጣሁምና ቃሌን ስምቶ የማይጠብቀው ቢኖር የምፈርድበት እኔ አይደለሁም።

— ዮሐንስ 12፡46-47

“ነገር ግን ገና ኃጢአተኞች ሳለን ክርስቶስ ስለ እኛ ሞቶአልና እግዚአብሔር ለእኛ ያለውን የራሱን ፍቅር ያሰረዳል።”

— ሮሜ 5፡8

“እኔም ከምድር ከፍ ከፍ ያልሁ እንደ ሆነ ሁሉን ወደ እኔ አሰባለሁ።”

— ዮሐንስ 12፡32

“ለአንዳንዶች የሚዘጋጅ እንደሚመስላቸው ጌታ ስለ ተስፋ ቃሉ አይዘጋጅም፤ ነገር ግን ሁሉ ወደ ንስሐ እንዲደርሱ እንጂ ማንም እንዳይጠፋ ወደ ስለ እናንተ ይታገሃል።”

— 2ኛ ጴጥሮስ 3፡9

“ካልሺናዊነት ወይስ ክርስቶሳዊነት?”

Limited Atonement (ውሱን ቤዘወት)

በዴቭ ሃንትና በ C. H. Supergeon አባባል ልጀምር። እንደ ከካልቪናዊና እንደ ከአርሜኒካዊ (ፍትሃዊ ክፍፍል ፡-))

ዴቭ ሀንት እንዲህ ብለው ካልቪናውያንን ይሞግታሉ “የቱጋ ይሆን በቅዱሳት መጻህፍት ክርስቶስ ከሞቱ ጥቅም ለማያገኙት አይሞቱም ሚለው?” የትም! ነገር ግን ይህ ልቦለድ የ”ውሱን ቤዘወት አስተምህሮ መሰረት ነው” (TULIP ገጽ 126)

C. H. Supergeon “ሃጢያተኞችን ንስሃ መግባት እና ማመን የእናንተ ተግባር አደለም’ ብሎ እንደሚሰብክ ሰባኪ ከዛ ደግሞ በትእቢት ራሱን ‘የወንጌሉ አገልጋይ’ ብሎ ከሚጠራ በላይ በሰይጣን እጅ የተዘጋጀ መሳሪያ ማሰብ ያዳግተኛል” (New Park Street Pulpit Vol 6 page 28)

ይህንን ክፍል መልስ ለካልቪናውያን ውሱን ቤዘወት ያልኩበት ወይም “ካልቪናውያን ለሚጠቅሱት ጥቅስ መልስ” ያላልኩበት በቸኛው ምክንያት ካልቪናውያን ለዚህ ክፍል ምንም አይነት መጽሐፍ ቅዱሳዊ ጥቅስ ስለ ሌላቸው ነው። ምንም “ሚጠቅሱት የለም ወይ?” ከተባለ መልሴ “አለ” ነው፤ ታዲያ ምን ከዚህ በፊት ምን ሚለየው ነገር አለ ቢባል መልሱ በዚህ ክፍል ላይ እንደሌለው ሃሳቡን ብቻ ከአውዱ በማውጣት ሳይሆን የአመክንዮ እና የቃላት ጨዋት ስለሚጫወቱ ነው ስለዚህ በዚህ ክፍል ጥቅሶቻቸውን ሳይሆን (ጥቅስ ስለሌላቸው) የቃላት ጨዋታቸውን ነው ምናፈርሰው። ከሚጫወቱባቸው ቃላት ደግሞ “ብዙዎች” እና “ሁሉ” ሲሆኑ ሌላው ደግሞ የቃላት ጭማሪወች ናቸው።

1. የአመክንዮ ጨዋታ

በዚህ ጨዋታቸው ላይ እንደተረዳሁት ካልቪናውያን መዳንን አጥበው የሚያዩት ይመስለኛል፡ መዳን ለነሱ የእንድ ቀን ክስተት ይመስላል። ለምን ሚለውን እንመልከት።

ማይክል ሆርተን “ክርስቶስ ለሁሉ ከሞተ ነገር ግን ሁሉም ካልዳኑ ክርስቶስ ማንንም አላዳነም ማለት ነው... ክርስቶስ በገሃነም ለሚጣሉትም ከሞተም ይህ ድካሙ በትክክል የማዳን ስራ አይባልም ምንም አይነት እውነተኛ የማዳን ሃይል በደሙ የለም እንዳውም፤ የፍጥረታት ፍቃድ ላይ ነው ሃይሉ ያለ ሚመሰለው” (Putting Amazing Back Into Grace 89)

እንደ ማይክል አስተሳሰብ ክርስቶስ ላልዳኑት አልሞተም ምክንያቱም ክርስቶስ የሞተላቸው በጭራሽ ገሃነም ሊገቡ አይገባም አለዚያ ግን የክርስቶስ ሞት ገሃነም የሚገቡትን ማዳን ካልቻለ ማንንም አያድንም ነው።

ሔርማን ሃንኮ “ክርስቶስ ለሁሉ ከሞተ ነገር ግን ሁሉ ካልዳኑ የክርስቶስ መስቀል ከገቱ ነው። ሕማማቱም ፌዝ ነው”(Gods Everlasting Covenant of grace page 15)
እን ሔርማን ደግሞ ክርስቶስ ለሁሉ ሞተ ብሎ ማሰብ ፌዝ ነው ይላል(1 ቆሮ 1:18 ን አስታውስኝ)

W. J. Seaton “ክርስቶስ የሁሉን የሃጢያትን እዳ ከከፈለ፤ ካዳነ፡ ከተቤዢ፡ ህይወቱን ከሰጠ ሁሉ ሰው ድኗል።”(the five points of calvinism page 15)
ሲያተን ትንሽ ብልጥ ለመሆን ሞክሯል እዚጋ ከመጽሐፍ ቅዱስ የሌለን ቅመም እንደሚጨምር ሁሉ የአለም አቀፍ ቤዘወት አማኞችን ለመሸወድ በራሱ የሎጅክ እሳቤወች መካከል “ካዳነ” ምትል ያልተመጠነች ቅመም ይጨምራል። ማን ሞኝ ነው አዳነ ብሎ አላዳነም ሚል? የክርስቶስ መስቀል ሁሉን አድኗል ብሎ ሚያምን የለም፡፡ ክርክሩ ያለው ክርስቶስ ሁሉን ለማዳን ወይ የሞተው የሚል እንጅ “ክርስቶስ ሁሉን አድኗል አላዳነም?” ሚል አደለም”

ለዚህ ጨዋታ መልስ ለመስጠት በቀላሉ አስተሳሰቡን ምንድን ነው ሚለውን ማየት ያስፈልጋል ይህ ኢ-አመክንዮታዊ አስተሳሰብ ሁለት ነው። “ነገረ ድህነት” የመስቀሉ ስራ ብቻ ነው “መዳንም የሃጢያት ስርየት ብቻ ነው” ብሎ ከማሰብና ይህ “ኢየሱስ EFFECTIVELY” በመስቀሉ የሃጢያተኞችን ሃጢያት ደምሰሷል ብሎ ከማሰብ ነው የሚመነጭ ። እንዲህ ያለ ነገር ደግሞ ፈጽሞ በመጽሐፍ ቅዱስ የለም። ሲጀመር ነገረ ድህነት የሚጀምረው ከዘላለም ከአለም አስቀድሞ እግዚአብሔር አምላክ በቅድመ እውቀቱ ሰው እንደሚወድቅ ስለሚያውቅ በፈቃዱ ምክር ያዘጋጀልን አብርሐምን በመጥራት መሲሁ የሚወለድበትን ህዝብ በመምራት ህግ በመስጠት በመንከባከብ የቀጠለ መሲሁ ደግሞ ከውልደት እስከ ሞጽእት

የሚፈጽመው “የነብይነት፡ የመስዋእት በግነት፡ የክህነት፡ የንግስና” ተግባር እንጅ የአንድ ቀን የመስቀሉ ሰራ ብቻ አደለም። ስለዚህ ይህ ስፍራ እንደው በደምዳሜው ክርስቶስ ከሞተላቸውም ደንዋል የምንለው አደለም። ለመዳን ከመስቀሉ በተጨማሪ፡ ትንሳኤው በሰማያዊቱ መቅደስ የክህነት አገልግሎቱ፡ እንዲሁም ጠበቃነቱ፡ ጭምር እንጅ እንዲሁ ከመሬት ተነስተን መስቀሉ ላይ ብቻ ምንደረድፈው ነገር አደለም። ይህ ከላይ ያብራራናቸው የእምላክ ብቻ ሰራዊት ሲሆኑ ከእኛ ደግሞ አንድ ሚጠበቅ ነገር አለ። ይህም “እምነት” ይባላል እኛ ለመዳን በማመን ድርሻችንን መወጣት አለብን አለዚያ ግን ያለ ፍላጎታችን (በክፍል አራት ምናየው አስገዳጅ ጸጋ) አደለም። የሃጢያት ስርየቱም ደግሞ ክርስቶስ እንደሞተ ሳይሆን በማመን በምንቀበለው የደሙ ማህተም የሚሰጠ ፍጹም የእምላክ በጎነት ነው። በሐዋርያት ስራ ላይ ሐዋርያው ቅዱስ ጴጥሮስ ስብከቱን በጨረ ጊዜ ተሰባኪወቹ “ልባቸው ተነካ” ስለዚህም መጥተው “ወንድሞች ሆይ ምን እናድርግ?” አሏቸው ጴጥሮስም፡- “ንስሃ ግቡ ሃጢያታችሁ ይሰረይ ዘንድ እያንዳንዳችሁ በኢየሱስ ክርስቶስ ስም ተጠመቁ፡ የመንፈስ ቅዱስንም ስጦታ ትቀበላላችሁ።” አላቸው። እዚህ ግ ጴጥሮስ “ንስሃ ግቡ፡” “ሃጢያታችሁ ይሰረይ ዘንድ” ያላቸውን ልብ ብላችሁ ተመልከቱ። ኢየሱስ ሃጢያታችሁን ስላስተሰራላችሁ ሃጢያታችሁ ተስርዮላችኋል አላላቸውም። እንዲሁም ደግሞ በቃ ችግር የለም የተመረጣችሁ ስለሆናችሁ አታስቡ አላላቸውም “ንስሃ ግቡ” አላቸው እንጅ። ተመልከት ኢየሱስ የሁላችንን ሃጢያት በመስቀል ሞትን ቀምሷል ነገር ግን ይህን ስርየት ለመቀበል የተመረጠ መሆን ነደለም። ቅድመ ሁኔታ አለው እርሱም አምኖ “ንስሃ መግባት” ነው።

ካልቪኒስቱ Arthur W. Pink “የአዳኙ መግባት ብቻውን በቂ አደለም፡ ተቀባይነት ደግሞ ለያገኝ ይገባል፤ በደሙ እምነት ሊኖር ይገባል(ሮሜ 3:25) እምነት ደግሞ የግል ነው እምነትን መለማመድ ይኖርብኛል” (Gleaning in Exodus page 84) በማለት እርግጡን መስክሯል።

የሃጢያት ስርየት ብቻም ደግሞ መዳን አደለም። ከዛ ደግሞ በቅድስና የመኖር በአለት ተአለት ሂወታችን በንስሃ በመመላለስ (1ኛ ዮሐ 1:7-10) በትንሳኤ የሚፈጸም እንጅ የአንድ ቀን ቅጽበታዊ አደላችም። አሁን ያለን መዳን “የተስፋ መዳን”(በክርስቶስ ከጸናን ለማግኘት እርግጡ የታወቀ) ነው።

ያዘጋጁትን ጦር ራሳቸውን ሲወጋ

የሆነው ሁኖ የሲያተን መግት ደግሞ “ለሁሉ ሙቶ ሁሉ ካልዳነ መስቀሉ ከንቱ ነው” ያለው ምናልባት እሱ FRAME በተደረገበት ካልቪኒስቲክ WORLD VIEW እይቶች እንጅ በጭራሽ ሃሳቡ ልክ አደለም ሲጀመር ይህ ሃሳብ ከላይ የመለሰነው የክርስቶስ መስቀል EFFECTIVELY ሃጢያትን አስተሰርየዋል ብሎ ከሚያምነው በመነሳቱ የተነሳ ቢሆንም ይህ ሃሳብ ወደራሱ መልሶ ቢጠየቅ መስቀሉ ከንቱ የሚያደርገው ክርስቶስ የሞተው ለተመረጡት ብቻ ነው ሚላው ትምህርት ነው። ምክንያቱን ላቅርብ፡ ከዛ በፊት ግን ስፕራውልና ጆን ፓይፐር ያሉትን እንይ

R. C. Sproul “የክርስቶስ የቤዛት ዋጋ የአለምን ሁሉ ሃጢያት ለመሸፈን በቂ ነው።” (Grace Unknown ገጽ 165)

John Piper 1 ጢሞ 4:10 ሲያብራራ “የክርስቶስ ሞት የእግዚአብሔርን ሃጢያትን በመጥላት ያለውን ጽድቁን ፡ እርሱም ጽድቁን ሳይበድል ምህረት አለምን በምህረት መቀበል እንደሚችል ያሳየ ነው። በዚህ ሃሳብ መሰረት ክርስቶስ ለሁሉም ሙቷል፡ ነገር ግን ነገር ግን በተለየ ለሚያምኑት አዳኝ ነው፤ በተመሳሳይ ሃሳብ ደግሞ ክርስቶስ ለሁሉ አልሞተም።” (TULIP: what we believe about the five points of Calvinism: page 16-17)

እንደ ስፕራውል ከሆነ የክርስቶስ ሞት ለአለም ሃጢያት በቂ ነው፡ ታዲያ ለምን ይሆን በቂነቱ ሁኖ ሳለ ከዋጋው በታች ወርዶ ለጥቂቶች ብቻ የዋለው? እግዚአብሔር ሰው ሁሉ እንዲደን ስላልወድደ ነውን? አደለም..

“ስዎች ሁሉ ሊድኑና እውነቱን ወደ ማወቅ ሊደርሱ በሚወድ በእግዚአብሔር በመድኃኒታችን ፊት መልካምና

ደስ የሚያሰኝ ይህ ነው።”
— 1ኛ ጢሞቴዎስ 2፡3-4

ሃጢአተኛው እንዲሞት ፈቅዶ ነውን? አደለም

“በውኑ ኃጢአተኛ ይሞት ዘንድ እፈቅዳለሁን? ይላል ጌታ እግዚአብሔር፤ ከመንገዱ ስለ ይመለስና በሕይወት ይኖር ዘንድ አይደለምን?”
— ሕዝቅኤል 18፡23
ታዲያ ለአለም ሁሉ በቂ የሆነ ደምን ለጥቂቶች ብቻ ማድረግ ማባከንና ከንቱ ማድረግ አይደለምን?

ነገር ግን የክርስቶስ የመስቀሉ አላማ እንጅ ብዛት አደለም መለኪያው። አላማው ምንድን ነው ያልነ እንደሆነ ቃሉ እንዲህ ይለናል ...
“በእርሱ የሚያምን ሁሉ የዘላለም ሕይወት እንዲኖረው እንጂ እንዲያጠፋ እግዚአብሔር አንድያ ልጁን እስኪሰጥ ድረስ ዓለሙን እንዲሁ ወደክልና።”
— ዮሐንስ 3፡16
ሰለዘህ መለኪያው አላማው ከሆነ ዘንድ ማለት የሚገባን “በእርሱ ያመኑ (እስቀድመው የተወሰኑት ሰለማይል) የዘላለም ህይወት አግኝተዋል?” ነው አው መስቀሉንም ከንቱ ሆነ ምንለው ይህ አላማ ግቡን ያልመታ ከሆነ ነው።

2. የቃላት ጨዋታ 2.1 “ብዙ”

ካልቪናውያን ይችሉ የቃላት ጨዋታ ሲጀምሩ ብዙ ማለት ሁሉ ማለት ነው ወይ? በማለት ቅድመ ሁኔታ ያበጁልሃል፡ በወጥመዳቸው ከገባህ “አደለም ትላለህ” እመክንዮታዊ አሳቢ ከሆንክም ወይ “እንጸራዊ ነው” ትላለህ ወይ “አውዱ ይወስነዋል” ትላለህ።
ወደ ቁም ነገራችን ስንመለስ ከቅዱስ ቃሉ ጫዋታውን ሚጀምሩበትን ከማየታችን በፊት የካልቪናውያንን ክልኤ-መድሎታዊነት(DOUBLE-STANDARD እንሂድ። እንደን ካልቪናዊ ሂደህ በፍጻሜ ዘመን ሰንት ሰው ይነሳል ብትለው ሁሉም ይነሳሉ። ይልሃል እንግዲያው በዚህ የቃል ቀመራቸው መሰረት ትንቢተ ዳንኤል ላይ

“በምድርም ትቢያ ውስጥ ካንቀላፉ ብዙዎች ይነቃሉ፤ እኩሌቶቹ ወደ ዘላለም ሕይወት፣ እኩሌቶቹም ወደ እፍረትና ወደ ዘላለም ጉስቀልና።”
— ዳንኤል 12፡2

ሰለሚል ብዙዎች ሚለውን አይ ሁሉ አይነሱም ማለት ነዋ ብለህ ውይይቱን በእጅህ ታሰገባለህ። ክልኤ-መድሎታዊነት ጣጣው ብዙ ነው።
የቃላት ጨዋታ ወደሚጫወቱበት ቅዱስ ቃሉ ሰናልፍ በቀደምትነት ሚጠቀሰው ኢሳይያስ 53፡1-11 “የሰማነውን ነገር ማን አምኖአል? የእግዚአብሔርን ክንድ ለማን ተገልጦአል? በፊቱ እንደ ቡቃያ ከደረቅም መሬት እንደ ሥር አድነአል፤ መልክና ውበት የለውም፤ ባየነውም ጊዜ እንወድደው ዘንድ ደም ግባት የለውም። የተናቀ ከሰውም የተጠላ፤ የሕመም ሰው ደዌንም የሚያውቅ ነው፤ ሰውም ፊቱን እንደሚሰውርበት የተናቀ ነው፤ እኛም አላከበርነውም። በእውነት ደዌያችንን ተቀበለ ሕመማችንንም ተሸክሞአል፤ እኛ ግን እንደ ተመታ በእግዚአብሔርም እንደ ተቀሠፈ እንደ ተቸገረም ቁጠርነው። እርሱ ግን ስለ መተላለፋችን ቁሰለ፤ ስለ በደላችንም ደቀቀ፤ የደጎንነታችንም ተግሣጽ በእርሱ ላይ ነበረ፤ በእርሱም ቀሰል እኛ ተፈወስን። እኛ ሁላችን እንደ በጎች ተቅበዝብዘን ጠፋን፤ ከእኛ እያንዳንዱ ወደ ገዛ መንገዱ አዘነበለ፤ እግዚአብሔርም የሁላችንን በደል በእርሱ ላይ አኖረ። ተጨነቀ ተሣቀየም አፋንም አልከፈተም፤ ለመታረድ እንደሚነዳ ጠቦት፤ በሽላቶቹም ፊት ዝም እንደሚል በግ፤ እንዲሁ አፋን አልከፈተም። በማስጨነቅና በፍርድ ተወሰደ፤ ስለ ሕዝቡ ኃጢአት ተመትቶ ከሕያዋን ምድር እንደ ተወገደ ከትውልዱ ማን አስተዋለ?... ከነፍሱ ድካም ብርሃን ያያል ደስም ይለዋል፤ ጻድቅ ባሪያዬም በእውቀቱ ብዙ ሰዎችን ያጸድቃል፤ ኃጢአታቸውን ይሸከማል።” ሚለው ነው።

በዚህ ቃል ላይ ሚጫወቱት የቃላት ጭማሪና የቃል ጨዋታ ነው። ይህንን ለመቃወም እንዲመቸኝ እዘዟ

በፌስቡክ መንገድ ትንሽ ለያዥ ለገናኙ ያስቸገረ ካልሺናዊ ከሁለት አመት በፊት ያስቀመጠውን ትንታኔ ላስነብባችሁ፡፡
ልጅ እንደሚከተለው ነው ክፍሉን ያብራራው፡፡

“ኢሳይያስ 53 የምወደው የመሲሁ ምዕራፍ በመባል የምናውቀው ሲሆን ይህ ክፍል መሲሁ መጥቶ ለማን እንደሚሞት ፍንትው አድርጎ ያሳያል፡፡

ቁ.4 "በእውነት ደዌያችንን ተቀበለ ሕመማችንንም ተሸክሞአል እኛ ግን እንደ ተመታ በእግዚአብሔርም እንደ ተቀሠፈ እንደ ተቸገረም ቁጠርነው፡፡" እዚህ ላይ በርግጥ ስለሆኑ ስለተወሰኑ አካላት ደዌ ስለመቀበሉ እና ህመም መታመሙን ቀጥታ እያሳይም፡፡ ነገር ግን "ደዌያችንን ተቀበለ ሕመማችንንም ተሸክሞአል" ሲባል የማንን? የሚል ጥያቄ ያስነዳል፡፡ የማንን ተሸክመዋል? እስከ እንቀጥላል፡-

ቁ.6 "እኛ ሁላችን እንደ በጎች ተቅብዝበዝን ጠፋን ከእኛ እያንዳንዱ ወደ ገዛ መንገዱ አዘነበለ እግዚአብሔርም የሁላችንን በደል በእርሱ ላይ አኖረ፡፡" ያላል፡፡ ዕኛ ሁላችን" እና "የሁላችንን በደል" የሚል ቃል አሁን አለ፡፡ እነዚህ "እኛ" እና "ሁላችን" የተባሉት እነማን ናቸው? እንቀጥላል፡-

ቁ.8 "በማስጨነቅና በፍርድ ተወሰደ ስለ ሕዝቤ ኃጢአት ተመትቶ ከሕያዋን ምድር እንደ ተወገደ ከትውልዱ ማን አስተዋለ?" ይላል፡፡ በደንብ አስተውሎ ምን እንደሚል፡- "ስለ ህዝቤ ሃጥያት" ኢየሱስ ሞተ ይላል፡፡ የሞተው ስለሆነ ህዝብ ነው፡፡

ቁ.11 "ከነፍሱ ድካም ብርሃን ያያል ደስም ይለዋል ጻድቅ ባሪያዬም በእውቀቱ ብዙ ሰዎችን ያጸድቃል፡ ኃጢአታቸውን ይሸከማል፡፡" ታላቁ ሚስጥር እዚህ ውስጥ አለ፡፡ ቁ. 11 ላይ ከላይ ጀምሮ የተደገመ ሃሳቦች እና ፍሰቶች አሉ እነዚህም "እኛ ሁላችን" "የሁላችን በደል" እና እዚህ ክፍል ላይ ደግሞ ኢየሱስ ሲሞት "ብዙዎች ይጸድቃሉ" ሃጥያጥያታቸውንም የሚሸከመው "የብዙዎችን" ነው፡፡ እነዚህ ብዙዎች ከላይ "ሁላችን" የተባሉት ናቸው፡፡ እንግዲ ቃሉ ኢየሱስ የሚሞተው ለብዙዎች እንጂ ለሁሉም አይደለም ማለት ነው፡፡ ምክንያቱም በብዙ እና በሁሉም መካከል ልዩነት ስላለ፡፡

ቁ.12 "ስለዚህም እርሱ ብዙዎችን ይወርሳል፡ ከኃያላንም ጋር ምርኮን ይከፋፈላል ነፍሱን ለሞት አሳልፎ ሰጥቶአልና፡ ከዓመፀኞችም ጋር ተቈጥሮአልና እርሱ ግን የብዙ ሰዎችን ኃጢአት ተሸክመዋል፡ ስለ ዓመፀኞችም ማለድ፡፡" ይገርማል፡- የሚሞተው ለብዙዎች ነው፡ ሐጥያታቸውን የሚሸከመው የብዙዎችን ነው፡ የሚወርሰው ብዙዎችን ነው የሚማልደውም ለብዙዎች ነው፡፡ ለሁሉም አይደለም፡፡

ኢሳይያስ 53 በፍጹም ኢየሱስ ለዓለም ህዝብ ሁሉ ይሞታል የሚል ፍንጭ አይሰጥም፡፡ ኢየሱስ በራሱ እንደበት ምን አለ? ማቴ 26:27-28 "ጽዋንም እንሥቶ አመሰግናለን ሰጣቸው እንዲህም አለ፡- ሁላችሁ ከእርሱ ጠጡ፤ #ስለ ብዙዎች ለኃጢአት ይቅርታ የሚፈስ የኤዲስ ኪዳን ደሜ ይህ ነው፡፡" ስለ ስንቶች ሐጥያት? ለሁሉም ሳይሆን ለብዙዎች ሐጥያት ነው፡፡

በዚህ ልጅ ማብራሪያ መሰረት ባጭሩ እኛ ያለው “የተመረጡትን ብቻ” ወይም “ሕዝቡን ብቻ” ወይም “እኛን ብቻ” የሚል ነው፡፡ “ስለህዝቤ” ምትለዋን ቃል በማንጠልጠል ኢየሱስ የሞተው ስለ ሆነ ህዝብ ነው አለ፡ ባልሳሳት ስለተመረጡት ብቻ ማለቱ መሰለኝ DEFINE ስላላረገው ይህ ነው ማለት አልችልም ግን POSSIBILITY ው እሱ ብቻ ነው ሊሆን ሚችለው፡፡ ለዚህ ሁለት POSSIBLE መልሶች እስጣለሁ እንደኛው ሕዝቡ የተባሉት እስራኤላውያን መሆናቸው ነው በትንቢተ ኢሳያስ መሰረት ሁለት ሕዝቦች ብቻ ህዝቤ ተብለው ተጠርተዋል እንደኛውና ሚታወቀው እስራኤላውያን ሲሆኑ፡፡(ኢሳ 1:3) ሁለተኛው ደግሞ ግብጽ ነው፡፡(ኢሳ 19:24) ነገር ግን “ሕዝቡ” ምትለው ቃል ለእስራኤል ብቻ ነው የዋለችው፡፡ ስለዚህ በዚህ ክፍል “እኛ” ስለሚል እስራኤላውያንን እንደሆነ መመልከት እንችላለን፡፡ ታዲያ ብዙዎች ማለቱ ምን ሊሆን ይችላል? ይህ አገላለጽ “የሁሉን” ብዛት ማጉላቱ ነው ሁሉ ብሎ ብዙ ቢል ሁሉ ብዙ መሆናቸውን ሚያሳይ ነው፡፡ ብዙ ብሎ ሁሉን ቢያስከትል ብዙ የተባሉትን በጠቃላላ ማመልከቱ ነው፡፡ እንጂ ብዙ ና ሁሉ ለእንድ አገባብ አይውሉም ብሎ ማሰብ ቂልነት ነው ውለው እያየን አደል?

ሁለተኛው POSSIBLE መልስ ደግሞ ያልተባለን እንደ ተባለ አድርጎ ማቅረብ ይመስላል የሚወራላቸው ሰወች ሁሉ ብዙ ከሆኑ ከብዛት አንጻር ሲታይ “ብዙ” መባል እንደሚቻል ካየን “ለእነዚህ ለብዙዎች ብቻ ነው ወይ የሞተው?” ብንል ፈጽሞ ስህተት ነው። ለብዙዎች ሞት ተብሎ ተገለጸ ማለት ሌሎችን EXCLUDE ያደርጋል ማለት አደለም። ለምሳሌ ጌታ ኢየሱስ “ከብዙ ድንቢጦች እናንተ ትበልጣላችሁ” ማቴ 10:31 ብሏል ታዲያ ከብዙ ድንቢጦች ሰላላ የተወሰኑ ድንቢጦችን ቆጥሮ ከነዚህ ትበልጣላችሁ ከሌሎች ግን እትበልጡም ብሎ EXCLUDE እየደረገ ነው? አደለም። ከሁሉም ድንቢጦች እንበልጣለን እንጂ። እንግዲህ ለብዙዎች ሞት ማለት ሌላውን ማግለል ሚሆንበት ምንም መንገድ የለም። እንግዲህ ካልሺናውያን እንደለመዱት “ለብዙዎች” ያለውን “ለብዙዎች ብቻ” ብለው የሌለ ቃል ጨምረው እያነበነቡ መሳታቸው ግልጽ ነው። ለምሳሌ ጳውሎስ በገላትያ 2:20 ላይ “አሁን እኔ የምኖርበት ኑሮ በወደደኝ ስለኔ ራሱን በሰጠው በእግዚአብሔር ልጅ ላይ ባለ እምነት የምኖረው ነው” በማለት ገልጿል ታዲያ ጳውሎስ ለኔ መቷል ስላለ ሌሎችን አግልለን ኢየሱስ ለጳውሎስ ብቻ ነው የሞተው እንበልን? ለጳውሎስ ሞት ማለት ለሌላው አልሞተም ማለት እንዳልሆነው ሁሉ ስለህዝቡ ሞት ወይም የህዝቡን ሃጢአት ተሸከመ ማለት ስለሌላው አልሞተም ወይም የህሌላውን ሃጢአት አልተሸከመም ማለት አደለም።

ሌላው ይህ ልጅ እንደ ማጣቀሻ የተጠቀመው ተመሳሳይ ቃል እርሱም በዚህ መንገድ የሚታይ ነው።

ወደ ዋናው ርእስ ጉዳይ ከመግባቱ በፊት በመጀመሪያ በመግቢያየ ላይ፡ የቃላት አረዳዶች ላይ ማስተካከያ ማድረግ እፈልጋለሁ፡ ወይም ወደትክክለኛ የቃላት አረዳድ ሁላችንም እንድንመጣ ማገዝ እፈልጋለሁ፡ ከነዚህ ውስጥ “እውቀት” ወይም “ማውቅ” ፡ የሚለውን የቅዱስ ቃሉን አረዳድ ከዛም “አለም” ሚለው የትኛውን ነው ሚለውን በመቀጠልም “ምርጫ” የሚለውን ቃል በደንብ እንድንረዳ አስባለሁ። በመጀመሪያ አለም ሚለውን እንይ፤ አለም ሚለውን ሰናሰብ ብዙ አይነት የአለም አገላለጽ ቢኖርም አሁንም ይህን ሰናይ የውይይታችንን አውድ ያልሳተ እና የተመለከተውን የአለም ክፍል ማሰብ እንዳለብን አስባለሁ። ስለዚህ አለም ስንል ሁለት አይነት አለም ማሰብ ይገባናል። ይህ አሁን ምንኖርበት እና ሚመጣው አለም ሚባሉትን ማለት ነው። ሁለቱም የተፈጠሩ ናቸው።

ሁለቱን አለማት ሚያነጻጽሩ ቃላት።

“በሰው ልጅ ላይ ቃል የሚናገር ሁሉ ይሰረይለታል፤ በመንፈስ ቅዱስ ላይ ግን የሚናገር ሁሉ በዚህ ዓለም ቢሆን ወይም በሚመጣው አይሰረይለትም።”

— ማቴዎስ 12:32

“ስለ እርሱ የምንናገርበትን የሚመጣውን ዓለም ለመላእክት ያሰገዛው አይደለምና።”

— ዕብራውያን 2:5

“መልካሙንም የእግዚአብሔርን ቃልና ሊመጣ ያለውን የዓለም ኃይል የቀመሱትን”

— ዕብራውያን 6:5

“ክርስቶስንም ከመታን ሲያስነሣው ከአለቅነትና ከሥልጣንም ከኃይልም ከጌትነትም ሁሉ በላይና በዚህ ዓለም ብቻ ሳይሆን ነገር ግን ሊመጣ ባለው ዓለም ደግሞ ከሚጠራው ሰም ሁሉ በላይ በሰማያዊ ስፍራ በቀኙ ሲያሰቀምጠው በክርስቶስ ባደረገው ሥራ የብርታቱ ጉልበት ይታያል፤”

— ኤፌሶን 1:20-21

የአሁኑ አለም መጨረሻ የጀመረው መቸ ነው?

“ነገር ግን የዘመኑ ፍጻሜ በደረሰ ጊዜ እግዚአብሔር ከሴት የተወለደውን ከሕግም በታች የተወለደውን ልጁን ላከ፤”

— ገላትያ 4:4

“እንዲህ ቢሆንስ፥ ዓለም ከተፈጠረ ጀምሮ ብዙ ጊዜ መከራ ሊቀበል ባስፈለገው ነበር፤ አሁን ግን በዓለም ፍጻሜ ራሱን በመሠዋት ኃጢአትን ሊሸር አንድ ጊዜ ተገልጦአል።”
— ዕብራውያን 9፥26

የሚመጣው አለም መፈጠር የጀመረው መቼ ነው?

ክርስቶስ ከተሰቀለባት አለት አንስቶ አዲሱ አለም መፈጠር ጀምሯል።

“ከዓለምም ፍጥረት ጀምሮ በታረደው በግ፥ ሕይወት መጽሐፍ ሰሞቻቸው ያልተጻፉ በምድር የሚኖሩ ሁሉ ይሰግዱለታል።”
— ራእይ 13፥8

ክርስቶስ የተሰቀለው ይህ አለም ወይም የበከለው አለም ሲፈጠር ሳይሆን የሚመጣው አለም፥ መፈጠር ከጀመረባት ጊዜ አንስቶ ነው። ማለት ነው።

“ያየኸው አውሬ አስቀድሞ ነበረ፥ አሁንም የለም፥ ከጥልቁም ይወጣ ዘንድ አለው፥ ወደ ጥፋትም ይሄዳል፤ ሰሞቻቸውም ከዓለም ፍጥረት ጀምሮ በሕይወት መጽሐፍ ያልተጻፉ በምድር የሚኖሩ አውሬው አስቀድሞ እንደነበረ አሁንም እንደሌለ፥ ነገር ግን እንዳለ ሲያዩ ያደንቃሉ።”
— ራእይ 17፥8

“ንጉሠም በቀኙ ያሉትን እንዲህ ይላቸዋል፦ እናንተ የአባቴ ቡሩካን፥ ኑ፤ ዓለም ከተፈጠረበት ጊዜ ጀምሮ የተዘጋጀላችሁን መንግሥት ውረሱ።”
— ማቴዎስ 25፥34
“ሄጃም ሰፍራ ባዘጋጀላችሁ፥ እኔ ባለሁበት እናንተ ደግሞ እንድትሆኑ ሁለተኛ እመጣለሁ ወደ እኔም እወስዳችኋለሁ።”
— ዮሐንስ 14፥3

መጽሐፍ ቅዱስ መታደስ በሚል የዚህን አለም ድጋሚ መፈጠር ሲገልጽ እንዴት ነበር?

“እንደ ምሕረቱ መጠን ለአዲስ ልደት በሚሆነው መታጠብና በመንፈስ ቅዱስ በመታደስ አዳነን እንጂ፥ እኛ ስላደረግነው በጽድቅ ስለ ነበረው ሥራ አይደለም፤”
— ቲቶ 3፥5

ኤፌሶን 2

⁹ ማንም እንዳይመካ ከሥራ አይደለም።

¹⁰ እኛ ፍጥረቱ ነገሩ፤ እንመላለስበት ዘንድ እግዚአብሔር አስቀድሞ ያዘጋጀውን መልካሙን ሥራ ለማድረግ በክርስቶስ ኢየሱስ ተፈጠርን።

“ስለዚህ ማንም በክርስቶስ ቢሆን አዲስ ፍጥረት ነው፤ አሮጌው ነገር አልፎአል፤ እነሆ፥ ሁሉም አዲስ ሆኖአል።”
— 2ኛ ቆሮ 5፥17

“ለእውነትም በሚሆኑ ጽድቅና ቅድስና እንደ እግዚአብሔር ምሳሌ የተፈጠረውን አዲሱን ሰው ልበሱ።”

የሚ

2ኛ ጴጥሮስ 3

⁶ በዚህም ምክንያት ያን ጊዜ የነበረ ዓለም በውኃ ሰጥሞ ጠፋ፤

⁷ አሁን ያሉ ሰማያትና ምድር ግን እግዚአብሔርን የማያመልኩት ሰዎች እስከሚጠፉበት እስከ ፍርድ ቀን ድረስ ተጠብቀው በዚያ ቃል ለእሳት ቀርተዋል።

ራእይ 21

¹ አዲስ ሰማይ እና አዲስ ምድርንም አየሁ፤ ፊተኛው ሰማይና ፊተኛይቱ ምድር አልፈዋልና፤ ባሕርም ወደ ፊት የለም።

...

⁵ በዘፋንም የተቀመጠው፡- እነሆ፤ ሁሉን አዲስ አደርጋለሁ አለ። ለእኔም፡- እነዚህ ቃሎች የታመኑና እውነተኛዎች ናቸውና ጻፍ አለኝ።

ማወቅ ሚላው ቃል በእብራይስጡ “ያዳህ” በግሪኩ “ጊኖስኮ” ተብሎ የሚታወቀው ማለት ነው። ማወቅ ወይም ጊኖስኮ በቅዱሳት መጻህፍት በሰባት መንገድ የተገለጸ ቢሆንም ርእሳቸንን በሚመጥኑና በሚመለከት መልኩ ሶስቱን ከቅዱሳት መጻህፍት መዳሰስ እፈልጋለሁ። ከነዚህም ውስጥ አንደኛው እና የመጀመሪያው የሚሆነው

1. በእይታ ማወቅ ሚላው ነው።

“ምሳሌውንም ከበለሰ ተማሩ፤ ጫፍዋ ሲለስልስ ቅጠልዋም ሲያቈጠቅጥ፤ ያን ጊዜ በጋ እንደ ቀረበ ታውቃላችሁ፤” — ማርቆስ 13፡28

2. ነገርን መረዳት

“ዓለም ቢጠላችሁ ከእናንተ በፊት እኔን እንደ ጠላኝ እወቁ።”

— ዮሐንስ 15፡18

“ኢየሱስ ይህን ምሳሌ ነገራቸው፤ እነርሱ ግን የነገራቸው ምን እንደ ሆነ አላስተዋሉም።” — ዮሐንስ 10፡6

3. የሰውን ማንነት መረዳት

“አንድ መክሊትም የተቀበለው ደግሞ ቀርቦ፡- ጌታ ሆይ፤ ካልዘራህባት የምታጭድ ካልበተንህባትም የምትሰበሰብ ጨካኝ ሰው መሆንህን አውቃለሁ” — ማቴዎስ 25፡24

“ነገር ግን ኢየሱስ ሰዎችን ሁሉ ያውቅ ነበር፤ ስለ ሰውም ማንም ሊመስክር አያስፈልገውም ነበርና እይተማመናቸውም ነበር፤ ራሱ በሰው ያለውን ያውቅ ነበርና።” — ዮሐንስ 2፡24-25

“የጠራው ፈሪሳዊም አይቶ፡- ይህስ ነቢይ ቢሆን፤ ይህኝ የምትዳስሰው ሴት ማን እንደ ሆነች እንዴትስ እንደ ነበረች ባወቀ ነበር፤ ኃጢአተኛ ናትና ብሎ በልቡ አሰበ።”

— ሉቃስ 7፡39

4. ልዩ ግንኙነት ወይም መቀራረብ

“እንዲህም ብሎአል፡ እኔ ከምድር ወገን ሁሉ እናንተን ብቻችሁን አውቄአችኋለሁ፤ ስለዚህ ስለ ኃጢአታችሁ ሁሉ እበቀላችኋለሁ።” — አዎጽ 3፡2

“እውቁዋለሁ የሚል ትእዛዜንም የማይጠብቅ ውሸተኛ ነው እውነትም በእርሱ ውስጥ የለም።” — 1ኛ ዮሐንስ 2፡4

“ወዳጆች ሆይ፥ ፍቅር ከእግዚአብሔር ስለ ሆነ፥ የሚወደውም ሁሉ ከእግዚአብሔር ስለ ተወለደ እግዚአብሔርንም ስለሚያውቅ፥ እርሱ በርሳችን እንዋደድ።” — 1ኛ ዮሐንስ 4፡7

“እዳምም ሚስቱን ሔዋንን አወቀ፤ ፀነሰችም፥ ቃየንንም ወለደች። እርሰዋም፡- ወንድ ልጅ ከእግዚአብሔር አገኘሁ አለች።” — ዘፍጥረት 4፡1

“ቃየንም ሚስቱን አወቀ ፀነሰችም፥ ሄኖሕንም ወለደች። ከተማም ሠራ፥ የከተማይቱንም ስም በልጁ ስም ሄኖሕ አላት።” — ዘፍጥረት 4፡17

“የዚያን ጊዜም፡- ከቶ አላወቅኋችሁም፤ እናንተ ዓመፀኞች፥ ከእኔ ራቁ ብዬ እመስክርባቸዋለሁ።” — ማቴዎስ 7፡23

“እርሱ ግን መልሶ፡- እውነት እላችኋለሁ፥ አላውቃችሁም አለ።” — ማቴዎስ 25፡12

“እግዚአብሔርን ፊት ለፊት እንዳወቀው እንደ ሙሴ ያለ ነቢይ ከዚያ ወዲህ በእስራኤል ዘንድ አልተነሣም፤” — ዘዳግም 34፡10

ምርጫ

ምርጫን ስናስብ የተለያዩ ምርጫ እናስባለን (1ኛ ዘፈቀደ ወይም RANDOM ምርጫ) 2ኛ፡ ለአንድ የተለየ አላማ መምረጥ፡ እርንን ለክህነት፡ ሳሙኤልን ለነብይነት፡ ዳዊትን ለንግስና መጥመቁ ዮሐንስን፡ መንገድ ለማቅናት(ይህ አይነቱ ምርጫ በዘርና እንዲሁም እግዚአብሔር ከማህጸን ወይም ከማህጸን በፊት ሊመርጥ ሚችለው ምርጫ ነው። 3ኛ/ በአንክሮ እና በተለየ ጥራት መምረጥ ሲሆን 4ኛ ደግሞ እቃወችን ለእግዚአብሔር ለቅድስና ስራ መምረጥ ነው።

ምርጫ ስንልም በተመሳሳይ ግሪኩ በሶስት የቋንቋ አጠቃቀም ያቀርብልናል በግስ(VERB) ገላጭ(ADJECTIVE) እና ስም(NOUN) ግሱ “ኤክልጎማይ” ገላጭ “ኤክሌክቶስ” እና ስሙ

“ኤክሎግኤ” ሲሆኑ። እንደየ አገላለጻቸው የተለያዩ ትርጉም ይሰጣሉ።

እዚህ ግሱን ለማየት ያክል፡ እናንተም በዚህ “ኤክልጎማይ” የሚለው የግሪክ ቃል ላይ መጠነኛ ታደርጉ ዘንድ እግብዛለሁ። ይህ ግስ ሚገልጸው የእንግሊዘኛውን FAVOUR የሚለውን ነው ለአማረኛው

“ምራጫ” ከሚለው አሻሚ ቃል ውጭ አማራጭ ቃል አጥቸለታለሁ ነገር ግን “አድሎ፡ ወይን ማዳላት” የሚለው ቃል በተሻለ ይገልጻል። ይህ የግሪክ ቃል የሚወክለው ደግሞ ዝም ብሎ RANDOMLY ወይም በዘፈቀደ ማድላትን ወይም መምረጥን ሳይሆን በጣም ጥንቃቄ የሞላበት ጥራትን ያማከለ ምርጫ ማድረግን ነው።

ከዚህ ተነስተን አንዳንድ ሃሳቦችን እያነሳን እንመልስ።

የተመረጠ መመረጡ ከምን ይመነጫል? ይህ ምርጫ የሚመጣው እግዚአብሔር ከሚያስቀምጠው ቅድመ ሁኔታ ብቻ ነው ምክንያቱም ማንም እግዚአብሔርን እንዲ አድርግ እንዲ አታድርግ ሊለው አይችልም። ያእቆብን ወደድሁ ኤሳውን ጠላሁ በማለት እግዚአብሔር ገና ልጆቹ ሳይወለዱ አስቀድሞ የእርሱ ምርጫ ብቻ እንደሚጸና ይናገራል። እንዴት ለሚለው ምናልባት መጨረሻ ላይ በመልስ ክፍለ አብረን እናየዋለን።

የተመረጠ መመረጡ ሊቀር ይችላል? አወ እግዚአብሔር ካስቀመጠው ቅድመ ሁኔታ ካፈነገጠ ወይም ግሱን ካልመታ ሊቀር ይችላል። ለምሳሌ የአርን ክህነት ለዘላለም የተሰጠ ስርአት ነበር።

“እርሱ ከልጆቹ ጋር ተነሥቶ በእግዚአብሔር ስም ለዘላለም ያገለግል ዘንድ አምላክህ እግዚአብሔር ከነገደችህ ሁሉ ስለ መረጠው ነው።” — ዘዳግም 18፡5

ነገር ግን የተሰጠውን አላማ ከግብ ማድረስ ስላልቻለ ለዘላለም እንዲያገለግል በእግዚአብሔር

የተመረጠው የአርንና ልጆቹ ክህነት ተሸሯል።

“ሕጉ ምንም ፍጹም አላደረገምና፥ ስለዚህም የምትደክም የማትጠቅምም ስለሆነች የቀደመች ትእዛዝ ተሸራለች፥ ወደ እግዚአብሔርም የምንቀርብበት የሚሻል ተስፋ ገብቶአል።” — ዕብራውያን 7፡18-19

እግዚአብሔር ሳይመረጥ የሚቆይበት ጊዜ አለውን?

2 ዜና 6:5-6 “⁵ እርሱም፡- ሕዝቤን ከግብጽ ካወጣሁበት ቀን ጀምሮ ሰሜ የሚጠራበት ቤት በዚያ ይሠራልኝ ዘንድ ከእስራኤል ነገድ ሁሉ ማንኛውንም ከተማ አልመረጥሁም በሕዝቤም በእስራኤል ላይ አለቃ ይሆን ዘንድ ማንንም አልመረጥሁም፤ ነገር ግን ሰሜ በዚያ እንዲጠራባት ኢየሩሳሌምን መርጫለሁ፡ በሕዝቤም በእስራኤል ላይ እንዲሆን ዳዊትን መርጫለሁ ብሎአልና።”

ምርጫ የሚሉትን ቃላት ተደጋጋሚ ለክርስቲያኖች ይውላልና እንዴት እንረዳው? በመጀመሪያ ማስተዋል የሚገባን ነጥብ፡ የትም ብትፈልጉ ምርጫን ለግለሰብ ውሎ አታገኙትም በአንድ ቦታ እንኳ ምርጫ ሚላው ቃል ለግለሰብ አልዋለም። ለምሳሌ ጳውሎስ ሶስት የግል ደብዳቤ ጽፏል። ነገር ግን ለእንዲሁም ስለመመረጡ አልጻፈለትም፤ እንዳውም ጭራሽ አያነሳለትም። ሁሉም ምርጫ ሚሉ ቃላት ያሉት ለአለም አቀፍ ቤተ ክርስቲያን እና በአይሁድና በአህዛብ መካከል ክርክር ባለባቸው ሰፍራወች ነው ይህን ክፍል ምናገኘው። ይህም አይሁዶች እኛ ኪዳኑ ያለን፤ እግዚአብሔርን ምናውቅ፤ ሕጉ ያለን በእግዚአብሔር የተመረጥን ነን ብለው ስለሚመኩ ቤተ ክርስቲያን እንጅ የአይሁድ ምርጫ የበለጠ እንዳልሆነ ለማሳየት ነው።

በአንድም ቦታ እንዲያምኑ የተመረጡ እንዳሉ በመጽሐፍ ቅዱስ አይናገርም። ሰው ደግሞ የሚድነው በእምነት ነው እንጅ በምርጫ አይለም። ስለዚህ እግዚአብሔር እንዲያምኑ የመረጣቸው የሉም።

በጌታ ትምህርት መሰረትም የክርስቲያኖች መመረጥ መጠራትን የሚከተል እንጅ መጠራት መመረጥን የሚከተል አይለም ወይም መመረጥ መጠራትን አይቀድምም።

ማቴዎስ 22

- ³ የታደሙትንም ወደ ስርጉ ይጠሩ ዘንድ ባሮቹን ላከ ሊመጡም አልወደዱም።
 - ⁴ ደግሞ ሌሎችን ባሮች ልኩ፡ የታደሙትን፡- እነሆ፤ ደግሴን አዘጋጀሁ፤ ኮርማዎቹና የሰቡት ከብቶቹ ታርደዋል፤ ሁሉም ተዘጋጅተዋል፤ ወደ ስርጉ ኑ በሉአቸው አለ።
 - ⁵ እነርሱ ግን ቸል ብለው እንዲ ወደ እርሻው፤ ሌላውም ወደ ንግዱ ሄደ፤
 - ⁶ የቀሩትም ባሮቹን ይዘው አንገላቱአቸው ገደሉአቸውም።
 - ⁷ ንጉሡም ተቈጣ፤ ጭፍሮቹንም ልኮ እነዚያን ገዳዮች አጠፋ፤ ከተማቸውንም አቃጠለ።
 - ⁸ በዚያን ጊዜ ባሮቹን፡- ስርጉስ ተዘጋጅተዋል፤ ነገር ግን የታደሙት የማይገባቸው ሆኑ፤
 - ⁹ እንግዲህ ወደ መንገድ መተላለፊያ ሄዳችሁ ያገኛችሁትን ሁሉ ወደ ስርጉ ጥሩ አለ።
 - ¹⁰ እነዚያም ባሮች ወደ መንገድ ወጥተው ያገኙትን ሁሉ ክፉዎችንም በጎዎችንም ስበስቡ፤ የስርጉንም ቤት ተቀማጮች ሞሉት።
 - ¹¹ ንጉሡም የተቀመጡትን ለማየት በገባ ጊዜ በዚያ የስርግ ልብስ ያለበስ እንድ ሰው አየና፡- ወዳጄ ሆይ፤
 - ¹² የስርግ ልብስ ሳትለብስ እንዴት ወደዚህ ገባህ? አለው እርሱም ዝም አለ።
 - ¹³ በዚያን ጊዜ ንጉሡ አገልጋዮቹን፡- እጁንና እግሩን አስራችሁ በውጭ ወዳለው ጨለማ አውጡት፤ በዚያ ልቅሶና ጥርስ ማፋጨት ይሆናል አለ።
 - ¹⁴ የተጠሩ ብዙዎች፤ የተመረጡ ግን ጥቂቶች ናቸውና።
- እዚህን የተመረጡ የተባሉት የምናያቸው ሰወች ለእግዚአብሔር ጥሪ በጎን ምላሽ የሰጡ ናቸው እንጅ በዘፈቀደ ከዚህኛው አለም አስቀድመው የተመረጡ መሆናቸውን አያሳይም። ከዚህ ተነስተን የተመረጡ የተባሉት እጩነታቸውና ዝግጅታቸው ተመረጡ የተባሉት የሚመጣው አለም ሳይፈጠር እንጅ ያሁኑ አለም ሳይፈጠር አይለም።

1. እግዚአብሔር ለአላዊ ነው።

1.1 እግዚአብሔር ብቸኛ ፈጣሪ ነው።

“ከማኅፀን የሠራህ፤ የሚቤኹህ እግዚአብሔር እንዲህ ይላል፡- ሁሉን የፈጠርሁ፤ ስማያትን ለብቻዬ የዘረጋሁ ምድርንም ያጽናሁ እግዚአብሔር እኔ ነኝ ከእኔ ጋር ማን ነበረ?” — ኢሳይያስ 44:24

1.2 እግዚአብሔር ብቸኛ መድሐኒት ነው።

“ይናገሩ ይቅረቡም በአንድነትም ይማከሩ፤ ከጥንቱ ይህን ያሳየ ከቀድሞ ሰየተናገረ ማን ነው? ያሳየሁም የተናገርሁም እኔ እግዚአብሔር አይደለሁምን? ከእኔም በቀር ሌላ አምላክ የለም፤ እኔ ጻድቅ አምላክና መድኃኒት ነኝ፤ ከእኔም በቀር ማንም የለም።”

— ኢሳይያስ 45፡21

1.4 እግዚአብሔር ፈራጅ የሚባል የሚያጠፋም እሳት ነው

“አምላክህ እግዚአብሔር የሚበላ እሳት ቀናተኛም አምላክ ነው።”

— ዘዳግም 4፡24

“አምላካችን በእውነት የሚያጠፋ እሳት ነው።”

— ዕብራውያን 12፡29

1.4 እግዚአብሔር ያለፈውንና መጭውን ቀድሞ ያውቃል።

“ይናገሩ ይቅረቡም በአንድነትም ይማከሩ፤ ከጥንቱ ይህን ያሳየ ከቀድሞ ሰየተናገረ ማን ነው? ያሳየሁም የተናገርሁም እኔ እግዚአብሔር አይደለሁምን? ከእኔም በቀር ሌላ አምላክ የለም፤ እኔ ጻድቅ አምላክና መድኃኒት ነኝ፤ ከእኔም በቀር ማንም የለም።”

— ኢሳይያስ 45፡21

2 ሉአላዊነቱ ከሩነት አደለም ወይም ሉአላዊነቱ ብቻ የእግዚአብሔር የእግዚአብሔር መገለጫ አደለም።

2.1 እግዚአብሔር ፍቅር ነው።

“ፍቅር የሌለው እግዚአብሔርን አያውቅም፤ እግዚአብሔር ፍቅር ነው።”

— 1ኛ ዮሐንስ 4፡8

“በእርሱ የሚያምን ሁሉ የዘላለም ሕይወት እንዲኖረው እንጂ እንዲያጠፋ እግዚአብሔር እንደያ ልጁን እስኪሰጥ ድረስ ዓለሙን እንዲሁ ወደክፍል።”

— ዮሐንስ 3፡16

“ነገር ግን ገና ኃጢአተኞች ሳለን ክርስቶስ ስለ እኛ ሞቶአልና እግዚአብሔር ለእኛ ያለውን የራሱን ፍቅር ያስረዳል።”

— ሮሜ 5፡8

ስለዚህም ሰው ሁሉ እንዲድን ይወዳል፡

“ስዎች ሁሉ ለድኑና እውነቱን ወደ ማወቅ ሊደርሱ በሚወድ በእግዚአብሔር በመድኃኒታችን ፊት መልካምና ደስ የሚያሰኝ ይህ ነው።”

— 1ኛ ጢሞቴዎስ 2፡3-4

ፈቃዱም ሃጢአተኛው ከሃጢአቱ እንዲመለስ እንጂ እንዲጠፋ አደለም።

“በውኑ ኃጢአተኛ ይሞት ዘንድ አፈቅዳለሁን? ይላል ጌታ እግዚአብሔር፤ ከመንገዱ ስለ ይመለስና በሕይወት ይኖር ዘንድ አይደለምን?”

— ሕዝቅኤል 18፡23

የሰውን ልጆች ሚያሳዝንና ሚያሰጨንቅ አደለም።

“የሰውን ልጆች ከልቡ አያሰጨንቅም፤ አያሳዝንምም።”

— ስቆ. 3፡33

ማቴዎስ 11

²⁸ “እናንተ ደካሞች ሽክማችሁ የከበደ ሁሉ፡ ወደ እኔ ኑ፡ እኔም አሳርፋችኋለሁ።

²⁹ ቀንበሬን በላያችሁ ተሸከሙ ከእኔም ተማሩ፡ እኔ የዋህ በልቤም ትሑት ነኝና፡ ለነፍሳችሁም ዕረፍት ታገኛላችሁ፤”

2.1 እግዚአብሔር የሰው ልጅ ጓደኛ ነው።

“መጽሐፍም፡- አብርሃምም እግዚአብሔርን አመነ ጽድቅም ሆኖ ተቈጠረለት ያለው ተፈጸመ፤ የእግዚአብሔርም ወዳጅ ተባለ።”

— ያዕቆብ 2፡23

በዚህ ቃል የተጠቀሰው ወዳጅ ተብሎ የተጠቀሰው የግሪክ ቃል ፊሎስ ጓደኛ ማለት ነው።

2.2 እግዚአብሔር የሰውን ቃል ይሰማል።

“እግዚአብሔር ለእስራኤል ይዋጋ ነበርና እግዚአብሔር የሰውን ቃል የሰማበት እንደዚያ ያለ ቀን ከዚያም በፊት ከዚያም በኋላ አልነበረም።” — ኢያሱ 10፡14

“እንዲያጠፋቸው ቊጣውን ይመልስ ዘንድ የተመረጠው ሙሴ በመቅሠፍት ጊዜ በፊቱ ባይቆም ኖሮ፤ ያጠፋቸው ዘንድ ተናገረ።” — መዝሙር 106፡23

2.3 እግዚአብሔር ከሰው ልጅ ጋር አብሮ መሰራት የሚወድ አምላክ ነው።

“ለጣዖት ከተሠዋ፤ ከደምም፤ ከታነቀም፤ ከዝሙትም ትርቁ ዘንድ ከዚህ ከሚያስፈልገው በቀር ሌላ ሽክም እንዳንጭንባችሁ እኛና መንፈስ ቅዱስ ፈቅደናልና፤ ከዚህም ሁሉ ራሳችሁን ብትጠብቁ በመልካም ትኖራላችሁ። ጤና ይሰጣችሁ።” — ሐዋርያት 15፡28-29

“እንዲሁም ደግሞ መንፈስ ድካማችንን ያግዛል፤ እንዴት እንድንጸልይ እንደሚገባን አናውቅምና፤ ነገር ግን መንፈስ ራሱ በማይነገር መቃተት ይማልድልናል፤” — ሮሜ 8፡26

“የእግዚአብሔር እርሻ ናችሁ፤ የእግዚአብሔር ሕግ ናችሁ፤ ከእርሱ ጋር አብረን የምንሠራ ነንና።”

— 1ኛ ቆሮንቶስ 3፡9

“ከእግዚአብሔር ጋር አብረን የምንሠራ እንደ መሆናችን መጠን፤ የተቀበላችሁትን የእግዚአብሔርን ጸጋ ከንቱ እንዳታደርጉት ዐደራ እንላችኋለን።”

— 2ኛ ቆሮንቶስ 6፡1 (አዲሱ መ.ት)

ከዚህ የምንረዳው እኔ ለአላዊ ነኝና እናንተ የምታስፈልጉኝ አደላችሁም ብሎ የሚገፋ የሚኮራ አምላክ ሳይሆን ከሰው ጋር በፍቅርና በቸርነት በትህትና አብሮ መሰራት የሚወድ አምላክ መሆኑን እንረዳልን።

2.4 እግዚአብሔር ፈራጅ አምላክ ስለሆነ ሃጢያተኛን እንዳይቀጣ መካከለኛ ሰው ይፈልጋል።

“እሁንም የሰውዬውን ሚስት መልስ ነቢይ ነውና፤ ስለ አንተም ይጸልያል፤ ትድናለህም። ባትመልሳት ግን አንተ እንድትሞት ለአንተ የሆነውም ሁሉ እንዲሞት በእርግጥ እወቅ።”

— ዘፍጥረት 20፡7

“እሁን እንግዲህ ሰባት ወይፈኖችና ሰባት አውራ በጎች ይዛችሁ ወደ ባሪያዬ ወደ ኢዮብ ዘንድ ሂዱ፤ የሚቃጠልንም መሥዋዕት ስለ ራሳችሁ አሳርጉ፤ ባሪያዬም ኢዮብ ስለ እናንተ ይጸልያል፤ እኔም እንደ ሰንፍናችሁ እንዳላደርግባችሁ ፊቱን እቀበላለሁ፤ እንደ ባሪያዬ እንደ ኢዮብ ቅን ነገር ስለ እኔ አልተናገራችሁምና።”

— ኢዮብ 42፡8

“እንድ እግዚአብሔር አለና፤ በእግዚአብሔርና በሰውም መካከል ያለው መካከለኛው ደግሞ አንድ አለ፤ እርሱም ሰው የሆነ ክርስቶስ ኢየሱስ ነው፤”

— 1ኛ ጢሞቴዎስ 2፡5

3፡ እግዚአብሔር የሰውን ምርጫ ያከብራል።

ዘጸአት 12

²¹ ሙሴም የእስራኤልን ሽማግሌዎች ጠርቶ አላቸው። በየቤታችሁ ጠቦት ምረጡ፤ ወሰዳችሁም ለፋሲካ እረዱት።

²² ከሂሶጵ ቅጠልም ጭብጥ ውስዱ፤ በዕቃ ውስጥ ባለውም ደም ንከሩት፤ በዕቃውም ውስጥ ካለው ደም ሁለቱን መቃኖችና ጉበኑን እርጩ ከእናንተም አንድ ሰው ከቤቱ ደጅ እስኪነጋ ድረስ አይውጣ።

²³ እግዚአብሔር ግብፃውያንን ይመታ ዘንድ ያልፋልና፤ ደሙንም በጉበኑና በሁለቱ መቃኖች ላይ ባየ ጊዜ እግዚአብሔር በደጁ ላይ ያልፋል፤ አጥፊውም ይመታችሁ ዘንድ ወደ ቤታችሁ እንዲገባ አይተውም።

²⁴ ለእናንተ ለልጆቻችሁም ለዘላለም ሥርዓት አድርጋችሁ ይህችን ነገር ጠብቁ።”

እግዚአብሔር እስራኤልን እንዲመራ ሙሴን ብቻ መረጠ ነገር ግን በዮቶር ምክር ሌሎችም መሪወች

ተመረጡ።

“እነተም ከሕዝቡ ሁሉ አዋቂዎችን፤ እግዚአብሔርን የሚፈሩትን፤ የታመኑ፤ የግፍንም ረብ የሚጠሉትን ሰዎች ምረጥ፤ ከእነርሱም የሺህ አለቆችን፤ የመቶ አለቆችን፤ የአምሳ አለቆችን፤ የአሥርም አለቆችን ሹም ላቸው።”

— ዘጸአት 18፥21

“ከየነገዱ ሁሉ ሦስት ሦስት ሰዎች ምረጡ፤ እኔም እልካቸዋለሁ፤ ተነሥተውም አገሩን ይዘራሉ፤ እንደ ርስታቸውም መጠን ይጽፉታል ወደ እኔም ይመለሳሉ።”

— ኢያሱ 18፥4

“በዚያም ዘመን በእስራኤል ዘንድ ንጉሥ አልነበረም፤ ሰውም ሁሉ በፊቱ መልካም መሰሎ የታየውን ያደርግ ነበር።”

— መሳፍንት 17፥6

“በዚያም ዘመን በእስራኤል ዘንድ ንጉሥ አልነበረም፤ ሰው ሁሉ በፊቱ መልካም መሰሎ የታየውን ያደርግ ነበር።”

— መሳፍንት 21፥25

“ሂድ ለዳዊት፡- እግዚአብሔር እንዲህ ይላል፡- ሦስት ነገሮች በፊትህ አኖራለሁ፤ አደርግብህ ዘንድ ከእነርሱ አንዱን ምረጥ ብለህ ንገረው አለው።”

— 2ኛ ሳሙኤል 24፥12

1.3 እግዚአብሔር ምርጫን አስቀምጧል

“በፊታችሁ ሕይወትዎን ሞትን በረከትዎ መርገምን እንዳስቀመጥሁ እኔ ዛሬ ሰማይንና ምድርን በእነተ ላይ አስመስክራለሁ፤ እንግዲህ እነተና ዘርህ በሕይወት ትኖሩ ዘንድ ሕይወትን ምረጥ፤”

— ዘዳግም 30፥19

“እግዚአብሔርም ለአባቶችህ ለአብርሃምና ለይስሐቅ ለያዕቆብም እንዲሰጣቸው በማለላቸው በምድሪቱ ትቀመጥ ዘንድ፤ እርሱ ሕይወትህ የዘመንህም ርዝመት ነውና እምላክህን እግዚአብሔርን ትወድደው ትጠባበቀውም ቃሉንም ትሰማ ዘንድ ምረጥ።”

— ዘዳግም 30፥20

“እግዚአብሔርንም ማምለክ ክፉ መሰሎ ቢታያችሁ፤ አባቶቻችሁ በወንዝ ማዶ ሳሉ ያመለኩአቸውን አማልክት ወይም በምድራቸው ያላችሁባቸውን የእምራውያንን አማልክት ታመልኩ እንደ ሆነ፤ የምታመልኩትን ዛሬ ምረጡ። እኔና ቤቴ ግን እግዚአብሔርን እናመልካለን።”

— ኢያሱ 24፥15

1 ዜና 21

¹⁰ ሂድ፤ ለዳዊት፡- እግዚአብሔር እንዲህ ይላል፡- ሦስቱን ነገሮች በፊትህ አኖራለሁ፤ አደርግብህ ዘንድ ከእነርሱ አንዱን ምረጥ ብለህ ንገረው ብሎ ተናገረው።

¹¹ ጋድም ወደ ዳዊት መጥቶ፡- እግዚአብሔር እንዲህ ይላል፡- የምትወድደውን ምረጥ፤

...

¹⁵ እግዚአብሔርም ያጠፋት ዘንድ ወደ ኢየሩሳሌም መልእክን ሰደደ፤ ሊያጠፋትም በቀረበ ጊዜ እግዚአብሔር አይቶ ስለ ክፉው ነገር ተጸጸተ፤ የሚያጠፋውንም መልእክ፡- በቃህ አሁን እጅህን መልስ አለው። የእግዚአብሔርም መልእክ በኢያሱሳዊው በኦርና አውድማ አጠገብ ቆሞ ነበር።

“ብንጸና፤ ከእርሱ ጋር ደግሞ እንዝግሣለን፤ ብንክደው፤ እርሱ ደግሞ ይክደናል፤”

— 2ኛ ጢሞቴዎስ 2፥12

“በጽድቅ የሚጸና በሕይወት ይኖራል፤ ክፋትን የሚከተል ግን ለሞቱ ነው።”

— ምሳሌ 11፥19

“በሁሉም ስለ ስሜ የተጠላችሁ ትሆናላችሁ፤ እስከ መጨረሻ የሚጸና ግን እርሱ ይድናል።”

— ማቴዎስ 10፥22

ማቴዎስ 24

12 ከዓመፃም ብዛት የተነሣ የብዙ ሰዎች ፍቅር ትቀዘቅዛለች።

13 እስከ መጨረሻ የሚጸና ግን እርሱ ይድናል።

እዚህ ጋ ፍቅር ተብሎ የተገለጸው እጋፒ ሚለው የግሪክ ቃል ነው ይህም እግዚአብሔር በሰውና በእግዚአብሔር መካከል ያለው ፍቅር ነው።

“ልትቀበለው ያለህን መከራ አትፍራ። እነሆ፤ እንድትፈተኑ ዲያብሎስ ከእናንተ አንዳንዶቻችሁን በወሳኒ ሊያገባችሁ አለው። አሥር ቀንም መከራን ትቀበላላችሁ። እስከሞት ድረስ የታመንህ ሁን የሕይወትንም አክለል እስጥሃለሁ።”

— ራእይ 2፡10

ራእይ 3

15 በራድ ወይም ትኩስ እንዳይደለህ ሥራህን አውቃለሁ። በራድ ወይም ትኩስ ብትሆንስ መልካም በሆነ ነበር።

16 እንዲሁ ሌብ ሰላልህ በራድም ወይም ትኩስ ሰላልሆንህ ከአፌ ልተፋህ ነው።

“ስለዚህ እንደ ቆመ የሚመስለው እንዳይወድቅ ይጠነቀቅ።”

— 1ኛ ቆሮንቶስ 10፡12

ሮሜ 11

21 እግዚአብሔር እንደ ተፈጠሩት ለነበሩት ቅርንጫፎች የራራላቸው ካልሆነ ለእንተ ደግሞ አይራራልህምና።

22 እንግዲህ የእግዚአብሔርን ቸርነትና ጭከና ተመልከት፤ ጭከናው በወደቁት ላይ ነው። በቸርነቱ ግን ጸንተህ ብትኖር የእግዚአብሔር ቸርነት በእንተ ላይ ነው፤ ያለዚያ እንተ ደግሞ ትቆረጣለህ።

“እነሆ በደጅ ቆሜ እንኳኳለሁ፤ ማንም ድምፃን ቢሰማ ደጂንም ቢከፍትልኝ፤ ወደ እርሱ እገባለሁ ከእርሱም ጋር እራት እበላለሁ እርሱም ከእኔ ጋር ይበላል።”

— ራእይ 3፡20

“መንፈሱና ሙሽራይቱም፡- ና ይላሉ። የሚሰማም፡- ና ይበል። የተጠማም ይምጣ፤ የወደደም የሕይወትን ውኃ እንዲያው ይውሰድ።”

— ራእይ 22፡17

4. እግዚአብሔር ሉአላዊነቱን ከኩራት ጋር ወይም ከሌሎች ባህርያቱ ነጥሎ ሚያጎላ ሚያይን ሰው አይታገስም።

ኤልፋዝና ጓደኞቹ ለእየብ የእግዚአብሔርን ሉአላዊነት ከፍቅሩና ለሰው ልጅ ካለው ጉድኝት አርቀው ስለ እግዚአብሔር ሉአላዊነት ብቻ በሚደንቅ ሁኔታ አጉልተው ይናገራሉ። ኤልፋዝ ዋናቸው ስለሆነ ለናሙና ምስክር በሶስት ይጸናልና ሶስት እንውሰድ። ሌላውን እንከተው ሙሉውን መጽሐፈ እየብን በማንበብ መረዳት ትችላላችሁ።

“እነሆ፤ በባሪያዎቹ አይታመንም፤ መላእክቱንም ሰንፍና ይከሰሳቸዋል፤”

— ኢዮብ 4፡18

ኢዮብ 22

2 በውኑ ሰው እግዚአብሔርን ይጠቅመዋልን? በእውነት ጥበበኛ ሰው ራሱን ይጠቅማል።

3 ጻድቅ መሆንህ ሁሉን የሚችለውን አምላክ ደስ ያስኾዋልን? መንገድህን ማቅናትህን ይጠቅመዋልን?

“ጻድቅስ ብትሆን ምን ትሰጠዋለህ? ወይስ ከእጅህ ምንን ይቀበላል?”

— ኢዮብ 35፡7

በማለት ኤልፋዝ የእግዚአብሔርን ሉአላዊነት ከሌሎች ባህርያቱ ነጥሎ ያስቀምጠዋል። ለዚህ የእግዚአብሔር መልስ እጅግ ሚያስደንቅ ነው። ኤልፋዝን ምን እንዳለው ተመልከቱ

“እግዚአብሔርም ይህን ቃል ለኢዮብ ከተናገረ በኋላ እግዚአብሔር ቱማናዊውን ኤልፋዝን፡- እንደ ባሪያዬ እንደ ኢዮብ ቅንነት ነገር ስለ እኔ አልተናገራችሁምና ቍጣዬ በእንተና በሁለቱ ባልንጀሮችህ ላይ ነድዶአል።”
— ኢዮብ 42፡7

ፍቃድ አለው።
“በምክራቸው፡ ነፍሴ፡ አትግባ፤ ከጉባኤአቸውም ጋር፡ ክብሬ፡ አትተባበር፤ በቍጣቸው ሰውን ገድለዋልና፡ በገዛ ፈቃዳቸውም በሬን አስነክሰዋልና።”
— ዘፍጥረት 49፡6
“ከእናንተ ዘንድ ለእግዚአብሔር ቍርባንን አቅርቡ፤ የልብ ፈቃድ ያለው የእግዚአብሔርን ቍርባን ያምጣ፤ ወርቅና ብርም ናሰም፤”
— ዘጸአት 35፡5

“ከእስራኤል ልጆችም ያመጡ ዘንድ ልባቸው ያሰነሣቸው ወንዶችና ሴቶች ሁሉ ሙሴ ይሠራ ዘንድ እግዚአብሔር ላዘዘው ሥራ ሁሉ ለእግዚአብሔር ሰጦታ በፈቃዳቸው አመጡ።”
— ዘጸአት 35፡29
“እነርሱም የእስራኤል ልጆች ለመቅደስ ማገልገያ ሥራ ያመጡትን ሰጦታ ሁሉ ይሠሩ ዘንድ ከሙሴ ተቀበሉ። እነዚያም እንደ ፈቃዳቸው ማለዳ ማለዳ ሰጦታውን ገና ወደ እርሱ ያመጡ ነበር።”
— ዘጸአት 36፡3
“ለእርህና ለልጆቼ ለእስራኤልም ልጆች ሁሉ እንዲህ ብለህ ንገራቸው፡- ከእስራኤል ቤት ወይም ከእናንተ መካከል ከሚቀመጡት እንግዶች ማናቸውም ሰው ስለሌቱን ሁሉ፡ በፈቃዱም የሚያቀርበውን ሁሉ፡ ለእግዚአብሔር ለሚቃጠል መሥዋዕት የሚያቀርበውን ቍርባን ቢያቀርብ።”
— ዘሌዋውያን 22፡18
“ወደዚያም የሚቃጠለውን መሥዋዕታችሁን፡ ሌላ መሥዋዕታችሁንም፡ አሥራታችሁንም፡ በእጆችሁም ያነሣችሁትን ቍርባን፡ ስእለታችሁንም፡ በፈቃዳችሁ የምታቀርቡትን፡ የላማችሁንና የበጋችሁንም በኩራት ውሰዱ።”
— ዘዳግም 12፡6
“እምላክህ እግዚአብሔር በባረከህ መጠን በፈቃድህ የምታቀርበውን እምጥተህ ለእምላክህ ለእግዚአብሔር የሰባቱ ሱባዔ በዓል ታደርጋለህ።”
— ዘዳግም 16፡10
“በአፍህ የተናገርኸውን ለእምላክህ ለእግዚአብሔር በፈቃድህ ተሰለሃልና ከከንፈርህ የወጣውን ታደርግ ዘንድ ጠብቅ።”
— ዘዳግም 23፡23
“እዲስ ሚስትም ያገባ ሰው ወደ ጦርነት አይሄድ፡ ነገርም አይጫኑበት፤ ነገር ግን አንድ ዓመት በቤቱ በፈቃዱ ይቀመጥ፡ የወሰዳትንም ሚስቱን ደስ ያሰኛት።”
— ዘዳግም 24፡5
መሳፍንት 5

⁷ እንቺ፡ ዲቦራ፡ እስክትነሽ ድረስ፡ ለእስራኤልም እናት ሆነሽ እስክትነሽ ድረስ፡ ኃያላን በእስራኤል ዘንድ አነሱ፡ አለቁም።
⁸ እዲሶች እማልክትን መረጡ፤ በዚያ ጊዜ ሰልፍ በበሮች ሆነ፤ በአርባ ሺህ በእስራኤል ዘንድ ጦርና ጋሻ አልታየም።
⁹ ልቤ ወደ እስራኤል አለቆች ነው፡ በሕዝቡ መካከል ነፍሳቸውን በፈቃዳቸው ወደ ሰጡት፤ እግዚአብሔርን አመሰግኑ።

“ኢዮአስም ካህናቱን፡- ወደ እግዚአብሔር ቤት የሚገባውን የተቀደሰውን ገንዘብ ሁሉ፡ ስለ ነፍሱም ዋጋ የሚቀርበውን ገንዘብ፡ በልባቸውም ፈቃድ ወደ እግዚአብሔር ቤት የሚያመጡትን ገንዘብ ሁሉ፡”
— 2ኛ ነገሥት 12፡5
“እንተም፡ ልጄ ሰሎሞን ሆይ፡ እግዚአብሔር ልብን ሁሉ ይመረምራልና፡ የነፍስንም አሳብ ሁሉ ያውቃልና፡ የአባትህን አምላክ እወቅ በፍጹም ልብና በነፍስህ ፈቃድም አምልከው ብትፈልገው ታገኘዋለህ ብትተወው

ግን ለዘላለም ይጥልሃል።”

— 1 ዜና 28፥9

“በሠራተኞች እጅ ለሚሠራው ሥራ ሁሉ ለወርቅ ዕቃ ወርቅን፤ ለብሩም ዕቃ ብሩን ሰጥቻለሁ። ዛሬ በፈቃዱ ራሱን ለእግዚአብሔር የሚቀድስ ማነው?”

— 1 ዜና 29፥5

“ሕዝቡም ፈቅደው ሰጥተዋልና፤ በፍጹም ልባቸውም ለእግዚአብሔር በፈቃዳቸው አቅርበዋልና ደስ አላቸው፤ ንጉሠም ዳዊት ደግሞ ታላቅ ደስታ ደስ አለው።”

— 1 ዜና 29፥9

“የሌዋዊውም የይምና ልጅ የምሥራቁ ደጅ በረኛ ቆሬ የእግዚአብሔርን መባና የተቀደሱትን ነገሮች እንዲያካፍል ሕዝቡ ለእግዚአብሔር በፈቃድ ባቀረቡት ላይ ተሾመ።”

— 2 ዜና 31፥14

“መሳፍንቱም ለሕዝቡና ለካህናቱ ለሌዋውያኑም በፈቃዳቸው ሰጡ፤ የእግዚአብሔርም ቤት አለቆች፤ ኬልቂያስ፤ ዘካርያስ፤ ይሐኤል፤ ለፋሲካው መሥዋዕት እንዲሆን ሁለት ሺህ ሰድስት መቶ በጎችና ፍየሎች፤ ሦስት መቶም በሬዎች ለካህናቱ ሰጡ።”

— 2 ዜና 35፥8

“በሚኖርበትም ስፍራ ሁሉ ለቀረው ሰው የአገሩ ሰዎች በብርና በወርቅ በዕቃም በእንስሳም ይርዱት፤ ይህም በኢየሩሳሌም ላለው ለእግዚአብሔር ቤት በፈቃዳቸው ከሚያቀርቡት ሌላ ይሁን።”

— ዕዝራ 1፥4

“በዙሪያቸውም ያሉ ሁሉ በፈቃዳቸው ካቀረቡት ሁሉ ሌላ በብር ዕቃና በወርቅ በገንዘቦችና በእንስሶች በሌላም ሰጦታ አገዛዛቸው።”

— ዕዝራ 1፥6

“ንጉሡና አማካሪዎቹም መኖሪያው በኢየሩሳሌም ለሆነው ለእስራኤል አምላክ በፈቃዳቸው ያቀረቡትን ብርና ወርቅ፤”

— ዕዝራ 7፥15

“በባቢሎንም አውራጃ ሁሉ የምታገኘውን ብርና ወርቅ ሁሉ፤ ሕዝቡና ካህናቱም በኢየሩሳሌም ላለው ለአምላካቸው ቤት በፈቃዳቸው የሚያቀርቡትን ትወስድ ዘንድ በንጉሡና በሰባቱ አማካሪዎች ተልከሃልና”

— ዕዝራ 7፥16

“እኔም፡- ለእሕዛብ የተሸጡትን ወንድሞቻችንን አይሁድን በፈቃዳችን ተቤዝን እናንተስ ወንድሞቻችሁን ትሸጣላችሁን? እነርሱስ ለእኛ የተሸጡ ይሆናሉን? አልኋቸው። እነርሱም ዝም አሉ፤ መልስም አላገኘም።”

— ነሀምያ 5፥8

“ኃጢአተኛ በነፍሱ ፈቃድ ይወደሳልና፤ ዓመፀኛም ይባርካል።”

— መዝሙር 10፥3

“የሰውን ሥራ አፌ እንዳይናገር ፈቃዱ ነው፤ ስለ ከንፈሮችህ ቃል ጭንቅ የሆኑ መንገዶችን ጠበቅሁ።”

— መዝሙር 17፥4

“የሐሰት ምስክሮችና ዓመፀኞች ተነሥተውብኛልና ለጠላቶቼ ፈቃድ አትሰጠኝ።”

— መዝሙር 27፥12

“ከፈቃዱ እሠዋልሃለሁ፤ አቤቱ፤ መልካም ነውና ስምህን አመሰግናለሁ፤”

— መዝሙር 54፥6

“የንጥኢን ፈቃድ የክፋዎች ወጥመድ ናት፤ የጻድቃን ሥር ግን ፍሬን ያፈራል።”

— ሞሳሌ 12፥12

“በንጉሥ ፊት ብርሃን ዘንድ ሕይወት አለ፤ መልካም ፈቃዱም እንደ በልግ ዝናብ ደመና ነው።”

— ሞሳሌ 16፥15

“ከፍ ያለውን ደግሞ ሲፈሩ፤ ድንጋጤም በመንገድ ላይ ሲሆን፤ ለውዝም ሲያብብ፤ አንበጣም እንደ ሸክም ሲከብድ፤ ፈቃድም ሲጠፋ፤ ሰው ወደ ዘላለም ቤት ሲሄድ፤ አልቃሾችም በእደባባይ ሲዞሩ፤”

— መክብብ 12፥5

ዳንኤል 11

³ ኃይለም ንጉሥ ይነሣል፤ በትልቅ አገዛዝም ይገዛል፤ እንደ ፈቃዱም ያደርጋል።

⁴ እርሱም በተነሣ ጊዜ መንግሥቱ ይሰበራል፤ እስከ አራቱ የሰማይ ነፋሳት ይከፋፈላል። ለዚህ ግን

አይከፋፈልም፤ እንደ ገዛበትም አገዛዝ አይሆንም፤ መንግሥቱ ይነቀላልና፤ ከእነዚህም ለሌሎች ይሆናልና።

“ወደ አውራውም በግ ሲቀርብ አየሁት፤ እርሱም ተመረረበት፤ አውራውንም በግ መታ፤ ሁለቱንም ቀንዶች ሰበረ፤ አውራውም በግ ሊቋቋመው ኃይል አልነበረውም፤ እርሱም በምድር ላይ ጥሎ ረገጠው፤ አውራውንም በግ ከእጁ ያድነው ዘንድ የሚችል አልነበረም።”

— ዳንኤል 8፡7

“እርሾ ካለበትም የምስጋናውን መሥዋዕት አቅርቡ፤ በፈቃዳችሁም የምታቀርቡትን አውጁና አውሩ፤ ይላል ጌታ እግዚአብሔር።”

— አሞጽ 4፡5

“የእግዚአብሔር ሰው ፍጹምና ለበጎ ሥራ ሁሉ የተዘጋጀ ይሆን ዘንድ፤ የእግዚአብሔር መንፈስ ያለበት መጽሐፍ ሁሉ ለትምህርትና ለተግሣጽ ልብንም ለማቅናት በጽድቅም ላለው ምክር ደግሞ ይጠቅማል።”

— 2ኛ ጢሞቴዎስ 3፡16-17

“የጌታን ሰም የሚጠራም ሁሉ ይድናል።”

— ሐዋርያት 2፡21

“ፍለጋ የሌለውን የክርስቶስን ባለ ጠግነት ለአሕዛብ እስብክ ዘንድ፤ ሁሉንም በፈጠረው በእግዚአብሔር ከዘላለም የተሰወረው የምሥጢር ሥርዓት ምን እንደሆነ ለሁሉ እገልጥ ዘንድ ይህ ጸጋ ከቅዱሳን ሁሉ ይልቅ ለማንሰ ለኔ ተሰጠ፤”

— ኤፌሶን 3፡8-9

“ይህን ስለ ምንድን ነው? በሥራ እንጂ በእምነት ጽድቅን ስላልተከተሉ ነው፤ እነሆ፤ በጽዮን የእንቅፋት ድንጋይና የማሰናከያ ዓለት አኖራለሁ በእርሱም የሚያምን አያፍርም ተብሎ እንደ ተጻፈ በእንቅፋት ድንጋይ ተሰናከሉ።”

— ሮሜ 9፡32-33

“እኔ ከምስጠው ውኃ የሚጠጣ ሁሉ ግን ለዘላለም አይጠማም፤ እኔ የምስጠው ውኃ በእርሱ ውስጥ ለዘላለም ሕይወት የሚፈልቅ የውኃ ምንጭ ይሆናል እንጂ አላት።”

— ዮሐንስ 4፡14

2ኛ ቆሮ 5

14 ይህን ስለቆረጥን የክርስቶስ ፍቅር ግድ ይለናልና፤ አንዱ ስለ ሁሉ ሞተ፤ እንግዲያስ ሁሉ ሞቱ፤

15 በሕይወትም ያሉት ስለ እነርሱ ለሞተውና ለተነሣው እንጂ ወደ ፊት ለራሳቸው እንዳይኖሩ ስለ ሁሉ ሞተ።

“ነፍሱን ሊያድን የሚወድ ሁሉ ያጠፋታል፤ ስለ እኔ ግን ነፍሱን የሚያጠፋ ሁሉ ያገኛታል።”

— ማቴዎስ 16፡25

“እርሱም የኃጢአታችን ማሰተሰሪያ ነው፤ ለኃጢአታችንም ብቻ አይደለም፤ ነገር ግን ለዓለሙ ሁሉ ኃጢአት እንጂ።”

— 1ኛ ዮሐንስ 2፡2

“ለመታዘዝ ባሪያዎች እንድትሆኑ ራሳችሁን ለምታቀርቡለት፤ ለእርሱ ለምትታዘዙለት ባሪያዎች እንደ ሆናችሁ አታውቁምን? ወይም ለሞት የኃጢአት ባሪያዎች ወይም ለጽድቅ የመታዘዝ ባሪያዎች ናችሁ።”

— ሮሜ 6፡16

ዮሐንስ 3

16 በእርሱ የሚያምን ሁሉ የዘላለም ሕይወት እንዲኖረው እንጂ እንዳይጠፋ እግዚአብሔር አንድያ ልጁን እስኪሰጥ ድረስ ዓለሙን እንዲሁ ወድክልና።

17 ዓለም በልጁ እንዲድን ነው እንጂ፤ በዓለም እንዲፈርድ እግዚአብሔር ወደ ዓለም አልላከውምና።

ሉቃስ 6

47 ወደ እኔ የሚመጣ ሁሉ ቃሌንም ሰምቶ የሚያደርገው፤ ማንን እንዲመስል አሳያችኋለሁ።

48 ቤት ሲሠራ አጥልቆ የቆፈረ በዓለት ላይም የመሠረተ ሰውን ይመስላል፤ ጐርፍም በመጣ ጊዜ ወንዙ ያን ቤት ገፋው፤ በዓለት ላይም ስለ ተመሠረተ ሊያናውጠው አልቻለም።

49 ሰምቶ የማያደርገው ግን ያለ መሠረት በምድር ላይ ቤቱን የሠራ ሰውን ይመስላል፤ ወንዙም ገፋው

ወዲያውም ወደቀ የዚያ ቤት አወዳደቅም ታላቅ ሆነ።

“ከፈቃዴ እሠዋልሃለሁ፤ አቤቱ፣ መልካም ነውና ሰምህን አመሰግናለሁ፤”

— መዝሙር 54፥6

“እግዚአብሔር ሆይ፤ ፈቅጂ ያቀረብሁትን የአፌን የምሰጋና መሥዋዕት ተቀበል፤ ሕግህንም አስተምረኝ።”

— መዝሙር 119፥108

“በሬው ወይም በጉ የተጨመረበት ወይም የኅዳሰበት ነገር ቢሆን፣ ለፈቃድ መሥዋዕት ማቅረብ ትችላለህ፤ ለስእለት ግን አይሠምርም።”

— ዘሌዋውያን 22፥23

“ወንድሞች ሆይ፣ እናንተ ለእርነት ተጠርታችኋልና፤ ብቻ እርነታችሁ ለሥጋ ምክንያትን አይሰጥ፣ ነገር ግን በፍቅር እርስ በርሳችሁ እንደ ባሪያዎች ሁኑ።”

— ገላትያ 5፥13

“የቀርባኑም መሥዋዕት የስእለት ወይም የፈቃድ ቢሆን፣ መሥዋዕቱ በሚቀርብበት ቀን ይብሉት፤ ከእርሱም የቀረውን በነጋው ይብሉት፤”

— ዘሌዋውያን 7፥16

“በመንግሥቱ ውስጥ ካሉ ከእስራኤል ሕዝብ ከካህናቱና ከሌዋውያኑም ወደ ኢየሩሳሌም ይሄድ ዘንድ የሚወድድ ሁሉ ከእነዚህ ጋር እንዲሄድ አዝዛለሁ።”

— ዕዝራ 7፥13

“ክብር ለእግዚአብሔር በኦርያም ይሁን ሰላምም በምድር ለሰውም በጎ ፈቃድ አሉ።”

— ሉቃስ 2፥14

“እርሱም መጥቶ የእግዚአብሔርን ጸጋ ባየ ጊዜ ደስ አለው፤ ሁሉንም በልባቸው ፈቃድ በጌታ ጸንተው ይኖሩ ዘንድ መከራቸው፤”

— ሐዋርያት 11፥23

“እነዚህም በተሰሎንቄ ከሚኖሩት ይልቅ ልብ ሰፊዎች ነበሩና፡- ነገሩ እንደዚሁ ይሆንን? ብለው ዕለት ዕለት መጻሕፍትን እየመረመሩ ቃሉን በሙሉ ፈቃድ ተቀበሉ።”

— ሐዋርያት 17፥11

“ዳሩ ግን ይህን እንደ ፈቃድ አላለሁ እንጂ እንደ ትእዛዝ አይደለም።”

— 1ኛ ቆሮንቶስ 7፥6

“ይህን በፈቃዴ ባደርገው ደመወዝ አለኝና፤ ያለ ፈቃዴ ግን ባደርገው መጋቢት በአደራ ተሰጥቶኛል።”

— 1ኛ ቆሮንቶስ 9፥17

“እሁንም ለማሰብ በጎ ፈቃድ እንደ ነበረ፣ እንዲሁ እንዳላችሁ መጠን መፈጸም ደግሞ ይሆን ዘንድ፣ ማድረጉን ደግሞ ፈጽመው።”

— 2ኛ ቆሮ 8፥11

“ይህም ብቻ አይደለም ነገር ግን የጌታን የራሱን ክብርና የእኛን በጎ ፈቃድ ለማሳየት በምናገለግለው በዚህ ቸር ሥራ ከእኛ ጋር እንዲጓደድ በአብያተ ክርስቲያናት ደግሞ ተመረጠ።”

— 2ኛ ቆሮ 8፥19

“በጎ ፈቃዳችሁን አውቄአለሁና፤ ስለዚህም፡- አካሪያ ከአምና ጀምሮ ተዘጋጅቶአል ብዬ ለመቄዶንያ ሰዎች በእናንተ እመካለሁ፤ ቅንዓታችሁም የሚበዛቱን አነሣሥቶአል።”

— 2ኛ ቆሮ 9፥2

“በእነዚህም ልጆች መካከል እኛ ሁላችን ደግሞ፣ የሥጋችንንና የልቡናችንን ፈቃድ እያደረግን፣ በሥጋችን ምኞት በፊት እንኖር ነበርን እንደ ሌሎቹም ደግሞ ከፍጥረታችን የቁጣ ልጆች ነበርን።”

— ኤፌሶን 2፥3

“ለሰው ሳይሆን ለጌታ እንደምትገዙ በትጋትና በበጎ ፈቃድ ተገዙ፤”

— ኤፌሶን 6፥7

“እንዳንዶች ከቅንኣትና ከክርክር እንኳ ሌሎች ግን ከበጎ ፈቃድ የተነሣ ክርስቶስን ይሰብኩታል፤”

— ፊልጵሰፌስ 1፥15

“እንዲሁም እያፈቀርናችሁ የእግዚአብሔርን ወንጌል ለማካፈል ብቻ ሳይሆን የገዛነፍሳችንን ደግሞ እናካፍላችሁ ዘንድ በጎ ፈቃዳችን ነበረ፤ ለእኛ የተወደዳችሁ ሆናችሁ ነበርና።”

— 1ኛ ተሰሎንቄ 2፥8

“ነገር ግን በጎነትህ በፈቃድህ እንጂ በግድ እንዳይሆን፣ ሳልማከርህ ምንም እንኳ ላደርግ አልወደድሁም።”

— ፊልሞና 1፡14

"ስው እግዚአብሔርን መፈለግ ይችላል።"

"ደግሞም ለአባቶቻቸው እምላክ ለእግዚአብሔር ይሠዉ ዘንድ ከእስራኤል ነገድ ሁሉ የእስራኤልን እምላክ እግዚአብሔርን ለመፈለግ ልባቸውን የሰጡ ሁሉ እነርሱን ተከትለው ወደ ኢየሩሳሌም መጡ።"

— 2 ዜና 11፡16

"ሰለ እግዚአብሔርም ቤት አገልግሎት በጀመረው ሥራ ሁሉ፣ በሕጉና በትእዛዝም፣ እምላኩን ለመፈለግ በፍጹም ልቡ አደረገው፣ ተከናወነለትም።" — 2 ዜና 31፡21

"እግዚአብሔርን ፈለግሁት መለሰልኝም፣ ከመከራዬም ሁሉ አዳነኝ።" — መዝሙር 34፡4

እምነት ከመወለድ ይቀድማል

ሕዝቅኤል 18

³¹ የበደላችሁትን በደል ሁሉ ከእናንተ ጣሉ አዲስ ልብና አዲስ መንፈስም ለእናንተ አድርጉ፤ የእስራኤል ቤት ሆይ፣ ስለ ምን ትሞታላችሁ?

³² የምዋቹን ሞት አልፈቅድምና፣ ይላል ጌታ እግዚአብሔር፤ ስለዚህ ተመለሱና በሕይወት ኑሩ።"

""“ነገር ግን ሕይወት እንዲሆንላችሁ ወደ እኔ ልትመጡ አትወዱም።” — ዮሐንስ 5፡40

“ነገር ግን ኢየሱስን ከመታን ያስነሣው የእርሱ መንፈስ በእናንተ ዘንድ ቢኖር፣ ክርስቶስ ኢየሱስን ከመታን ያስነሣው እርሱ በእናንተ በሚኖረው በመንፈሱ፣ ለሚሞተው ሰውነታችሁ ደግሞ ሕይወትን ይሰጠዋል።” — ሮሜ 8፡11""

“በእምነት በኩል ሁላችሁ በክርስቶስ ኢየሱስ የእግዚአብሔር ልጆች ናችሁና፤” — ገላትያ 3፡26

ስው የእግዚአብሔርን ጥሪ አለመቀበል ይችላል።

""“ኢየሩሳሌም ኢየሩሳሌም ሆይ፣ ነቢያትን የምትገድል ወደ እርስዋ የተላኩትንም የምትወግር፣ ዶሮ ጫጩቶችዋን ከክንፎችዋ በታች እንደምትሰበሰብ ልጆችሽን እስበሰብ ዘንድ ስንት ጊዜ ወደድሁ!

አልወደዳችሁም።”

— ማቴዎስ 23፡37

“ኢየሩሳሌም፣ ኢየሩሳሌም፣ ነቢያትን የምትገድል ወደ እርስዋ የተላኩትንም የምትወግር፣ ዶሮ ጫጩቶችዋን በክንፎችዋ በታች እንደምትሰበሰብ ልጆችሽን እስበሰብ ዘንድ ስንት ጊዜ ወደድሁ፣ እናንተም አልወደዳችሁም።”""

— ሉቃስ 13፡34

“ይህ ልጄ ሞቶ ነበርና ደግሞም ሕያው ሆኖአል፤ ጠፍቶም ነበር ተገኝቶአልም። ደስም ይላቸው ጀመር።”

— ሉቃስ 15፡24

ማቴዎስ 13

⁴ እርሱም ሲዘራ እንዲንዱ በመንገድ ዳር ወደቀ፣ ወፎችም መጥተው በሉት።

⁵ ሌላውም ብዙመሬት በሌለበት በጭንጫ ላይ ወደቀ፤ ጥልቅ መሬትም ስላልነበረው ወዲያው በቀለ።

⁶ ፀሐይ በወጣ ጊዜ ግን ጠወለገ፣ ሥርም ስላልነበረው ደረቀ።

⁷ ሌላውም በእሾህ መካከል ወደቀ፣ እሾህም ወጣና አነቀው።

⁸ ሌላውም በመልካም መሬት ወደቀ፤ አንዱም መቶ፣ አንዱም ስድሳ፣ አንዱም ሠላሳ ፍሬ ሰጠ።

⁹ የሚሰማ ጆሮ ያለው ይሰማ።

...

¹⁸ እንግዲህ እናንተ የዘራውን ምሳሌ ስሙ።

¹⁹ የመንግሥትን ቃል ስምቶ በማያስተውል ሁሉ፥ ክፉው ይመጣል፥ በልቡ የተዘራውንም ይነጥቃል፤ በመንገድ ዳር የተዘራው ይህ ነው።

²⁰ በጭንጫ ላይ የተዘራውም ይህ ቃሉን ስምቶ ወዲያው በደስታ የሚቀበለው ነው፤

²¹ ነገር ግን ለጊዜው ነው እንጂ በእርሱ ሥር የለውም፥ በቃሉ ምክንያትም መከራ ወይም ሰደት በሆነ ጊዜ ወዲያው ይሰናከላል።

²² በእሾህ መካከል የተዘራውም ይህ ቃሉን የሚሰማ ነው፥ የዚህም ዓለም አሳብና የባለጠግነት መታለል ቃሉን ያንቃል፥ የማያፈራም ይሆናል።

²³ በመልካም መሬት የተዘራውም ይህ ቃሉን ስምቶ የሚያስተውል ነው፤ እርሱም ፍሬ ያፈራል እንዲሁም መቶ እንዲሁም ስድሳ እንዲሁም ሠላሳ ያደርጋል።